శ్రీ నిరంజనం గురుదేవాయ నమః

శ్రీ మహాభాగవత సుధాతరంగిణి

శ్రీ నిరంజనం రేనాటి వీరారెడ్డి

2009

ప్రథమ ముద్రణ : 2009
ముద్రణ ప్రతులు : 1000
వెల : అమూల్యము

పుస్తకములు వలయువారు :

శ్రీ విట్టా నిర్మలా సురేంద్రబాబు
ఇంటి నెం. 17/136, ఆలూరు రోడ్డు,
ఆదోని - 518 301. కర్నూలు జిల్లా.
ఫోన్ : 098854 51505.

శ్రీ ఈపూరు శోభారాణి రమేష్
ఇంటి నెం. 57/45-46, పాత మునిసిపల్ ఆఫీస్‌రోడ్డు,
కర్నూలు - 518 001.
ఫోన్ : 092477 78383

ముద్రణ :
లీలా ఆఫ్‌సెట్ ప్రింటర్స్, షాపునెం.52-71-1-ఎ,
పెద్దమార్కెట్ ఎదురుగా, కర్నూలు - 518 001.
STD : 08518 ☎ 244736 Cell : 94402 59063

"భా" యనెడి మొదటి అక్షరము భక్తిని తెలుపుచుండ, రెండవ అక్షరమైన "గ" శబ్ధము ప్రజ్ఞాన ఘనమైన జ్ఞానమును నిర్దేశించు చుండ, మూడవ అక్షరమైన "వ" శబ్ధము వివేక యుతమైన వైరాగ్యమును సూచించుచుండ, నాల్గవ అక్షరమైన "త" శబ్ధము తమోభాస్కరమగు తపస్సును నిర్వహించుచుండ, ఐదవ అక్షరమైన "ము" శబ్ధము మోక్షరూపమగు ముక్తిని ముంజేతి కంకణమువలె చూపుతున్నది. భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యము లను వెంట నిడుకొని తపోధనుడవై ముక్తి సింహాసనమును అధిష్ఠింపుమని భాగవతము బోధిస్తుంది.

—— "చైతన్య భాగవతము" — స్వామి సుందర చైతన్యానంద

క॥ 'భా' యన భక్తి అనియున్
'గా' యన జ్ఞానమ్మనియును గణుతింప దగున్
'వా' యన వైరాగ్యంబని
'తా' యన, 'మూ' యన బరగును, 'తత్వము', 'ముక్తిన్'.

—— శ్రీకృష్ణరుక్మిణీ సంవాదంబను సుజ్ఞాన శాస్త్రము

నారాయణ శతకము

సంక్షిప్తము

ఈ జన్మమందె కాని, ముక్తి మఱి యే జన్మ మందు లేదు
చేఁజేఁత దను, దెలియక, మానవుఁడు చెడిపోవు నారాయణా॥

ఏ విద్యకైన గురువు, లేకున్న నా విద్య పట్టువడదు
కావునను అభ్యాసికి, గురు శిక్ష కావలెను నారాయణా॥

బ్రహ్మంబు గలుగఁగానే, యేతత్ప్రపంచంబు గలిగియుండు
బ్రహ్మంబు లేకున్నను, లేదీ ప్రపంచంబు నారాయణా॥

అరయ నిరువదినాలుగు, తత్త్వంబులై యుండు చందములను
కరతలామలకముగను, బోధించుఁ బ్రకటముగ నారాయణా॥

మూడవస్థలకు సాక్షియైనట్టి మూలంబుఁదాఁ దెలిపియు
చూడుమని తన్మార్గముఁ దేటగాఁ జూపును నారాయణా॥

నీవు దేహంబుగావు, ప్రాణంబు నీవుఁగా వింద్రియములు
నీవు గాదని తెలుపును, వేదాంత నియమమున నారాయణా॥

అన్నివేదాంత వాక్యములలో మహావాక్యములు నాలుగు
నిన్ను బ్రహ్మంబుగాను, వర్ణించు నిక్కముగ నారాయణా॥

నీవు సకలంబుగాని యున్నదే నీ కన్న వేఱొక్కటి
జీవుఁడని వర్ణించుట, వ్యవహార సిద్ధికిని నారాయణా॥

— బమ్మెర పోతనామాత్య ప్రణీతము

శ్రీ నిరంజనం గురుదేవాయ నమః

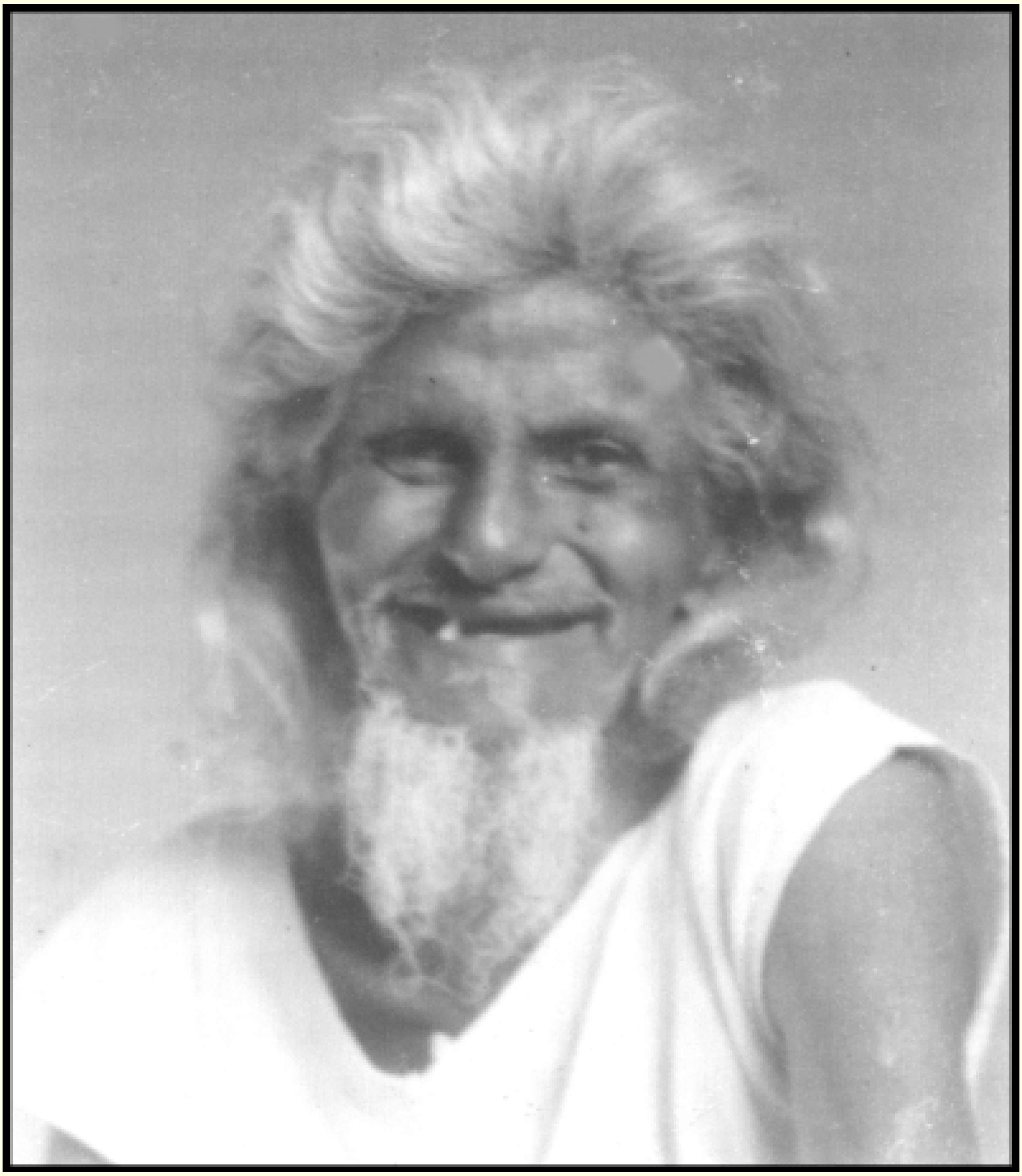

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ నిరంజనం రేనాటి వీరారెడ్డిగారు

ఎగువ రామాపురం

శ్లో॥ నిరంజనం నిరాధారం । నిరావరణం పరాత్పరం।

నిర్దేహం నిర్మలం నిత్యం । నిరాభాసం సదాప్రభమ్॥

విజ్ఞప్తి

పారమార్థికమున నడవ వలెనన్న నా అంతర్గత కోరిక నన్ను అక్క శ్రీమతి శారద ద్వార "నారాయణ శతకము" అనే పుస్తకము వైపు మళ్ళించినది. ఆ పుస్తక పఠనము, మననము నాకు ఎంతో ప్రశాంతతను, సమస్యలను తట్టుకొని నిలిచే ఆత్మస్థైర్యాన్ని అందించినది. తదుపరి, శ్రీ మహాభాగవతపు సంక్షిప్తరూపమే నారాయణ శతకమని, బావగారైన శ్రీ లక్ష్మినారాయణ మరియు అక్కగారైన శ్రీమతి రేణుకాదేవి గార్ల ద్వారా తెలిసి, వారి ప్రోత్సాహముతో "శ్రీమన్మహా భాగవతము"ను చదివే సదవకాశము కలిగినది.

వారి గురుదేవులు, అచలస్వరూపులు శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ నిరంజనము రేనాటి వీరారెడ్డిగారు తమ శిష్యులతో తరచుగా నుడివిన భాగవత పద్యములను క్రోఢీకరించి, వొక పుస్తకరూపములో అచ్చువేయవలయునన్న సంకల్పబలమే, యీ పుస్తక ఆవిర్భావానికి కారణమైనది. గురుకరుణ వలన, ఈ కార్యము సులభతరమైనది.

కం॥ నడిపించు కర్తనుండగ, నడిచెడి మనకేమి కొదువ ననవరతంబున్
నడిపించును సద్గురుండే, నడిపించును నిన్ను నన్ను నయగుణరత్నా.

ఇందుకు సహకరించిన గురుస్వరూపులైన శ్రీ వుండేల గంగిరెడ్డిగారికి, శ్రీ వరికూటి వెంకటరామిరెడ్డిగారికి, శ్రీ యస్.అబ్దుల్ గని గారికి, శ్రీ యెలిశెట్టి క్రిష్ణయ్యగారికి, శ్రీపాణ్యం రామిరెడ్డిగారికి మా హృదయపూర్వక నమస్కారములు. మరియు శ్రీ వి.శేషఫణిగారికి, శ్రీ దిండుకూర్తి రమేష్ గారికి, తదితర గురుపుత్రులకు, శ్రీ కె. కృష్ణ (లీలా ఆఫ్‌సెట్ ప్రింటర్స్) గారికి మా వందనములు.

కం॥ హరి భక్తులతో మాటలు, ధర నెన్నడుఁ జెడని పుణ్య ధనముల మూటల్
వరముక్తికాంత తేటలు, నరిషడ్వర్గంబు చొరని యరుదగు కోటల్.

ఈ పుస్తకమును ముద్రించుటకు ఆధారముగా "శ్రీమన్మహాభాగవతము", ఆంధ్రపద్య కావ్యము - శ్రీ పోతనామాత్య ప్రణీతము, చెన్నపురిలో, వెస్టు వార్డు & కంపెనివారి అమెరికన్ డైమండ్ ముద్రాక్షరశాలయందు 1942 సంవత్సరము నందు ప్రచురణ గావింపబడిన పుస్తకము తీసుకొనబడినది.

ఈ శ్రీ మహాభాగవత సుధాతరంగిణి యను పుస్తకమునందు ప్రతిస్కంధమున సౌలభ్యము కొరకు సైడ్ హెడ్డింగ్స్ చేర్చడమైనది. భక్తాదులు ఈ చిరుపొత్తమును పఠియించి, పారలౌకిక శుభములను బడయ గలరని, గురుదేవుల ప్రార్థిస్తూ....

— శ్రీ విట్టా సురేంద్రబాబు & శ్రీమతి విట్టా నిర్మల

శ్రీ మద్గురు నిరంజనం గురుదేవాయ నమః

ఉపోద్ఘాతము

విభిన్న రీతులలో, భాగవతమునకు నిర్వచనమును పండితులు నుడివినారు. "భగవతః ఇదమ్ భాగవతమ్" ప్రకారము "భగవంతుని కథలను చెప్పునది భాగవతమనియు" దుష్ట శిక్షణ, శిష్ట రక్షణ గావించుట కొరకై, భగవంతుడెత్తిన అవతారములను, ఈక్రింది స్కంధములందు, ఈలాగు వర్ణింపబడినవి.

ప్రథమ - భగవంతుని ఏకవింశత్యావతారములు (21) గా పేర్కొనబడినవి. అవి, యేవనగా 1.బ్రహ్మ, 2.యజ్ఞ వరహావతారము, 3.నారదుడు, 4.నరనారాయణుడు, 5.కపిలుడు, 6.దత్తాత్రేయుడు, 7.సుయజ్ఞుడు, 8.వృషభుడు, 9.పృథుచక్రవర్తి, 10.మత్స్యావతారము, 11.కూర్మావతారము, 12.ధన్వంతరి,13.మోహిని, 14.నృసింహావతారము, 15.వామనావతారము, 16.భార్గవరాముడు, 17.వ్యాసుడు, 18.శ్రీరాముడు, 19.బలరాముడు, 20.శ్రీకృష్ణుడు, 21.గౌతమబుద్ధుడు మొదలగునవి. కలియుగాంత్యంబున, విష్ణుండు, విష్ణు యశుండను విప్రునికి గల్కి యనుపేర నుద్భవింప గలడు.

ద్వితీయ - శ్రీమన్నారాయణుని లీలావతార వర్ణన

తృతీయ - శ్రీ యజ్ఞ వరహావతారము

పంచమ - శ్రీ ఋషభావతారము

సప్తమ - శ్రీ నృసింహావతారము

అష్టమ - శ్రీ కూర్మావతారము, వామనావతారము, మత్స్యావతారము

నవమ - శ్రీరామ, పరశు రామావతారములు

దశమ - శ్రీకృష్ణ బలరామ అవతారములు కనబడును.

మఱొక నిర్వచనమేమనగా, "భాగవతానామ్ ఇదమ్ భాగవతమ్" ప్రకారము పరమ భాగవతులైన భక్తులు, జ్ఞానులు, విరాగులు, ముక్తులు కథలు, వారి గుణ గణములు, విశేషముగా చెప్పబడినవి. పరీక్షిన్మహారాజు, దేవహూతి, విదురుడు, మైత్రేయుడు, అంబరీశుడు, అక్రూరుడు, ప్రహ్లాదుడు, నారదుడు, బలి, చిత్రకేతుడు, వృత్రాసురుడు, కపిలుడు, శుకుడు, రంతీదేవుడు, అజగరుడు, జడ భరతుడు, గజేంద్రుడు మొదలైనవారి గుణవిశిష్టతలను భాగవతమునందు చక్కగా వర్ణింపబడినది.

శ్రీ భాగవత సుధాతరంగిణి అనే పుస్తకమునందలి పద్యములను గురుమూల కముగా విచారించినప్పుడే, అందలి నిగూఢార్థము తెలియగలదు. అరచేతిలో, వుసిరికాయ వున్నట్లు, యేర్పడ వలయునంటే,

కం॥ వినవలె సద్గురువులచే, గనవలె నరచేతి యుసిరికాయయు వలెను దా
మనవలె బ్రహ్మము దానై సనకాది ముని ప్రసన్న! సంపగిమన్నా !

ఎందులకనగా,

తే॥ భాగవతము తెలిసి పలుకుట చిత్రము, శూలికైన, తమ్మి చూలికైన
విబుధ జనుల వలన విన్నంత, కన్నంత, తెలియవచ్చినంత తేటపఱతు

తే॥ భాగవతము తేట పరుప నెవ్వడు చాలు, శుకుడు దక్క, నరుని సఖుడు దక్క
బుద్ధి దోచినంత, బుధులచే విన్నంత, భక్తి నిగిడినంత పలుకువాడ

తే॥ పలికెడిది భాగవతమట, పలికించెడివాడు రామభద్రుండట, నే
బలికిన భవహర మగునట, పలికెద వేఱొండు గాథ పలుకగ నేలా.

క॥ గురువులు ప్రియశిష్యులకున్, బరమరహస్యములు దెలియ బలుకుదు రచల
స్థిర కల్యాణంబెయ్యది, పురుషులకును నిశ్చయించి బోధింపు దయన్

తే॥ తల్లి దండ్రి గలరు తగ జన్మ జన్మాన, నరయ బంధుమిత్రు లట్లు గలరు
తన్నుదెల్పు గురుడు తగ దొరకడు భువి, దొరుకుటెల్ల ముక్తి దొరుకు టధిపా.

ఆ॥ గురువనగా పరమాత్ముడు, పరగంగా శిష్యుడనగ పటు జీవుడగున్,
గురు శిష్య జీవసంపద, గురుతరముగ గూర్చునతడు గురువగు వేమా.

సకల భక్తజనులు శ్రీ భాగవత రసామృతమును పానముజేసి తరించుదురు గాక! హరిభక్తిచేత ధన్యులు అగుదురు గాక!

సర్వేజనాః సుఖినో భవంతు.

---నిరంజన్దాస్ వరికూటి వెంకటరామిరెడ్డి, గుడిపాడు
☎ 08564 - 201090; (M) 94409 79859

విషయ సూచిక

	పేజి నెంబరు
ప్రథమ స్కంధము	1-9
ద్వితీయ స్కంధము	10-16
తృతీయ స్కంధము	17
చతుర్థ స్కంధము	18
పంచమ స్కంధము	19
షష్ఠ స్కంధము	20-26
సప్తమ స్కంధము	27-38
అష్టమ స్కంధము	39-51
నవమ స్కంధము	52-54
దశమ స్కంధము	55-63
ఏకాదశ స్కంధము	64-66
ద్వాదశ స్కంధము	67
గ్రంధ ప్రాప్తి	67
గురుస్తోత్రం	68-69
నిర్వాణ షట్కం	70
ఆంధ్రములో ప్రచురింపబడిన కొన్నిభాగవత పుస్తకములు	71
శ్రీ దశావతార స్తుతి	72-73
అకారాద్యను క్రమణిక	74-78

శ్రీ మహాభాగవత సుధాతరంగిణి

ప్రథమ స్కంధము

ప్రధాన దేవతా వందనము

విష్ణువు

మ॥ శ్రీ కై వల్యపదంబుఁ జేరుటకు నై । చింతించెదన్ లోకర
క్షైకారంభకు భక్తపాలన కళా । సంరంభకున్ దానవో
ద్రేక స్తంభకుఁ గేళిలోలవిలస । ద్దృగ్జాల సంభూతనా
నాకంజాతభవాండకుంభకు మహా । నందాంగనాడింభకున్ 1

ఈశ్వరుఁడు

ఉ॥ వాలినభ క్తి మ్రొక్కెద న । వారితతాండవకేళికిన్ దయా
శాలికి శూలికిన్ శిఖరి । జాముఖపద్మమయూఖమాలికిన్
బాలశశాంకమౌలికిఁ గ । పాలికి మన్మథగర్వపర్వతో
న్మూలికి నారదాదిముని । ముఖ్యమనస్సరసీరుహాలికిన్ 2

బ్రహ్మ

ఉ॥ ఆతత సేవఁ జేసెద స । మస్తచరాచరభూత సృష్టివి
జ్ఞాతకు భారతీహృదయ । సౌఖ్యవిధాతకు వేదరాశిని
ర్ణేతకు దేవతానికర । నేతకుఁ గల్మష జేతకున్ నత
త్రాతకు ధాతకున్ నిఖిల । తాపసలోక శుభప్రదాతకున్. 3

ఇష్ట దేవతా ప్రార్థన

విఘ్నేశ్వరుఁడు

ఉ॥ ఆదర మొప్ప మ్రొక్కిడుదు । నద్రిసుతాహృదయానురాగసం
పాదికి దోషభేదికిఁ బ్ర । పన్న వినోదికి విఘ్నవల్లికా
చ్ఛేదికి మంజువాదికి న । శేష జగజ్జననందవేదికిన్
మోదకఖాదికిన్ సమద । మూషకసాదికి సుప్రసాదికిన్. 4

సరస్వతి

ఉ॥ క్షోణితలంబునన్ నుదురు । సోఁకఁగ మ్రొక్కి నుతింతు సైకత
శ్రోణికిఁ జంచరీకచయ । సుందరవేణికి రక్షితామర
శ్రేణికిఁ దోయజాతభవ । చిత్తవశీకరణైకవాణికిన్
వాణికి నక్షదామశుక । వారిజపుస్తకరమ్య పాణికిన్. 5

పార్వతి

ఉ॥ అమ్మలగన్నయమ్మ ముగు । రమ్మలమూలపుటమ్మ చాలఁ బె
ద్దమ్మ సురారులమ్మ కడు । పాఱడి వుచ్చినయమ్మ తన్ను లో
నమ్మిన వేల్పుటమ్మల మ । నమ్ముల నుండెడియమ్మ దుర్గ మా
యమ్మ కృపాబ్ధి యిచ్చుత మ । హత్త్వకవిత్వపటుత్వసంపదల్ 6

లక్ష్మి

మ॥ హరికిం బట్టపురాణి పున్నెములప్రో । వర్థంపుఁ బెన్నిక్క చం
దురుతోఁబుట్టువు భారతీగిరిసుతల్ । దోనాడుపూఁబోఁడి తా
మరలం దుండెడి ముద్దరాలు జగముల్ । మన్నించునిల్లాలు భా
సురతన్ లేములు వాపుతల్లి సిరి యి । చ్చున్ నిత్యకల్యాణముల్. 7

శ్రీ మద్భాగవత ప్రార్థన

మ॥ లలితస్కంధము కృష్ణమూలము శుకా । లాపాభిరామంబు మం
జులతాశోభితమున్ సువర్ణసుమన । స్సుజ్ఞేయమున్ సుందరో
జ్జ్వలవృత్తంబు మహాఫలంబు విమల । వ్యాసాలవాలంబు నై
వెలయున్ భాగవతాఖ్యకల్పతరు వు । ర్విన్ సద్ద్విజశ్రేయ మై 8

క॥ నిగమములు వేయి చదివిన
సుగమంబులు గావు ముక్తి । సుభగత్వంబుల్
సుగమంబు భాగవత మను
నిగమంబుఁ బఠింప ముక్తి । నివసనము బుధా 9

కృతిపతిత్వ నిర్ణయము

ఉ॥ ఇమ్మనుజేశ్వరాధముల । కిచ్చి పురంబులు వాహనంబులున్
సొమ్ములుఁ గొన్ని పుచ్చుకొని । సొక్కి శరీరముఁ బాసి కాలుచే

సమ్మెటప్రేటులం బడక । సమ్మతి శ్రీహరి కిచ్చి చెప్పె నీ
బమ్మెరపోతరా జొకఁడు । భాగవతంబు జగద్ధితంబుగన్. 10

ప్రబంధ హేతువు

తే॥ చేతు లారంగ శివునిఁ బూ । జింపఁడేని,
నోరు నొవ్వంగ హరికీ ర్తి । నుడువఁడేని
దయయు సత్యంబు లోనుగాఁ । దలఁపఁడేనిఁ,
గలుగనేటికిఁ దల్లుల । కడుపు చేటు. 11

కృతికర్తృ ప్రతిజ్ఞ

క॥ పలికెడిది భాగవతమఁట, పలికించెడువాఁడు రామ । భద్రుండఁట నేఁ
బలికిన భవహర మగునఁట, పలికెద వేఱొండుగాథఁ। బలుకఁగ నేలా 12

ఆ॥ భాగవతముఁ దెలిసి ।పలుకుట చిత్రంబు, శూలి కైనఁ దమ్మి । చూలి కైన
విబుధజనులవలన । విన్నంత గన్నంత, తెలియవచ్చినంత। తేటపఱతు 13

కృతికర్తృ భాగ్య ప్రశంస

మ॥ ఒనరన్ నన్నయతిక్కనాదికవు లీ । యుర్విం బురాణావళుల్
తెనుఁగుం జేయుచు మత్పురాకృతశుభా । ధిక్యంబు దా నెట్టిదో
దెనుఁగుంజేయరు మున్ను భాగవతమున్। దీనిం దెనింగించి నా
జననంబున్ సఫలంబు సేసెదఁ బున । ర్జన్మంబు లేకుండఁగన్ 14

శౌనకాది మహామునులు సూతమహర్షిని కోరుట

క॥ గురువులు ప్రియశిష్యులకుం, బరమరహస్యములు దెలియఁ।బలుకుదు రచల
స్థిరకల్యాణం బెయ్యది, పురుషులకును నిశ్చయించి।బోధింపు దయన్ 15

క॥ మన్నాడఁవు చిరకాలము, గన్నాఁడవు పెక్కు లైన । గ్రంథార్థంబుల్
విన్నాఁడవు వినఁదగినవి, యున్నాఁడవు పెద్దలొద్ద । నుత్తమగోష్ఠిన్ 16

సీ॥ హరినామకథన దా । వానలజ్వాలచేఁ, గాలవే ఘోరాఘ । కాననములు
వైకుంఠదర్శన । వాయుసంఘంబుచేఁ, దొలఁగవే భవదుఃఖ । తోయదములు
కమలనాభధ్యాన । కంఠీరవంబుచేఁ, గూలవే సంతాప । కుంజరములు
నారాయణస్మరణ । ప్రభాకరదీప్తిఁ, దీఱవే షడ్వర్గ । తిమిరతతులు.

ఆ॥ నలిననయనభక్తి । నావచేఁ గాక సం, సారజలధి దాఁటి । చనఁగ రాదు
వేయు నేల మాకు । విష్ణుప్రభావంబు, దెలుపవయ్య సూత । ధీసమేత.! 17

సూతుండు నారాయణ కథా ప్రశంస సేయుట

మ॥ సముఁ డై యెవ్వఁడు ముక్తకర్మచయుఁ డై । సన్న్యాసి యై యొంటిఁ బో
వ మహాభీతి నొహో కుమార యనుచున్ । వ్యాసుండు చీరంగ వృ
క్షములుం దన్మయతం బ్రతిధ్వనులు చ । క్కం జేసె ము న్నట్టి భూ
తమయున్ మ్రొక్కెద బాదరాయణిఁ దపో । ధన్యాగ్రణిన్ ధీమణిన్ 18

క॥ గురుమతులు తపసు లంతః, కరణంబుల శుద్ధి సేయ । ఘనతరభ క్తిన్
హరియందు సమర్పింతురు, పరమానందమున భిన్న ।భవబంధను లై 19

ఆ॥ అతిరహస్య మైన ।హరిజన్మకథనంబు, మనుజుఁ డెవ్వఁడేని । మాపు రేపు
జాల భ క్తితోడఁ । జదివిన సంసార,దుఃఖరాశిఁ బాసి । తొలఁగి పోవు 20

హరి స్వరూపము

చ॥ జననము లేక కర్మముల । జారలఁ బోక సమ స్తచిత్తవ
ర్తనుఁ డగు చక్రికిన్ గవు లు । దారపదంబుల జన్మకర్మముల్
వినుతులు సేయు చుండుదురు । వేదరహస్యములందు నెందుఁ జూ
చిన మఱి లేవు జీవునికిఁ । జెప్పనకై వడి జన్మకర్మముల్ 21

వ్యాసునికి నారద సందేశము

తరలము॥ శుకుఁడు గోచియు లేక పైఁ జనఁ । జూచి తోయములందు ల
జ్జకుఁ జలింపక చీర లొల్లక । చల్లు లాడెడి దేవక
న్యకలు హా శుక యంచు వెన్కఁ జ । నంగ వ్యాసునిఁ జూచి యం
శుకములన్ ధరియించి సిగ్గున । స్రుక్కి రందఱు ధీనిధీ 22

ఉ॥ ధాతవు భారతశ్రుతివి । ధాతవు వేదపదార్థజాతవి
జ్ఞాతవు కామముఖ్యరిపు । షట్కవిజేతవు బ్రహ్మతత్త్వని
ర్ణేతవు యోగినేతవు వి । నేతవు నీవు చలించి చెల్లరే
కాతరుకై వడిన్ వగవఁ । గారణ మేమి పరాశరాత్మజా? 23

క॥ నీ కెఱుఁగరానిధర్మము, లోకములను లేదు బహువి । లోకివి నీ వున్
నాకొఱఁత యెట్టి దంతయు, నాకున్ వివరింపవయ్య । నారద కరుణన్ 24

ఉ॥ అంచిత మైన ధర్మచయ । మంతయుఁ జెప్పితి వందులోన నీ
వించుక గాని విష్ణుకథ । లేర్పడఁ జెప్పవు ధర్మముల్ ప్రపం
చించిన మెచ్చునే గుణవి । శేషము లెన్నినఁ గాక నీకు నీ
కొంచెము వచ్చుటెల్ల హరి । గోరి నుతింపమి నార్యపూజితా 25

మ॥ అపశబ్దంబులఁ గూడియున్ హరిచరి । త్రాలాపముల్ సర్వపా
పపరిత్యాగము సేయుఁ గావున హరిన్ । భావించుచున్ బాడుచున్
జపముల్ సేయుచు వీనులన్ వినుచు న । శ్రాంతంబు గీ ర్తింపుచున్
దపసుల్ సాధులు ధన్యు లౌదురు గదా । తత్త్వజ్ఞ చింతింపుమా 26

చ॥ ఎఱిఁగెడువాఁడు కర్మచయ । మెల్లను మాని హరిస్వరూపమున్
నెఱయ నెఱుంగు నవ్వలను । నేరుపుఁ జూపు గుణానురక్తుఁ డై
తెఱకువ లేక క్రుమ్మరుచు । దేహధనాద్యభిలాషయుక్తుఁ డై
యెఱుఁగనివానికిం దెలియ । నీశ్వరలీల మునీంద్ర చెప్పుమా 27

చ॥ తనకులధర్మమున్ విడిచి । దానవవైరి పదారవిందముల్
పనివడి సేవసేసి పరి । పాకము వొందక యెవ్వఁడేని జ
చ్చిన మఱుమేన నైన నది । సిద్ధి వహించుఁ దదీయసేవఁ బా
సినఁ గులధర్మగౌరవము । సిద్ధి వహించునె యెన్ని మేనులన్ 28

నారదుని పూర్వజన్మ వృత్తాంతము

మ॥ అపచారంబులు లేక నిత్యపరిచ । ర్యాభ క్తియు క్తుండ నై
చపలత్వంబును మాని నేఁ గొలువఁగా । సంప్రీతులై వారు ని
ష్కపటత్వంబున దీనవత్సలతతోఁ । గారుణ్యసంయుక్తు లై
యుపదేశించిరి నాకు నీశ్వరరహ । స్యోదారవిజ్ఞానమున్ 29

క॥ ధీరులు నిరపేక్షులు నా, త్మారాములు నైన మునులు । హరిభజనము ని
ష్కారణమ చేయు చుందురు, నారాయణుఁ డట్టివాఁడ ।నవ్యచరిత్రా 30

అర్జునుండు పుత్త్రఘాతి యగు నశ్వత్థామను చంపవద్దని కృష్ణుడు అర్జునుని వారించుట

చ॥ వెఱచినవాని దైన్యమున । వేఁదుఱు నొందినవాని నిద్ర మై
మఱచినవాని సౌఖ్యముగ । మద్యము ద్రావినవాని భగ్నుఁ డై
పఱచినవాని సాధుజడ । భావమువానినిఁ గావు మంచు వా
చఱచినవానిఁ గామినులఁ । జంపుట ధర్మము గాదు ఫల్గునా 31

కుంతీదేవి శ్రీకృష్ణుని స్తుతించుట

మ॥ నినుఁ జింతించుచుఁ బాడుచుం బొగడుచున్ । నీదివ్యచారిత్రముల్
వినుచుం జూతురు గాక లోకు లితరా । న్వేషంబులం జూతు రే
ఘనదుర్జన్మపరంపరాహరణద । క్షం బై మహాయోగివా
గ్వినుతం బైన భవత్పదాబ్జయుగమున్ । విశ్వేశ విశ్వంభరా 32

శా॥ శ్రీకృష్ణా యదుభూషణా నరసఖా । శృంగారరత్నాకరా
లోకద్రోహినరేంద్రవంశదహనా । లోకేశ్వరా దేవతా
నీకబ్రాహ్మణగోగణా ర్తిహరణా । నిర్వాణసంధాయకా
నీకున్ మ్రొక్కెదఁ ద్రుంపవే భవలతల్ । నిత్యానుకంపానిధీ 33

భీష్ముడు శ్రీకృష్ణుని స్తుతించుట

ఆ॥ ఈశ్వరుండు విష్ణుఁడెవ్వేళ నెవ్వని, కేమి సేయుఁ బురుషుఁడేమి యెఱుఁగు
నతనిమాయలకు మహాత్ములు విద్వాంసు,లడఁగి తిరుగుచుందురంధు లగుచు॥

మ॥ హయరింఖాముఖధూళిధూసరపరి । న్యస్తాలకోపేత మై
రయజాతశ్రమతోయబిందుయుత మై । రాజిల్లునెమ్మోముతో
జయముం బార్థున కిచ్చు వేడ్క నని నా । శస్త్రాహతిం జాలనొ
చ్చియుఁ బోరించు మహానుభావు మదిలోఁ జింతింతు నశ్రాంతమున్ 35

మ॥ ఒకసూర్యుండు సమ స్తజీవులకుఁ దా । నొక్కొక్కఁ డై తోఁచుపో
లిక నేదేవుఁడు సర్వకాలము మహా । లీలన్ నిజోత్పన్నజ
న్యకదంబంబుల హృత్సరోరుహములన్ । నానావిధానూనరూ
పకుఁ డై యొప్పుచు నుండు నట్టిహరి నేఁ । బ్రార్థింతు శుద్ధుండ నై 36

శ్రీకృష్ణుఁడు ద్వారకా నగరవాసులు స్తుతియించుట

శా॥ నీపాదాబ్జము బ్రహ్మపూజ్యము గదా । నీసేవ సంసారసం
తాపధ్వంసిని యౌఁ గదా సకలభ । ద్రశ్రేణులం బ్రీతితో
నాపాదింతు గదా ప్రపన్నులకుఁ గా । లాధీశ కాలంబు ని
ర్వ్యాపారంబు గదయ్య చాలరు నినున్ । వర్ణింప బ్రహ్మాదులున్ 37

ఉ॥ తండ్రుల కెల్లఁ దండ్రి యగు । ధాతకుఁ దండ్రివి దేవ! నీవు మా
తండ్రివిఁ దల్లివిం బతివి । దైవమవున్ సఖివిన్ గురుండవున్
దండ్రులు నీక్రియం బ్రజల । ధన్యులఁ జేసిరె? వేల్పు లైన నో
తండ్రి ! భవన్ముఖాంబుజము । ధన్యతఁ గానరు మావిధంబునన్ 38

సీ॥ ఏవర్తనంబున । నింతకాలము మీరు, సంచరించితి రయ్య । జగతిలోన
నేతీర్థములు గంటి । రెక్కడ నుంటిరి, భావింప మీవంటి । భాగవతులు
తీర్థసంఘంబుల । ధిక్కరింతురు గదా, మీయందు విష్ణుండు । మెఱయుకతన
మీరె తీర్థంబులు । మీకంటె మిక్కిలి, తీర్థంబు లున్నవే । తెలిసి చూడ

తే॥ వేఱ తీర్థంబు లవనిపై ।వెదక నేల, మిమ్ముఁ బొడగని భాషించు।మేలె చాలు
వార్త లేమండ్రు లోకులు। వసుధలోన, మీకుసర్వంబు నెఱిఁగెడు।మేధగలదు.

గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులకు విదుర నీతి

క॥ దేహము నిత్యము గా దని, మోహముఁ దెగఁగోసి సిద్ధ । మునివర్తనుఁ డై
గేహము వెలువడునరుఁ డు,త్సాహముతోఁ జెందు ముక్తి।సంపద ననఘా.

నారదుండు ధర్మజున కిట్లనియె

అజగరంబుచేత మ్రింగం బడినపురుషుం డన్యుల రక్షింపలేని తెఱంగునఁ బంచభూతమయం బై కాలకర్మగుణాధీనం బైనదేహంబు పరుల రక్షింప సమర్థంబు గాదు. కరంబులు గలజంతువులకుఁ గరంబులు లేని చతుష్పదంబు లాహారంబు లగు, చరణంబులు గల ప్రాణులకుం చరణంబులు లేని తృణాదులు భక్షణీయంబు లగు, అధికజన్మంబులు గలవ్యాఘ్రాదులకు నల్పజన్మంబులు గల మృగాదులు భోజ్యంబు లగు సకల దేహి దేహంబులందు జీవుండు గలుగుటం జేసి జీవునికి జీవుండ జీవిక యగు. సహస్రాసహస్రాదిరూపం బైన విశ్వమంతయు నీశ్వరుండుగాఁ దెలియుము. అతనికి వేరులేదు. 41

అర్జునుండు శ్రీకృష్ణ నిర్యాణంబు దెల్పుట

సీ॥ మాతామహుం డైన ।మనశూరుఁ డున్నాఁడె, మంగళమే మన । మాతులునకు
మోదమే నలుగురు।ముగురు మేనత్తల, కానందమే వారి । యాత్మజులకు
నక్రూరకృతవర్మ । లాయుస్సమేతులే, జీవితుఁడే యుగ్ర । సేనవిభుడు
కల్యాణయుక్తులే । గదసారణాదులు, । మాధవుతమ్ములు మానధనులు

తే॥ నందమే మనసత్యక । నందనునకు,
భద్రమే శంబరాసుర । భంజనునకుఁ
గుశలమే బాణదనుజేంద్రు।కూఁతుపతికి,
హర్షమే పార్థ ముసలికి।హలికి బలికి 42

క॥ ఓడితివో శత్రువులకు, నాడితివో సాధుదూష । ణాలాపంబుల్
గూడితివో పరసతులను, వీడితివో మానధనము । వీరులనడుమన్ 43

క॥ తప్పితివో యిచ్చెద నని, చెప్పితివో కపటసాక్షి । చేసిన మేలుం
దెప్పితివో శరణార్థుల, రొప్పితివో ద్విజులఁ బసుల । రోగుల సతులన్ 44

క॥ అడిచితివో భూసురులను, గుడిచితివో బాలవృద్ధ । గురువులు వెలిగా
విడిచితివో యాశ్రితులను, ముడిచితివో పరులవిత్త।ములు లోభమునన్ 45

క॥ మనసారథి మనసచివుఁడు, మనవియ్యము
మనసఖుండు।మనబాంధవుఁడున్
మనవిభుఁడు గురుఁడు దేవర,
మనలను దిగనాడి చనియె । మనుజాధీశా. 46

సీ॥ చెలికాఁడ ర మ్మని ।చీరు నన్నొకవేళ, మన్నించు నొకవేళ ।మఱఁది యనుచు
బంధుభావంబునఁ।బాటించు నొకవేళ, దాత యై యొకవేళ ।ధనము లిచ్చు
మంత్రి యై యొకవేళ ।మంత్ర మాదేశించు, బోధి యై యొకవేళ । బుద్ధిసెప్పు
సారథ్య మొనరించుఁ।జన విచ్చి యొకవేళఁ, గ్రీడించు నొకవేళ।గేలిసేయు.

తే॥ నొక్కశయ్యాసనంబున । నుండుఁ గన్న, తండ్రికైవడిఁ జేసిన।తప్పుఁ గాచు
హస్తములు వట్టి పొత్తున।నారగించు, మనుజవల్ల భ మాధవు।మఱపురాదు

కు॥ భూతములవలన నెప్పుడు, భూతములకు జన్మమరణ । పోషణములు ని
ర్ణీతములు సేయుచుండును, భూతమయుం డీశ్వరుండు । భూతశరణ్యా 48

కు॥ ఏదినమున వైకుంఠుఁడు, మేదినిపైఁ దాల్చినట్టి । మేను విడిచినాఁ
డాదినమున నశుభప్రతి, పాదక మగు కలియుగంబు । ప్రాప్తం బయ్యెన్ 49

కు॥ హరివార్త లెఱుఁగువారికి, హరిపదములు దలఁచువారి । కనవరతంబున్
హరికథలు వినెడివారికి, మరణాగతమోహసంభ్ర । మము లే దనఘా. 50

కు॥ పొడిచినఁ దిట్టినఁ గొట్టినఁ, బడుచుందురు గాని పరమ । భాగవతులు దా
రొడఁబడరు మాఱు సేయఁగఁ, గొడుకా విభుఁ డెగ్గ సేయఁ।గోరఁడు నీకున్

కు॥ అలుగరు గలఁగరు సాధులు, మిళితములయి పరులవలన । మేలుం గీడున్
నెలకొనిన నైన నాత్మకు, నొలయవు సుఖదుఃఖచయము।యుగ్మము లగుచున్.

పరీక్షిన్మహారాజు ముక్తిమార్గము సూచింపమని మునుల కోరుట

కు॥ ఏడుదినంబుల ముక్తిం, గూడఁగ నేరీతి వచ్చు । గురుసంసార
క్రీడన మేక్రియ నెడతెగుఁ, జూడుఁడు మాతండ్రులార।శ్రుతివచనములన్

సీ॥ ప్రతినిమేషముఁ బర।బ్రహ్మంబు వీక్షించి, మదిఁజొక్కి వెలుపల।మఱచువాడు
కమలంబుమీఁదిభృం।గములకై వడి మోము, పై నెఱపిన కేశ।పటలివాఁడు
గెఱవ్రాసి మాయ నం।గీకరించినభంగి, వసనంబుఁ గట్టక ।వచ్చువాఁడు
సంగిగాఁ డని వెంటఁ।జాటుభూతములు నా,బాలురహాసశ।బ్దములవాఁడు

తే॥ మహితపదజానుజంఘోరు।మధ్యహస్త,
బాహువక్షోగళానన।ఫాలకర్ణ
నాసికాగండమస్తక।నయనయుగళుఁ,
డై నయవధూతమూర్తివాఁ।డరుగుదెంచె 54

ఆ॥ వెఱ్ఱితనము మాని । విజ్ఞానమూర్తియై, బ్రహ్మభావమునను । బర్యటింప
వెఱ్ఱి యంచు శుకుని।వెంట నేతెంతురు, వెలఁదు లర్భకులును।వెఱ్ఱులగుచు.55

కు॥ హరిచేతను దనుజేంద్రులు, ధరఁ ద్రుంగెడుభంగి నీపద । స్పర్శముచే
గురుపాతకసంఘంబులు, పొరిదూలుఁ గదయ్య యోగి।భూషణ వింటే. 56

ద్వితీయ స్కంధము

శుకుండు పరీక్షిత్తునకు ముక్తిమార్గపు సూచన

తరలము॥ హరి నెఱుంగక యింటిలో బహు । హాయనంబులు మత్తుఁ డై
పొరలు చుండెడి వెఱ్ఱి ము క్తికిఁ । బోవ నేర్చునె వాఁడు సం
సరణముం బెడఁబాయఁ డెన్నఁడు । సత్య మాహరినామసం
స్మరణ మొక్కముహూర్తమాత్రము । చాలు ము క్తిద మౌ నృపా 1

క॥ గోవిందనామకీ ర్తనఁ, గావించి భయంబుఁ దక్కి । ఖట్వాంగధరి
త్రీవిభుఁడు సూర గొనియెను, గైవల్యముఁ దొల్లి రెండుగడియలలోనన్ 2

వచనము॥ ధారణానియమంబున సుఖాత్మకం బగు విషయంబు నవలోకించుయోగికి
భక్తిలక్షణం బైన యోగాగ్రశయంబున వేగంబ మోక్షంబు సిద్ధించు ననిన
యోగీంద్రునకు నరేంద్రుం డిట్లనియె. 3

క॥ ధారణ యేక్రియ నిలుచును, ధారణ కేరూప మెద్ది । ధారణ యనఁగా
ధారణ పురుషమనోమల, మేరీతి హరించు నాకు । నెఱిఁగింపఁగదే 4

ఆ॥ పవనముల లయించి । పరిహృతసంగుఁ డై,
యింద్రియములగర్వ। మెల్ల మాపి
హరివిశాలరూప।మందుఁ జిత్తముఁ జేర్చి,
నిలుపవలయు బుద్ధి।నెఱపి బుధుఁడు 5

క॥ హరిమయము విశ్వమంతయు, హరి విశ్వమయుండు సంశయము పనిలేదా
హరిమయము గానిద్రవ్యము, పరమాణువు లేదు వంశపావన వింటే 6

సీ॥ కమనీయభూమిభాగములు లే కున్న వే, పడియుండుటకు దూదిపఱుపు లేల
సహజంబు లగుకరాంజలులు లే కున్న వే, భోజనభాజనపుంజ మేల
వల్కలాజినకుశా । వళులు లే కున్న వే, కట్ట దుకూలసం । ఘంబు లేల
గొనకొని వసియింపగుహలు లే కున్న వే, ప్రాసాదసౌధాదిపటల మేల

తే॥ ఫలరసాదులు గురియవేపాదపములు, స్వాదుజలము లొసంగవేసకలనదులు
పొసఁగ భిక్షంబు వెట్టరేపుణ్యసతులు, ధనమదాంధులకొలువేలతాపసులకు

క॥ రక్షకులు లేనివారల, రక్షించెద ననుచుఁ జక్రి । రా జై యుండన్
రక్షింపు మనుచు నొకనరు, నక్షముఁ బ్రార్థింప నేల । యాత్మజ్ఞులకున్॥ 8

సీ॥ ఆసన్న మరణార్థి । యైనయతీశుండు, కాలదేశములను । గాచికొనఁడు
తనువు విసర్జించు । తలఁపు జనించిన, భద్రాసనస్థుఁ డై । ప్రాణపవను
మనసుచేత జయించి । మానసవేగంబు, బుద్ధిచే బంధించి । బుద్ధిఁ దెచ్చి
క్షేత్రజ్ఞుతోఁ గూర్చిక్షేత్రజ్ఞు నాత్మలో,పలఁ, జేర్చి యాత్మనుబ్రహ్మమందుఁ

తే॥ గలిపి యొక్కటి గావించిగారవమున, శాంతితోడ నిరూఢుఁడైసకలకార్య
నివహ మెల్లనుదిగనాడినిత్యసుఖము, వలయు ననిచూచునటుమీఁదవసుమతీశ

ఆ॥ పరమభాగవతులుపాటించుపథ మిది, యీపథమున యోగియేగె నేని
మగిడి రాఁడు వాఁడుమఱిసంశయము లేదు, కల్పశతము లైనఁగౌరవేంద్ర

శుకమహర్షి పరీక్షిన్మహారాజునకు భక్తిమార్గంబే ముఖ్యంబని తెలుపుట

క॥ కామింపకయును సర్వముఁ, గామించుయు నైన ముక్తిఁ । గామించి తగన్
లో మించి పరమపురుషుని, నేమించి భజించుఁ దత్త్వనిపుణుం డధిపా 11

మ॥ అసు రేంద్రాదులఁ గొల్చుభంగి జనుఁ డా । యబ్జాక్షు సేవింపఁగా
విమలజ్ఞానవిర క్తిముక్తు లొదవున్ । వేయేల భూనాథ త
త్కమలాధీశకథాసుధారసనదీ । కల్లోలమాలాపరి
భ్రమ మెవ్వారికి నైనఁ గర్ణయుగళీ । పర్వంబు గా కుండునే 12

సీ॥ వాసుదేవశ్లోక । వార్త లాలించుచుఁ, గాల మేపుణ్యుండు । గడపు చుండు
నతనియాయువుఁదక్కనన్యులయాయువు,లుదయాస్తమయములనుగ్రకరుఁడు
వంచించి కొనిపోవువాఁ డది యెఱుఁగక, జీవింతుఁ బెక్కేండ్లు సిద్ధ మనుచు
నంగనాపుత్త్రగే । హారామవిత్తాది, సంసారహేతుక సంగసుఖముఁ

తే॥ దగిలి వర్తింపఁ గాలంబుతఱి యెఱింగి, దండధరకింకరులు వచ్చితాడనములు
సేసి కొనిపోవఁ బుణ్యంబు సేయ నైతిఁ, బాపరతి నైతి నని బిట్టుపలవరించు

సీ॥ అలరుజొంపములతో నభ్రంకషంబు లై, బ్రతుక వే వనములఁబాదపములు
ఖాదనమేహనా । కాంక్షలఁ బశువులు, జీవింపవే గ్రామ । సీమలందు

నియతిమై నుచ్ఛ్వాస । నిశ్వాసపవనముల్, ప్రాపింపవే చర్మ।భస్త్రికలును
గ్రామసూకరశున । కశ్రేణు లింటింటఁ, దిరుగవే దుర్యోగ । దీనవృత్తి

తే॥ నుష్ట్రఖరములు మోవవే।యురుభరముల, బుండరీకాక్షు నెఱుగని।పురుషపశువు
లడవులందునివాసము।లందుఁ బ్రాణ,విషయభరయు క్తితో నుంట।విఫల మధిప

సీ॥ విష్ణుకీర్తనముల । వినని కర్ణంబులు, కొండలబిలములు । కువలయేశ
చక్రిపద్యంబులఁ । జదువనిజిహ్వలు, గప్పలజిహ్వలు । కౌరవేంద్ర
శ్రీమనోనాథు నీ । క్షింపనికన్నులు, కేకిపింఛాక్షులు । కీర్తిదయిత
కమలాక్షు పూజకుఁ । గానిహ స్తంబులు, శవముహస్తంబులు ।సత్యవచన

ఆ॥ హరిపదతులసీద । ళామోదరతి లేని, ముక్కు పందిముక్కు । మునిచరిత్ర
గరుడగమనుభజన । గతి లేనిపదములు, పాదపములపాద । పటల మనఘ

సీ॥ నారాయణునిదివ్య ।నామాక్షరములపైఁ, గరఁగనిమనములు ।కఠినశిలలు
మురవైరికథలకు । ముదితాశ్రురోమాంచ,మిళిత మైయుండని।మేను మొద్దు
చక్రికిమ్రొక్కని । జడునియౌదల నున్న, కనకకిరీటంబు । గట్టెమోపు
మాదవార్పితముగా । మనని మానవుసిరి, వనదుర్గచంద్రి కా । వైభవంబు

ఆ॥ కైటభారిభజన । గలిగి యుండనివాఁడు, గాలిలోన నుండి । కదలుశవము
కమలనాభుపదముఁ ।గననివానిబ్రతుకు, పసిడికాయలోని।ప్రాణిబ్రదుకు 16

క॥ సర్వాత్ము వాసుదేవుని, సర్వజ్ఞుఁడ వైన నీవు । సంస్తుతి సేయన్
సర్వభ్రాంతులు వదలె మ,హోర్వీసురవర్య మాన । సోత్సవ మగుచున్ 17

సీ॥ ఈశుండు హరి విష్ణుఁ।డీవిశ్వ మేరీతిఁ, బుట్టించు రక్షించుఁ।బొలియఁజూచు
బహుశక్తి యుతుఁ డగు।భగవంతుఁ డవ్యయుఁ, డాది నేశక్తుల ।నాశ్రయించి
బ్రహ్మశక్రాదిరూ । పముల వినోదించెఁ, గ్రమమునస్ యేక । కాలమునస్
ప్రకృతిగుణంబులఁ । బట్టి గ్రహించుట, నేకత్వమున నుండు । నీశ్వరుండు.

ఆ॥ భిన్నమూర్తి యగుచుఁ । బెక్కువిధంబుల, నేల యుండు నతని । కేమి చిక్కె
నుండకున్నఁ దాప । సోత్తమ తెలుపవే, వేడ్క నాకు సర్వ । వేది వీవు 18

శుక మహర్షి గురువందన మాచరించుట

మ॥ పరుఁ డై యీశ్వరుఁ డై మహామహిముఁ డై । ప్రాదుర్భవస్థానసం

హారణక్రీడనుఁ డై త్రిశక్తియుతుఁ డై । యంతర్గతజ్యోతి యై
పరమేష్ఠిప్రముఖామరాధిపులకున్ । బ్రాపింపరా కుండు దు
స్తరమార్గంబునఁ దేజరిల్లు హరికిం । దత్త్వార్థి నై మ్రొక్కెదన్ 19

వచనము॥ మఱియు సజ్జనదురితసంహారకుండును, దుర్జననివారకుండును, నఖిలసత్త్వరూపకుండును, బరమహంసాశ్రమప్రవర్తమాన మునిజన హృదయ కమల కర్ణికామధ్య ప్రదీపకుండును, సాత్త్వతశ్రేష్ఠుండును, నిఖిలకల్యాణగుణ గరిష్ఠుండును, బరమభక్తి యుక్తసులభుండును, భక్తిహీనజనదుర్లభుండును, నిరతిశయనిరుపమ నిరవధిక ప్రకారుండును, నిజస్వరూపబ్రహ్మవిహారుండు నైన యప్పరమేశ్వరునకు నమస్కరించెద.20

ఉ॥ ఏవిభువందనార్చనము । లేవిభుచింతయు నామకీ ర్తనం
బేవిభులీల లద్భుతము । లెప్పుడు సంశ్రవణంబు సేయ దో
షావలిఁ బాసి లోకము శు । భాయతవృ త్తిఁ జెలంగు నండ్రు నే
నావిభు నాశ్రయించెద న । ఘౌఘనివ ర్తను భద్రకీ ర్తనున్ 21

ఉ॥ ఏపరమేశుపాదయుగ । మెప్పుడుఁ గోరి భజించు నేర్పరుల్
లోపలిబుద్ధితో నుభయ । లోకములందుల జడ్డుఁ బాసి యే
తాపము లేక బ్రహ్మగతిఁ । దారు గతశ్రము లై చరింతు రే
నాపరమేశు మ్రొక్కెద న । ఘౌఘనివ ర్తను భద్రకీ ర్తనున్ 22

చ॥ తపములు సేసి యైన మఱి । దానము లెన్నియొ చేసి యైన నే
జపములు సేసి యైన ఫల । సంచయ మెవ్వనిఁ జేర్ప కున్న హే
యపదము లై దురంతవిప । దంచితరీతిగ నొప్పు చుండు న
య్యపరిమితున్ భజించెద న । ఘౌఘనివ ర్తను భద్రకీ ర్తనున్ 23

మ॥ యవనవ్యాధపుళిందహూణకషకం । కాభీరచండాలసం
భవులుం దక్కినపాపవ ర్తనులు నే భద్రాత్ము సేవించి భా
గవతశ్రేష్ఠుల డాసి శుద్ధతను లై । కల్యాణు లై యుందు రా
యవికారుం బ్రభవిష్ణు నాదుమదిలో । నశ్రాంతమున్ మ్రొక్కెదన్ 24

మ॥ తపముల్ సేసిననో మనోనియతినో । దానవ్రతావృ త్తినో

జపమంత్రంబులనో శ్రుతిస్మృతులనో । సద్భక్తినో యెట్లు ల
బ్ధపదుం డౌ నని బ్రహ్మరుద్రముఖరుల్ । భావింతు రెవ్వాని న
య్యపవర్గాధిపుఁ డాత్మమూర్తి సులభుం । డౌఁగాక నా కెప్పుడున్ 25

క॥ శ్రీపతియు యజ్ఞపతియుఁ బ్ర, జాపతియున్ బుద్ధిపతియు । జగదధిపతియున్
భూపతియు యాదవశ్రే, ణీపతియున్ గతియు నైన । నిపుణు భజింతున్ 26

మ॥ అణుఁడో కాక కడున్మ హావిభవుఁడో । యచ్ఛిన్నుఁడో ఛిన్నుఁడో
గుణుఁడో నిర్గుణుఁడో యటంచు విబుధుల్ । కుంఠీభవత్తత్త్వమా
ర్గణు లై యేవిభుపాదపద్మభజనో । త్కర్షంబులన్ దత్త్వవీ
క్షణముం జేసెద రట్టివిష్ణుఁ బరమున్ । సర్వాత్ము సేవించెదన్ 27

మ॥ జగదుత్పాదనబుద్ధి బ్రహ్మకు మదిన్ । సంధింప నూహించి యే
భగవంతుండు సరస్వతిం బనుప నా । పద్మాస్య దా నవ్విభున్
మగనింగా వరియించి తద్భువనసా । మ్రాజ్యస్థితిన్ సృష్టిసా
రగుఁ జేసెన్ ముని బ్రహ్మ నట్టిగుణి నా । రంభింతు సేవింపఁగన్ 28

సీ॥ పూర్ణుఁ డయ్యును మహా।భూతపంచకయోగ,మున మేను లనుపుర।ములు సృజించి
పురములలో నుండి । పురుషభావంబున, దీపించు నెప్పుడు । ధీరవృత్తిఁ
బంచభూతములను।బదునొకొండింద్రియ,ములఁ బ్రకాశింపించి।భూరిమహిమ
షోడశాత్మకుఁ డన శోభిల్లి జీవత్వ, నృత్యవినోదంబు । నెఱపు చుండు

తే॥ నట్టిభగవంతుఁ డవ్యయుం । డచ్యుతుండు, మానసోదితవాక్పుష్ప।మాలికలను
మంజునవరసమకరంద ।మహిమపుట్ట, శిష్టహృద్భావలీలలఁ ।జేయుఁ గాత

ఉ॥ మానధనుల్ మహాత్ములు స । మాధినిరూఢులు తన్ముఖాంబుజ
ధ్యానమరందపానమున । నాత్మభయంబులఁ బాసి ముక్తులై
లూనత నొంద రట్టిముని । లోకశిఖామణికిన్ విశంకటా
జ్ఞానతమోనభోమణికి । సాధుజనాగ్రణి కేను మ్రొక్కెదన్ 30

మ॥ అవిరోధంబున నీవు నన్నడుగునీ । యర్థంబు మున్ బ్రహ్మ మా
ధవుచేతన్ విని నారదుం డడిగినన్ । దథ్యంబుగాఁ జెప్పె మా
నవలోకేశ్వర నారదుండు వెనుకన్ । నాకుం బ్రసాదించె సం
శ్రవణీయంబు మహాద్భుతంబు వినుమా । సందేహవిచ్ఛేది వై 31

నారదుండు బ్రహ్మను బ్రపంచప్రకారముఁ దెలుపుమని యడుగుట

మ॥ చతురాస్యుండవు వేల్పుఁబెద్దవు జగ । త్సర్గానుసంధాయి వీ
శ్రుతిసంఘాతము నీముఖాంబుజములన్ । శోభిల్లు శబ్దార్థసం
యుత మై సర్వము నీకరామల మై । యుండుం గదా భారతీ
సతి యిల్లా లఁట నీకు నోజనక నా । సందేహముం బాపవే 32

శా॥ ప్రారంభాదివివేక మెవ్వఁ డొసఁగుం । బ్రారంభసంపత్తి కా
ధారం బెయ్యది యేమి హేతువు యద । ర్థం బేస్వరూపంబు సం
సారానుక్రమ మూర్ణ నాభిపగిదిన్ । సాగించె యెల్లప్పుడుం
భారం బెన్నఁడు లేదు నీమనువు దు । ష్ప్రాపంబు వాణీశ్వరా 33

శా॥ నాకుం జూడఁగ నీవు రాజ వను చు । న్నాఁడన్ యథార్థస్థితిన్
నీకంటెన్ ఘనుఁ డొక్కరాజు గలఁడో । నీ వంతకున్ రాజవో
నీ కేలాభము రాఁ దలంచి జగముల్ । నిర్మించె దీచేతనా
నీకం బెందు జనించు నుండు నడఁగున్ । నిక్కంబు భాషింపుమా 34

క॥ తోయజసంభవ నా కీ, తోయము వివరింపు చాలఁ । దోఁచిన నే నా
తోయమువారికి నన్యుల, తోయములం జెందకుండ।ధ్రువ మెఱిఁగింతున్

క॥ రారా బుధులు విరక్తులు, గారా యీరీతి నడుగఁ । గా నేరరు వి
స్మేరావహము భవన్మత, మౌరా నాతోఁడిమర్మ । మడిగితి వత్సా 36

క॥ యజ్ఞాంగి యజ్ఞఫలదుఁడు, యజ్ఞేశుఁడు యజ్ఞ కర్త । యగుభగవంతున్
యజ్ఞపురుషుఁగా మానస, యజ్ఞముఁ గావించితిం ద । దర్పణబుద్ధిన్ 37

క॥ విశ్వాత్ముఁడు విశ్వేశుఁడు, విశ్వమయుం డఖిలనేత । విష్ణుఁ డజుం డీ
విశ్వములోఁ దానుండును, విశ్వము దనలోనఁ జాల।వెలుగుచు నుండన్ 38

క॥ హరి భగవంతుఁ డనంతుఁడు, కరుణాంబుధి సృష్టికార్య । కారణహేతు
స్ఫురణుం డవ్విభుకంటెం,బరుఁ డన్యుఁడు లేఁడు తం।డ్రిపరికింపంగన్

క॥హరిసుతుఁ బరిచరుఁగాఁ గొని, హరిసుతుఁ దునుమాడి పనిచె।హరిపురమునకున్
హరివిభునకు హరిమధ్యను, హరిరాజ్యపదంబు నిచ్చె । హరివిక్రముఁ డై

చ॥ అమరఁ ద్రివిక్రమస్ఫురణ । నందిన యమ్మహితాత్మపాదవే
గమున హతంబు లైన త్రిజ । గంబుల కావల వెల్గు సత్యలో
కము చలియించినం గరుణఁ । గైకొని కాచి ధరించెఁ బాదప
ద్మము తుదినున్న యప్రతిహ । తం బగు శ క్తి గణింప శక్యమే. 41

సీ॥ గాధిగయాసురే । క్ష్వాకుదిలీపమాం, ధాతలు భీష్మయ । యాతినగర
రఘుముచికుంద్రై ళ । రంతిదేవోద్ధవ, సారస్వతోదంక । భూరిషేణ
శ్రుత దేవమారుతి । శతధన్వపిప్పల, బలివిభీషణశిబి । పార్థవిదురు
లంబరీషపరాశ । రాలర్కసౌభరి, దేవలమిథిలేశ్వ । రేంద్రదత్తు

తే॥ లార్ష్టిషేణాదు లైన మహాత్ము లెలమిఁ, దవిలి యద్దేవుభక్తిఁ జిత్తముల నిలిపి
తత్పరాయణు లౌట దుర్దాంత మయిన, విష్ణుమాయఁ దరింతురు విమలచరిత.

సీ॥ భూపాలకోత్తమ । భూతహితుండు సు,జ్ఞానస్వరూపకుఁ । డైనయట్టి
ప్రాణికి దేహసం । బంధ మెట్లగు నన్న, మహి నొప్పునీశ్వర । మాయ లేక
కలుగదు నిద్రవోఁ । గలలోనఁ దోఁచిన, దేహబంధంబుల । తెఱఁగువలెను
హరియోగమాయామహత్వంబునం బాంచ, భౌతికదేహసంబంధుఁ డగుచు

తే॥ నట్టిమాయాగుణంబుల । నాత్మ యొలి,
బాల్యకౌమారయౌవనభావములను
నరసుపర్వాదిమూర్తులఁ బొరసి యేను,
నాయ దిది యనుసంసారమాయఁ దగిలి 43

క॥ తప మనగ మత్స్వరూపము, తప మనుతరువునకు ఫలవితానము నే నా
తపమున కే జననస్థి,త్యుపసంహరణము లొనర్చు । చుండుదుఁ దనయా 44

సీ॥ హరియందు నాకాశ మాకాశమునవాయు, వనిలంబువలన హుతాశనుండు
హవ్యవాహనునందు । నంబువు లుదకంబు, వలన వసుంధర గలిగె ధాత్రి
వలన బహుప్రజావళి యుద్భవం బయ్యె, నింతకుమూల మై యెసఁగునట్టి
నారాయణుఁడు చిదానందస్వరూపకుం, డవ్యయుం డజరుఁ డనంతుఁ డాఢ్యు

తే॥ డాదిమధ్యాంతశూన్యుఁ డనాదినిధనుఁ, డతనివలనను సంభూత మైన యట్టి
సృష్టి హేతుప్రకార మీక్షించి తెలియఁ, జాల రెంతటిమును లైన జనవరేణ్య

తృతీయ స్కంధము

మత్తకోకిలము॥ కంటిఁ గంటి భవాబ్ధిఁదాఁటఁగ । గంటి నాశ్రితరక్షకున్
గంటి యోగిజనంబు డెందముఁ । గంటిఁ జుట్టముఁ గంటి ము
క్కంటికిం గనరానియెక్కటిఁ । గంటిఁ దామరకంటిఁ జే
కొంటి ముక్తివిధానముం దల । కొంటి సౌఖ్యము లందఁగన్ 1

విదుర మైత్రేయ సంవాదము

క॥ ఏనరుఁ డే నొకనిమిషం, బైన వృథావాదగతిని । హరిపదకమల
ధ్యానానందుఁడు గాఁడే, నానరునకు నాయువల్ప । మగు మునినాథా 2

చ॥ హరి పరమాత్ముఁ డీశుఁ డజుఁ । డాఢ్యుఁ డనంతుఁ డనంతమూర్తి సా
గరతనయాహృదీశుఁడు వి । కారవిదూరుఁడు నిత్యమంగళా
కరుఁడు కృపాపయోనిధి య । కల్మషచిత్తుఁడు సర్వశక్తి తా
మరసవిలోచనుండు బుధ । మాన్యచరిత్ర పవిత్రుఁ డిమ్ములన్ 3

ఉ॥ అన్యకథాకలాపము ల । హర్నిశమున్ బఱియించి చాలమా
లిన్యము నాత్మశోభన వి । లీనత నొందుమదీయజిహ్వ సౌ
జన్యమునొందునేఁడు హరి । సద్గుణదివ్యకథామృతంబు స
న్మాన్యచరిత్ర మై నెగడు । మద్గురువాక్యపదంబుఁ జెందగన్ 4

దేవహూతికి కపిలుని బోధ

క॥ గురుభక్తిం జిత్తము మ, త్పర మై విలసిల్లు నంత । పర్యంతము స
త్పురుషుల కిహలోకంబునఁ, జిరతరమోక్షోదయంబు । సేకురు చుండున్ 5

సీ॥ తలఁపబ్రాహ్మణు లు । త్తములు వారికంటెను, వేదవే త్తలు వేద । విదులకంటె
విలసితవేదార్థ । విదులు వారలకంటె, సమధికశాస్త్రసం । శయము మాన్పు
మీమాంసకులు మఱి । మీమాంసకులకంటె, నిజధర్మవిజ్ఞాన ।నిపుణు లరయ
వారికంటెను సంగ । వర్జితచిత్తులు, దగ వారికంటె స । ద్ధర్మపరులు

తే॥ ధార్మికులకంటె నుత్తమో।త్తములు వినుము, మత్సమర్పితసకలధ।ర్మస్వభావ
మహిమములుగల్గియితరధ।ర్మములువిడిచి, సమతవ ర్తించునప్పుణ్య।తములుఘనులు

చతుర్థ స్కంధము

క॥ కొందఱు స్వభావ మందురు, కొందఱు
కర్మం బటంద్రు । కొందఱు కాలం
బందురు కొందఱు దైవం, బందురు
కొంద ఱొగి గామ । మంద్రు మహాత్మా 1

సీ॥ పద్మసంభవుఁడును । భవుఁడును మనుకుల సమితి దక్షాదిప్ర । జాపతులును
నైష్ఠికులైన సనకముఖ్యమునులుఁబు, లస్త్యుండు భృగువుఁబులహుఁడు గ్రతువు
నత్రి మరీచియు । నంగిరసుండు న, రుంధతీవిభుఁడును । రూఢి మెఱయ
బహుపుణ్యులే కడపలఁ గాఁగఁ గల బ్రహ్మ,వాదులు నందఱు ।వాక్కులకును

తే॥ నెనయ నీశ్వరు లై యుండి।
యును సమగ్ర, మతిఁ దపోయోగవిద్యాస।
మాధిపరవి చారులై యుండియును సర్వ।
సాక్షి యైన, యీశ్వరుని వెదకియుఁ గాన।రిద్ధచరిత 2

పంచమ స్కంధము

ఋషభుండు పుత్రులకు నీతిని యుపదేశించుట

సీ॥ జనులెల్ల నర్థవాం । ఛలఁ జేసి యత్యంత, మూఢులై యైహికం।బును మనంబు
లందును గోరుదు । రల్పసౌఖ్యములకు, నన్యోన్యవైరంబు।లంది దుఃఖ
ములఁబొందుదురుగాన।మునుకొనిగురుఁ డైన, వాఁడుమాయామోహ।వశుడు
నెంత జడుఁడును నైనట్టి।జంతువునందును, దయగల్గి మిక్కిలి । ధర్మబుద్ధి

తే॥ గన్ను లున్నవాఁడు । గానని వానికి, దెరువుఁ జూపినట్లు । దెలియఁ బలికి
యతుల మగుచు దివ్య ।మైనయామోక్షమా,ర్గంబుఁ జూపవలయు ।రమణతోడ

సీ॥ భూతజాలమునందు।భూజముల్ వర్యముల్, భూరుహములకంటె।భోగికులము
భోగిసంతతికన్న । బోధనిష్ఠులు బోధ, మాన్యులకన్నను । మనుజవరులు
వీరికన్నను సిద్ధ । విబుధగంధర్వులు, వారికన్నను సురల్ । వారికన్న
నింద్రాదిదేవత । లిందరికన్నను, దక్షాదిసన్మునుల్ । దలఁప నెక్కు

తే॥ డంతకన్నను భర్గుఁడా।యభవుకన్నఁ, గమలభవుఁ డెక్కు డాతని।కంటె విష్ణు
డధికుఁ డాతఁడు విప్రుల।నాదరించుఁ, గానవిప్రుండు దైవంబు।మానవులకు

భరతోపాఖ్యానము

క॥ ధరలోన నెవ్వరేనియు, ధరణీసురవరుల కెగ్గు । దగదలఁచినవా
రరయగ చెడుదురు నిక్కము హరి ధరణీసురవ రేణ్యు । లం దుండుటచేన్

సీ॥ ధరలోన బ్రహ్మంబు । దపమున దానంబు,లను గృహధర్మంబు।లను జలాగ్ని
సోమసూర్యులచేత । శ్రుతులచే నైనను, బరమభాగవతుల।పాదసేవఁ
బొందినమాడ్కిని।బొందంగ రా దని, పలుకుదు రార్యులు।పరమమునులు
ఘనతపోబాహ్యసౌ।ఖ్యములకు విముఖులు, నయినట్టిపుణ్యులు।హరిగుణానువాద

తే॥ మోదితాత్ములు నగుబుధ । పాదసేవ,
ననుదినంబును జేసిన । నంతమీఁద
మోక్షమార్గంబునకును బ।ద్మాక్షునందుఁ,
బట్టువడి యుండు నెప్పుడు।బరగ బుద్ధి. 1

షష్ఠ స్కంధము

ఆ॥ భాగవతము తేట।పఱుప నెవ్వఁడు చాలు, శుకుఁడు దక్క నరుని।సఖుఁడు దక్క
బుద్ధిఁ దోఁచినంత । బుధులచే విన్నంత, భ క్తి నిగిడినంత । పలుకువాఁడ 1

షష్ఠ్యంతములు

క॥ కాలం బెడ గని పాపము, మూలముఁ జెఱుపంగవలయు । మునురోగములం
దేలినదోషము నెఱిఁగుచు, వాలాయము దాని నడఁచు । వైద్యునిభంగిన్ 2

క॥ కర్మము గర్మముచేతను, నిర్మూలము కాదు తెలియ । నేరక తా నే
కర్మము చేసినఁ దత్ప్రతి, కర్మం బొనరింపవలయుఁ । గలుషవిదూరా 3

క॥ దంతిపురనాథ విను మొక, మంతన మెఱిఁగింతు శమద।మంబులు నం హో
వంతు శుభవంతుఁ జేయవు, కంతునిగురుభక్తి ముక్తిఁ । గలిగించుగతిన్.

సీ॥ హరికి నర్థముఁ బ్రాణ।మర్పితంబుగఁ జేయు, వానికై వల్య మె।వ్వనికి లేదు
వనజలోచనుభ క్త । వరుల సేవించిన, వానికై వల్య మె ।వ్వనికి లేదు
వైకుంఠనిర్మల । వ్రతరతుం డయినట్టి, వానికై వల్య మె । వ్వనికి లేదు
సరసిజోదరుకథా । శ్రవణలోలుం డై న, వానికై వల్య మె । వ్వనికి లేదు

తే॥ లేదు తపముల బ్రహ్మచ।ర్యాదినియతి, శమదమాదుల సత్యశౌ।చముల దాన
ధర్మమఖముల సుస్థిర । స్థాన మైన, వైష్ణవజ్ఞానజనితని । ర్వాణపదము 5

అజామిళోపాఖ్యానము

క॥ దూరమున నాడు బాలుఁడు, బో రనఁ దనచిత్తసీమఁ । బొడకట్టిన నో
నారాయణ నారాయణ, నారాయణ యనుచు నాత్మ । నందను నొడివెన్. 6

ఆ॥ ఎఱుక గలుగువార । లేది యొనర్చిన, నదియ చేతు రితర । మయినవారు
వారు సత్య మి దని।వచియింప లోకంబు, తత్ప్రవ ర్తనమునఁ ।దగిలి యుండు

సీ॥ బ్రహ్మహత్యానేక । పాపాటవుల కగ్ని, కీలలు హరినామ । కీర్తనములు
గురుతల్పకల్మష । క్రూరసర్పములకుఁ, గేకులు హరినామ । కీర్తనములు
తపనీయచౌర్యసం।తమసంబునకు సూర్య, కిరణముల్ హరినామ। కీర్తనములు
మధుపానకిల్బిష । మదనాగసమితికిఁ, గేసరుల్ హరినామ । కీర్తనములు

తే॥ మహితయోగోగ్రనిత్యస । మాధివిధుల, నలరు బ్రహ్మాదిసురులకు । నందరాని
భూరినిర్వాణసామ్రాజ్య ।భోగభాగ్య, ఖేలనంబులు హరినామ । కీర్తనములు 8

సీ॥ ముక్తికాంతై కాంత । మోహనకృత్యముల్, కేలిమై హరినామ । కీర్తనములు
సత్యలోకానంద । సౌభాగ్యయు క్తముల్, కేలిమై హరినామ । కీర్తనములు
మహితనిర్వాణసా । మ్రాజ్యాభిషిక్తముల్, కేలిమై హరినామ । కీర్తనములు
బహుకాలజనితత । పఃఫలసారముల్, కేలిమై హరినామ । కీర్తనములు

తే॥ పుణ్యమూలంబు లనపాయ।పోషకంబు, లభిమతార్థంబు లజ్ఞాన।హరణకరము
లాగమాంతోపలబ్ధంబు।లమృతసేవ, లా ర్తశుభములు హరినామ। కీర్తనములు

క॥ హరి నెఱుఁగని యాబాలుఁడు, హరిభ క్తులతోడఁ గూడి।హరి యనువాడున్
సరి యై దోషము లడఁచును, గరువలితో నగ్నితృణముఁ ।గాల్చినభంగిన్ 10

క॥ హరిభక్తులతో మాటలు, ధర నెన్నఁడుఁ జెడనిపుణ్య । ధనములమూటల్
వరముక్తికాంతతేటలు, నరిషడ్వర్గంబు చొరని । యరు దగుకోటల్ 11

క॥ కర్మంబు లెల్లఁ బాయను, మర్మము దెలుపంగ లేదు । మధురిపుపేరే
పేర్మిని నొడువుటకంటెను, దుర్మదమునఁ జిత్త మెన్ని । త్రోవలఁ జన్నన్ 12

క॥ కోరినవారల కెల్లను, జేరువ కై వల్యపదము । సిరివరుని మదిం
గోరనివారల కెల్లను, దూరము మోక్షాప్తి యెన్ని । త్రోవల నై నన్ 13

క॥ ఎన్నఁడుఁ దెలియఁగ నేరరు, పన్నగపతిశాయితత్త్వ । భావము మేనం
గన్నుల వేల్పును డావలఁ, జన్నమరినవేల్పు ముదుక । చదువుల వేల్పున్.14

సీ॥ వరమహాద్భుత మైన ।వైష్ణవజ్ఞానంబుఁ, దిరముగా నెవ్వరు ।దెలియఁ గలరు
దేవాదిదేవుండు।త్రిపురసంహరుఁ డొండె, గమలసంభవుఁ డొండెఁ। గార్తికేయ
కపిలనారదులొండె।గంగాత్మజుండొండె, మనువొండెబలియొండె।జనకుఁడొండెఁ
బ్రహ్లాదుఁడొండె నే ।ర్పాటుగా శుకుఁ డొండె, భాసురతరమతి।వ్యాసుడొండెఁ

తే॥ గాక యన్యులదరమె యీ । లోకమందు, నీసుబోధంబు సద్బోధ । మీపదార్థ
మీసదానందచిన్మయ । మీయగమ్య, మీవిశుద్ధంబు గుహ్యంబు । నీశుభంబు

క॥ ఈ పన్నిద్దరు దక్కఁగ, నోపరు తక్కొరులు దెలియ । నుపనిషదుచిత
శ్రీపతినామమహాద్భుత, దీపిత భాగవతధర్మ । దివ్యక్రమమున్ 16

తే॥ ఏదిజపియింప నమృత మైఁయెసఁగు చుండు,
నేది సద్ధర్మపథమనిఁయెఱుఁగఁ దగిన
దదియె సద్భక్తియోగంబు । నలవరించు,
మూర్తిమంతంబు దాహరిఁకీర్తనంబు 17

సీ॥ శ్రుత్యంతవిశ్రాంత ।మత్యనుక్రమణీయ, భగవత్ప్రసంగతుల్ఁభాగవతులు
సకలసన్ముని యోగిఁజనసదానందైక, పరమభాగ్యోదయుల్ ।భాగవతులు
కృష్ణపదధ్యానఁకేవలామృతపాన, పరిణామయుతులుశ్రీ । భాగవతులు
బహుపాతకానీక । పరిభవప్రక్రియా, పరుషోగ్రమూర్తులు । భాగవతులు

తే॥ భావతత్త్వార్థవేదులు । భాగవతులు, బ్రహ్మవాదానువాదులుఁ భాగవతులు
సిరులు దొలఁగంగ నెన్నండుఁజేటు లేని, పదవి నొప్పారువారు వో ।భాగవతులు

సీ॥ ఎకసక్కెమున కైన । నిందిరారమణునిఁ, బలుకంగ లేని దు । ర్భాషితులను
గలలోన నైన శ్రీ । కాంతునిసత్పాద, కమలముల్ సూడని । కర్మదృశుల
నవ్వుచు నైనఁ గృ । ష్ణప్రశంసకుఁ జెవిఁ, దార్ప నేరని దుష్క ।థారతులను
యాత్రోత్సవంబులఁనైన నీశుని గుడి, త్రోవ ద్రొక్కఁగ లేనిఁ దుష్పదులను

ఆ॥ బరమభాగవతుల । పాదధూళి సమస్త, తీర్థసార మనుచుఁ । దెలియ లేని
వారి వారివారి । వారిఁ జేరినవారిఁ, దొలుతఁ గట్టి తెండు । దూతలార 19

ఆ॥ ఎల్లపాపములకు । నిల్లైనయింటిలో, బద్ధతృష్ణు లగుచు । బుద్ధి దలఁగి
పరమహంసకులము । గుఱిదప్పి వర్తించు, ధూర్తజనుల దెండు । దూతలార

ఆ॥ ఆరయఁ దనదుజిహ్వాఁహరిపేరు నుడువదు, చిత్తమతనిపాద । చింతఁ జనదు
తలఁపఁ దమకు ముక్తి । తంగేటిజన్నొకో, సకలవిష్ణుభక్తు । లకును బోలె.

ఆ॥ పద్మనయనుమీఁది । భక్తియోగం బెల్ల, ముక్తియోగ మనుచుఁమొదల లెఱుంగు
వారి వారివారి । వారిఁ జేరినవారి, త్రోవఁ బోవ వలదు । దూతలార 22

సీ॥ ఆదికాలంబున । నాప్రజాపతి పతి, యైన లోకేశ్వరుం । డచ్యుతుండు
పద్మనేత్రుఁడు వనఃస్పతుల నోషధముఖ్య, జాతంబు నిషము నూఃర్జంబుఁ గోరి
కల్పించె నందు ముఃఖ్యం బైనయన్నంబు, నచరంబు లైనట్టి ।యపద మెల్లఁ
బాదచారులకును । బా ల్వెట్టి యిరుగాళ్లు, చేతులు గలిగిన । జీవతతికి

తే॥ పాణులొగిలేని యాచతుఃష్పాత్తు లెల్ల,
నన్నముగఁ బూని గావించెఃనదియుఁగాక
నామహాభాగుఁ డచ్యుతుఁ । డాదరమున,
మీకు ననఘాఖ్యవిఖ్యాతిఃజోకపఱిచె 23

సీ॥ అను వొంద సృష్టి నఃవ్యయముగఁ జేయుచుఁ,ప్రచురప్రవాహసంఃపతిత మైన
నెఱయఁ గూలం బనుః నిర్గమస్థానంబు, నందు వేగము గలఃక్రందు మాయఁ
గదలి యహంకారఃగతివశంబునఁ జాల, వివశుఁ డై బోధకుః విపరి యైన
వానికి నీరీతి । వలవంత కర్మప్ర, చారంబులను మీఁదఁ । జక్క నైన

ఆ॥ జన్మమరణముఖ్య । జాడ్యంబుతోఁ బాసి, నిఖిలసౌఖ్యపదవి । నెఱసి క్రమ
మార్గ మైన యట్టిఃమహనీయధామంబుఁ, జిత్త మార నెట్లు । చేరఁ గలఁడు

క॥ గురుధనముఁ గూర్చ నేటికి, గురుశిక్షం దగిలి మంత్ర । కోవిదులై స
ద్గురుధర్మనిరతు లేనియు, గురువులకును శిష్యవరులె । కూర్చినధనముల్ 25

వృత్రాసురుని బాధపడలేక దేవతలు హరిని వేడుకొనుట

తే॥ అకట దిక్కుల కెల్ల ది । క్కైన మాకు, నొక్కదిక్కును లేదు కా । లూఁద నైన
దిక్కు గావయ్య నేఁడు మా ।దిక్కుఁ జూచి, దిక్కు లే కున్నవారల । దిక్కు నీవ

క॥ నీదిక్కు గానివారికి, నేదిక్కును లేదు వెదుక । నిహపరములకున్
మోదింపఁ దలఁచువారికి, నీదిక్కే దిక్కు సుమ్ము । నీరజనాభా 27

ఆ॥ దేహి సుఖము గోరిఃదేహంబు ఘటియించు, దేహి విడువ లేఁడుఃదేహ మెపుడు
దేహి యస్మదీయ । దేహంబుకొఱకు నై, దేహ మీయగదయ్య ।దేవతలకు.

సీ॥ అర్థంబు వేఁడెడుఃనర్థులు గలరు గా, కంగంబు వేఁడెడి । యర్థి గలఁడె
తగుకోరికల నిచ్చుఃదానశీలుఁడు గాక, దనదేహ మీనేర్చుః దాత గలఁడె

యీ నేర్చువాఁడు దఁన్నిచ్చిన రోయక, చంపెడునట్టి యాఁచకుఁడు గలఁడె
చంపియుఁ బోవక । శల్యంబు లన్నియు, నేఱి పంచుకపోవుఁవారు గలరె

ఆ॥ రమణ లోకమెల్ల । రక్షించువారికి, హింస సేయుబుద్ధిఁయెట్లు వొడమె
భ్రాంతి యైనయట్టిఁప్రాణంబు పైఁ దీపు, తమకుఁబోలె నెదిరిఁదలఁప వలదె

క॥ చావు ధ్రువ మైనప్రాణికిఁ, జావులు రెం డరసికొనుఁడు । సమరమునందున్
భావింప యోగ మందును, జావంగా లేని చెడుగు । చావుం జావే. 30

ఉ॥ ఆఁకలి గొన్న క్రేపులు ర । యంబున నీఁకలు రానిపక్షులున్
దీకొని తల్లికిన్ మఱి వి । దేశగతుం డగుభ ర్త కంగజ
వ్యాకులచిత్త యైనజవ । రాలును దత్తఱ మందు భంగి నో
శ్రీకర పంకజాక్ష నినుఁ । జేరఁగ నామది గోరెడుం గదే 31

క॥ నాకును సఖ్యము పుణ్య, శ్లోకులతోఁ గాని తత్త్వ । శూన్యులు సంసా
రై కవిమోహాలతోడం, గా కుండ నొనర్పు మయ్య । కంజదళాక్షా. 32

చిత్రకేతూ పాఖ్యానము

సీ॥ నీకు వీఁ డెవ్వఁడు । నీ వెవ్వనికి శోక, సంతాప మందెదు । సార్వభౌమ
పుత్త్రమిత్త్రాదులు । పూర్వజన్మంబున, నెవ్వనివారలో । యెఱుఁగఁ గలవె
మొదల నదీవేగ । మున నాడ కాడకు, సికతంబు గూడుచుఁఁజెదరు చుండు
నారీతిఁ బ్రాణుల । కతికాలగతిచేతఁ, బుట్టుట చచ్చుట । పొసఁగు చుండుఁ

ఆ॥ గాన భూతములకుఁఁగలుగు భూతంబులు,మమతతోడ విష్ణుఁమాయఁ జేసి
దీని కడల నేల । ధృతిఁ దూలఁగా నేల, బుద్ధిఁ దలఁప వలదె । భూతసృష్టి.

క॥ సతు లెవ్వరు సుతు లెవ్వరు, పతు లెవ్వరు మిత్త్ర శత్రు । బంధుప్రి యసం
గతు లెవ్వరు సర్వాత్మక, గతుఁ డై గుణసాక్షి యైన । ఘనుఁ డొక్కనికిన్ 34

వచనము :- మఱియు నొక్కచోట విషయతృష్ణాపరు లైన నరపశువులు పరతత్త్వంబ వైన నిన్ను మాని, యైశ్వర్యకాములై తక్కిన దేవతల భజియింపుదురు. వారిచ్చుసంపదలు రాజకులంబునుం బోలె వారలం గూడి నాశంబునం బొందు చుండు. విషయకాము లేని నిన్ను సేవించి రేని వేఁచినవి త్తనంబునుం బోలె దేహాంతరోత్పత్తి

నొందకుండుదురు. నిర్గుణుండ వై జ్ఞానవిజ్ఞానరూపంబు నొంది యున్ననిన్ను గుణసమేతునింగా జ్ఞానులు భావింపుదురు. నీభజనం బేరూపుననయిన మోక్షంబు ప్రసాదించు. జితమతి వయిన నీవు భాగవతధర్మం బేప్రకారంబున నిర్ణయించితి వా ప్రకారంబున సర్వోత్కృష్టుండ వయిన నిన్ను సనత్కుమారాదులు మోక్షంబుకొఱకు సేవించు చున్నా రీభాగవతధర్మంబునందు జ్ఞానహీనుం డొక్కండును లేఁ, డన్యకామ్య ధర్మంబులందు విషమబుద్ధిచేత నేను నీవు నాకు నీకు నని వచియించు చున్నాఁ వాడధర్మనిరతుం డై క్షయించు చుండు.

స్థావర జంగమప్రాణి సమూహంబునందు సమంబైన భాగవతధర్మంబుల వర్తింపుచున్న మనుజునికి భవద్దర్శనంబు వలనఁ బాపంబు క్షయించుట యేమి చిత్రం బిపుడు భవత్పాదావలోకనంబున నిరస్తాశయమలుండ నైతి. మూఢుండ నయిననాకు బూర్వకాలంబున నారదుం డనుగ్రహించి భగవద్ధర్మంబు దయసేసె, నది నేఁడు నాకు వరదుండ వైన నీకతంబున దృష్టం బయ్యె. ఖద్యోతంబులచేత సూర్యుండు గోచరుండు గాని మాడ్కి జగదాత్మకుండ వైననీమహత్త్వంబు మనుజులచేత నాచరింపంబడి ప్రసిద్ధం బైనదిగా దుత్పత్తిస్థితిలయకారణుండ వై భగవంతుండవైన నీకు నమస్కరించెదను. 35

సీ॥ ఎవ్వనిపదపద్మ । మింద్రాదివిబుధుల, చూడాగ్రపంక్తుల । నీడఁజూచు
ఎవ్వనితత్త్వం బ । దెనయంగ బ్రహ్మాది, యోగిమానసపంక్తి । నోల లాడు
నెవ్వనిరూపంబు । నేర్పాటు గానక, వేదంబు లందంద । వాద మడుచు
నెవ్వనికారుణ్య।మీలోకముల నెల్లఁ, దనిపి యెంతయు ధన్య ।తములఁ జేయు

తే॥ నట్టిసర్వేశుఁ బాపసం । హారు ధీరు, శాశ్వతైశ్వర్యు నాత్మసం । సారు నీశు
నెగ్గ వల్కినపాపాత్ముఁ ।డెల్లభంగి, దండనార్హుండు గా కెట్లు।దలఁగగలఁడు.36

చిత్రకేతుండీశ్వర ధిక్కారంబున గౌరిచే శాపమొందుట

వచనము :- నోరి దురాత్మక యీపాపంబునం బాపస్వరూపం బైన రాక్షసయోనిం బుట్టుమని శపియించి యింతనుండి మహాత్ములకు నవజ్ఞ సేయకుండు మని పలికినఁ జిత్రకేతుండు విమానంబు డిగ్గి వచ్చి యద్దేవికి దండప్రణామంబు లాచరించి కరకమ లంబులు దోయిలించి యిట్లనియె. నో జగన్మాతా భవచ్ఛాపవాక్యంబు లట్ల కైకొంటి.

ప్రాచీనకర్మంబులం బ్రాప్తం బైన సంసార చక్రంబుచేత నజ్ఞాన మోహితులై తిరుగుచున్న జంతువులకు సుఖదుఃఖంబులు నైజంబులై ప్రవర్తిల్లుచుండు నిందులకు బరతంత్రులైన వారాత్మ పరసుఖ దుఃఖంబులకు నెవ్వరు కర్త లీగుణంబుల నిమిత్తమై శాపానుగ్రహంబులును స్వర్గనరకంబులును సుఖదుఃఖంబులును సమంబులు, భగవంతుం డొక్కండ తనమాయచేత జగంబు సృజియించుచుండు, వారివారికి బంధాదిరాగంబులు గలుగం జేయుచుఁ దాను వానికి లోనుగాక నిష్కళుం కుండై యుండు. నీవిధంబునం బుట్టు చున్న నరునకుం బత్నీబంధు శత్రుమిత్రో దాసీనత్వంబు లెక్కడివి, వారివారి కర్మవశంబునం బరమేశ్వరుండు గల్పించుచు సర్వంబునందు సర్వసముండై యుండు, నప్పరమేశ్వరునకు సుఖదుఃఖంబులచేత రాగంబులేదు. రాగానుబంధం బైనరోషంబును లే దతనిమాయాగుణ విసర్గంబు జంతువులకు సుఖదుఃఖంబులను బంధమోక్షంబులను గల్పించు చుండును.

గావున నీకు నమస్కరించుచున్న నన్ను ననుగ్రహింపుము. శాపభయశంకితుండన్ గాను, జగన్మాత వైన నిన్నుఁ బలికిన దోషంబునకు శంకించు చున్నవాఁడ నని దండప్రణామంబు లాచరించి పార్వతీ పరమేశ్వరులం బ్రసన్నులం జేసి తనవిమానం బెక్కి చనియె నప్పుడు పరమేశ్వరుండు బ్రహ్మాదిదేవర్షి దైత్యదానవ ప్రమథగణంబులు వినుచుండఁ బార్వతికి నిట్లనియె. నీకు నిప్పుడు దృష్టంబయ్యెఁ గదా నారాయణదాసదాసాను చరుల నిస్పృహభావంబు హరి తుల్యార్థ దర్శనులై నిస్పృహులైన భాగవతులకు స్వర్గాపవర్గనరకభేద భావంబులులేవు. ప్రాణులకు దేహసంయోగంబు నారాయణలీలం జేసి యుండి ద్వంద్వాదిసుఖదుఃఖంబు లాత్మయందు నజ్ఞానంబున భేదంబు సేయంబడియె నిట్టివి పర్యయంబులు భగవంతుం డయిన వాసుదేవునిభక్తి గలవారిం జెందవు. 37

వచనము :- అనిన విని యద్రినందన విస్మయంబు మాని శాంతచిత్తయయ్యె నట్లు పరమభాగవతుం డయిన చిత్రకేతుం డద్దేవికిం బ్రతిశాపం బియ్య సమర్థుం డయ్యును మరల శపింపక యతిశాంతరూపంబునఁ దచ్ఛాపంబు శిరంబున ధరియించె నిట్టి సాధులక్షణంబులు నారాయణపరాయణు లయినవారలకుం గాక తక్కొరులకుం గలుగనేర్చునే యట్లు శాపహతుం డయిన చిత్రకేతుండు త్వష్ట సేయు యజ్ఞంబున దక్షిణాగ్నియందు దానవయోనిం బుట్టి వృత్రాసురుం డన విఖ్యాతుండయి భగవద్జ్ఞాన పరిణతుం డయ్యె. 38

సప్తమ స్కంధము

వచనము :- దూషణభూషణతిరస్కారంబులుం శరీరంబునకుంగాని పరమాత్మకులేవు. శరీరాభిమా నంబునం జేసి దండవాక్పారుష్యంబులు హింస యై తోఁచు తెఱంగున నేను నాయది యనియెడు వైషమ్యంబును భూతంబులకు శరీరంబునంద సంభవించు నభిమానంబు బంధంబు నిరభిమానుం డై వధించినను వధంబు గాదు, కర్తృత్వ మొల్లనివానికి హింసయు సిద్ధింపదు, సర్వభూతాత్మకుం డై నయీశ్వరునికి వైషమ్యంబు లేదు.

ఆ॥ అలుక నైనఁ జెలిమి । నైనఁ గామంబున, నైన బాంధవముల । నైన భీతి
నైనఁ దగిలి తలఁపఁనఖిలాత్ముఁ డగుహరిఁ, జేర వచ్చు వేఱఁసేయఁ డతడు

క॥ కీటకముఁ దెచ్చి భ్రమరము, పాటవమున బంభ్రమింప । భ్రాంతం బై త
త్కీటకము భ్రమరరూపముఁ, బాటించి వహించుఁ గాదె । భయయోగమునన్.

శా॥ కామోత్కంఠత గోపికల్ భయమునం । గంసుండు వైరక్రియా
సామగ్రిన్ శిశుపాలముఖ్యనృపతుల్ । సంబంధు లై వృష్ణులుం
బ్రేమన్ మీరలు భక్తి నేము నిదె చ । క్రిం గంటి మె ట్లైన ను
ద్దామధ్యానగరిష్ఠుఁ డైనహరిఁ జెం । దన్ వచ్చు ధాత్రీశ్వరా. 4

శ్రీహరి ద్వారపాలకులకు సనకాదులవలన శాపంబు గల్గుట

వ॥ మఱియుం బెక్కండ్రు కామద్వేషభయస్నేహసేవాతిరేకంబులఁ జిత్తంబు హరి పరాయత్తంబుగాఁ జేసి తద్గతిం జెందిరి. హరి నుద్దేశించి క్రోధాదు లైనయే నింటిలోపల నొక్కటి యైన వెన్నునికి లేని నిమిత్తంబున నతండు వ్యర్థుం డయ్యె. మీ తల్లిచెలియలికొడుకు లయిన శిశుపాలదంతవక్త్రులు,దొల్లి విష్ణు మందిరద్వారపాలకులు విప్రశాపంబునఁ బదభ్రష్టులై భూతలంబున జన్మించిరి.

సీ॥సర్వజ్ఞుఁ డీశుండుసర్వాత్ముఁ డవ్యయుం,డమలుండు సత్యుఁడనంతుఁ డాఢ్యుఁ
డాత్మరూపంబున । నశ్రాంతమును దన, మాయాప్రవర్తన । మహిమవలన
గుణములఁ గల్పించి । గుణసంగమంబున, లింగశరీరంబు । లీలఁ దాల్చి
కంపితజలములోఁ । గదలెడిక్రియఁ దోఁచు, పాదపంబులభంగిభ్రామ్యమాణ

ఆ॥ చక్షువుల ధరిత్రి । చలిత యై కానంగఁ, బడినభంగి వికల । భావరహితుఁ
డాత్మమయుఁడు గంపితాంతరంగంబున, గదలినట్ల తోఁచుఁగదల కుండు.

బాలవేషము దాల్చి యముండు దెలిపెడు సుయజ్ఞోపాఖ్యానము

ఉ॥ మచ్చిక వీరికెల్ల బహు । మాత్రముఁ జోద్యము దేహి పుట్టుచుం
జచ్చుచు నుంటఁ జూచెదరు । చావక మానెడువారిభంగి నీ
చచ్చినవాని కేడ్చెదరు । చావున కొల్లకఁదాగ వచ్చునే
యెచ్చటఁ బుట్టె నచ్చటికి । నేఁగుట నైజము ప్రాణికోటికిన్. 7

ఆ॥ ధనము వీథిఁ బడిన । దైవవశంబున, నుండుఁ బోవు మూల । నున్న నైన
నడవి రక్ష లేని । యబలుండు వర్ధిల్లు, రక్షితుండు మంది ।రమునఁ జచ్చు 8

సీ॥ పాంచభౌతిక మైన ।భవనంబు దేహంబు, పురుషుండు దీనిలోఁ ।బూర్వకర్మ
వశమున నొకవేళ।వర్తించు దీపించుఁ, దఱి యైన నొకవేళఁ।దలఁగిపోవుఁ
జెడ నేని దేహంబు।సెడుఁ గాని పురుషుండు, సెడఁ డాతనికి నింత।సేటు లేదు
పురుషునికిని దేహ।పుంజంబునకు వేఱు, గాని యేకత్వంబు । గాన రాదు.

ఆ॥ దారువుల వెలుంగు।దహనునికై వడిఁ, గాయములఁ జరించు। గాలిభంగి
నాళలీన మైన।నభముచాడ్పున వేఱు, దెలియవలయు దేహి।దేహములకు. 9

సీ॥ భూపాలకుఁడు నిద్ర।వోయెడి నొం డేమి, విలపింప నేటికి । వెఱ్ఱులార
యెవ్వఁడు భాషించు । నెవ్వఁ డాకర్ణించు, నట్టివాఁ డెన్నఁడో।యరిగినాఁడు
ప్రాణభూతుం డైన।పవనుఁ డాకర్ణింప, భాషింప నేరఁడు । ప్రాణిదేహ
ములకు వేఱై తాన।ముఖ్యుఁ డై యింద్రియ, వంతుఁడై జీవుండు।వలనుమెఱయఁ

ఆ॥ బ్రాభవమున భూత ।పంచకేంద్రియమనో, లింగదేహములను । లీలఁ గూడి
విడుచు నన్యుఁ డొకఁడు।విభుఁడు దీనికి మీరు, వగలనేలవగలఁ।బొరలనేల.

మ॥ చెలులుం దల్లులు దండ్రు లాత్మజులు సం । సేవ్యుల్ సతుల్ చారుని
ర్మలగేహంబు లటంచుఁ గూర్తురు మహా । మాయాగుణభ్రాంతు లై
కలలోఁ దోఁచిన యర్థముల్ నిజము లే । కర్మానుబంధంబులం
గలుగున్ సంగము లేక మానుఁ బిదపం । గర్మాంతకాలంబునన్. 11

క॥ పరు లెవ్వరు దా మెవ్వరు, పరికింపఁగ నేక మగుట । భావింపరు త
త్పరమజ్ఞానము లేమిని, బరులును మే మనుచుఁ దోఁచుఁ। బ్రాణుల కెల్లన్.

శా॥ గాలిం గుంభిని నగ్ని నంబువుల నా । కాశస్థలిన్ దిక్కులన్
రేలన్ ఘస్రములం దమః ప్రభల భూ । రిగ్రాహరక్షోమృగ
వ్యాళాదిత్యనరాదిజంతుకలహ । వ్యాప్తిన్ సమస్తాస్త్రశ
స్త్రాళిన్ మృత్యువు లేని జీవనము లో । కాధీశ యిప్పించవే. 13

శా॥ అన్నా కశ్యపపుత్ర దుర్లభము లీ । యర్థంబు లెవ్వారికిన్
ము న్నెవ్వారలుఁ గోర రీ వరములన్ । మోదించితిన్ నీయెడన్
నన్నుం గోరిన వెల్ల నిచ్చితిఁ బ్రవీ । ణత్వంబుతో బుద్ధిసం
పన్నత్వంబున నుండుమీ సుమతి వై । భద్రైకశీలుండ వై. 14

ఉ॥ ఎక్కడ నున్నవాఁడు జగ । దీశ్వరుఁ డాత్మ మయుండు మాధవుం
డెక్కడ కేగి శాంతులు ము । నీశులు భిక్షులు రారు క్రమ్మఱన్
దిక్కుల నెల్ల నెక్కుడుతు । దిం జొర ది క్కగునట్టి దిక్కుకై
మ్రొక్కెద మేము హస్తయుగ । ముల్ ముకుళించి మదీయరక్షకున్. 15

ఆ॥ శుద్ధసాధులందు । సురలందు శ్రుతులందు, గోవులందు విప్ర । కోటియందు
ధర్మపదవియందుఁ।దగిలినాయందు వాఁ, డెన్నఁ డలుగు నాఁడె।హింస నొందు

వచనము :- హిరణ్యకశ్యపునకు విచిత్రచరిత్రులు నలుగురు పుత్రులుద్భవించిరి.
అందు ప్రహ్లాదు డొకడు. 17

ప్రహ్లాద చరిత్రము

సీ॥తనయందు నఖిలభూ।తములందు నొకభంగి,సమహితత్వంబున।జరుగువాఁడు
పెద్దలఁ బొడగన్న।భృత్యునికై వడిఁ, జేరి నమస్కృతుల్।సేయువాఁడు
కన్నుదోయికి నన్య।కాంత లడ్డం బైన, మాతృభావన సేసి।మరలువాఁడు
తల్లిదండ్రులభంగి।ధర్మవత్సలతను, దీనులఁ గావఁ జిం।తించువాఁడు

తే॥సములయెడసోదరస్థితి।జరపువాఁడు,దైవతము లంచుగురువులఁ।దలఁచువాఁడు
లీలలందును బొంకులు।లేనివాఁడు, లలితమర్యాదుఁ డై నప్ర।హ్లాదుఁ డధిప.

సీ॥ ఆకారజన్మవి । ద్యార్థవరిష్ఠుఁ డై, గర్వసం స్తంభసం । గతుఁడు గాఁడు
వివిధమహానేక।విషయసంపన్నుఁ డై, పంచేంద్రియములచేఁ।బట్టు వడఁడు
భవ్యవయోబల।ప్రాభవోపేతుఁ డై, కామరోషాదులఁ।గ్రందుకొనఁడు
కామినీప్రముఖభో।గము లెన్ని గలిగిన, వ్యసనసంసక్తి నా।వంకఁ బోఁడు

ఆ॥ విశ్వమందుఁ గన్న।విన్నయర్థములందు, వస్తుదృష్టిఁ జేసి।వాంఛ యిడఁడు
ధరణినాథ దైత్య।తనయుండు హరిపర,తంత్రుఁ డైహతాన్య।తంత్రుఁ డగుచు

ఆ॥ సద్గుణంబు లెల్ల । సంఘంబు లై వచ్చి, యసురరాజతన యు।నందు నిలిచి
పాసి చనవు విష్ణుఁ । బాయనివిధమున, నెప్పుఁడుఁ దగిలి యుండు।నిర్మలాత్మ.

క॥ గుణనిధి యగుప్రహ్లాదుని, గుణము లనేకములు గలవు । గురుకాలమునన్
గణుతింప నశక్యంబులు, ఫణిపతికి బృహస్పతికిని । భాషాపతికిన్. 21

సీ॥ శ్రీవల్లభుఁడు దన్నుఁ జేరినయ ట్లైనఁ, జెలికాంఢ్ర నెవ్వరిఁ జేఱ మఱచు
నసురారి దనమ్రోల । నాడినయ ట్లైన, నసురబాలురతోడ।నాడ మఱచు
భక్తవత్సలుఁడు సం । భాషించిన ట్లైనఁ, బరభాషలకు మాఱు।పలుక మఱచు
సురవంద్యుఁ దనలోనఁ । జూచినయ ట్లైనఁ, జొక్కి సమస్తంబుఁ।జూడమఱచు

తే॥ హరిపదాంభోజయుగచింత । నామృతమున,
నంతరంగంబు నిండిన । ట్లైన నతఁడు
నిత్యపరిపూర్ణుఁ డగుచు న । న్నియును మఱచి,
జడత లేక యు నుండును । జడునిభంగి 22

శా॥ పానీయంబులు ద్రావుచుం గుడుచుచున్ । భాషించుచున్ హాసలీ
లానిద్రాదులు సేయుచుం దిరుగుచున్ । లక్షించుచున్ సంతత
శ్రీనారాయణపాదపద్మయుగళీ । చింతామృతాస్వాదసం
ధానుం డై మఱచెన్ సురారిసుతుఁ డే । తద్విశ్వమున్ భూవరా. 23

సీ॥ వైకుంఠచింతావి।వర్జి తచేష్టుఁ డై, యొక్కఁడు నేఁడుచు । నొక్కచోట
నశ్రాంతహరిభావ।నారూఢచిత్తుఁ డై, యుద్ధతుఁ డై పాడు । నొక్కచోట
విష్ణుఁ డింతియకాని । వే ఱొండు లే దని, యొత్తిలి నగు చుండు।నొక్కచోట
నలినాక్షుఁ డనునిధా।నముఁ గంటి నే నని, యుబ్బిగంతులు వైచు।నొక్కచోటఁ

ఆ॥ బలుకు నొక్క చోటఁ । బరమేశుఁ గేశవుఁ, బ్రణయహర్ష జనిత । బాష్పసలిల
మిళితపులకుఁ డై ని।మీలితనేత్రుఁ డై, యొక్కచోట నిలిచి।యూర కుండు 24

క॥ చదువనివాఁ డజ్ఞుం డగుఁ, జదివిన సదసద్వివేక । చతురత గలుగుం
జదువఁగవలయును జనులకుఁ, జదివించెద నార్యులొద్దఁ।జదువుము తండ్రీ

ఉ॥ ఎల్లశరీరధారులకు । ని ల్లనుచీఁకటినూతిలోపలం
ద్రెళ్లక మీరు మే మను మ ।తిభ్రమణంబున భిన్ను లై ప్రవ
ర్తిల్లక సర్వమున్ నతని । దివ్యకళామయ మంచు విష్ణునం
దుల్లముఁ జేర్చి తా రడవి । నుండుట మేలు నిశాచరాగ్రణీ 26

సీ॥ మందారమకరంద।మాధుర్యమునఁ దేలు, మధుపంబు వోవునే। మదనములకు
నిర్మలమందాకి।నీవీచికలఁ దూఁగు, రాయంచ సనునె త । రంగిణులకుఁ
లలితరసాలప ।ల్లవఖాది యై చొక్కు, కోయిల సేరు నే ।కుటజములకుఁ
బూర్ణేందుచంద్రి కా । స్ఫురితచకోరక, మరుగునే సాంద్ర నీ । హారములకు

తే॥ నంబుజోదరదివ్య పా।దారవింద, చింతనామృతపానవి।శేషమత్త
చిత్త మేరీతి నితరంబుఁ జేర నేర్చు,వినుతగుణశీల మాటలు ।వేయు నేల.27

సీ॥ అడుగడ్గునకు మాధ।వానుచింతనసుధా, మాధుర్యమున మేను । మఱచువాని
నంభోజగర్భాదు।లభ్యసింపఁగ లేని, హరిభక్తిపుంభావ । మైనవాని
మాతృగర్భము సొచ్చి।మన్నది మొదలుగాఁ, జిత్త మచ్యుతుమీఁదఁ।జేర్చువాని
నంకించి తనలోన । నఖిలప్రపంచంబు, శ్రీవిష్ణుమయ మని । చెలఁగువాని

తే॥ వినయ కారుణ్యబుద్ధివి । వేకలక్షణాదిగుణముల కాటప । ట్టయినవాని శిష్య
బుధలోకసంభావ్యుఁ।జేరి గురుఁడు ముందఱికి ద్రొబ్బి తండ్రి కి।మ్రొక్కు మనుచు

క॥ చదివించిరి నను గురువులు, చదివితి ధర్మార్థముఖర । శాస్త్రంబులు నేఁ
జదివినవి గలవు పెక్కులు, చదువులలో మర్మ మెల్లఁ । జదివితిఁ దండ్రీ. 29

మ॥ తనుహృద్భాషల సఖ్యమున్ శ్రవణమున్ । దాసత్వమున్ వందనా
ర్చనముల్ సేవయు నాత్మలో నెఱుకయున్ । సంకీర్తనల్ చింతనం
బను నీతొమ్మిదిభక్తిమార్గముల స । ర్వాత్మున్ హరిన్ నమ్మి స
జ్జనుఁ డై యుండుట భద్ర మంచుఁ దలఁతున్ । సత్యంబు దైత్యోత్తమా. 30

శా॥ అంధేందూదయముల్ మహాబధిరశం । ఖా రావముల్ మూక స
ద్గ్రంథాఖ్యాపనముల్ నపుంసక వధూ । కాంక్షల్ గృతఘ్నావలీ
బంధుత్వంబులు భస్మ హవ్యములు లు । బ్ధద్రవ్యముల్ క్రోడస
ద్గంధంబుల్ హరిభక్తివర్జితులరి । క్తవ్యర్థసంసారముల్. 31

సీ॥ కమలాక్షు నర్చించు । కరములు కరములు, శ్రీనాథు వర్ణించు।జిహ్వ జిహ్వ
సురరక్షకునిఁ జూచు।చూడ్కులు చూడ్కులు, శేషశాయికి మ్రొక్కు।శిరము శిరము
విష్ణు నాకర్ణించు।వీనులు వీనులు, మధువైరిఁ దవిలిన మనము మనము
భగవంతు వలగొను।పదములు పదములు, పురుషోత్తమునిమీఁది।బుద్ధి బుద్ధి

తే॥ దేవదేవునిఁ జింతించు । దినము దినము
చక్రహస్తునిఁ బ్రకటించు । చదువు చదువు
కుంభినీధవుఁ జెప్పెడి । గురుఁడు గురుఁడు
తండ్రి హరిఁ జేరు మనియెడి । తండ్రి తండ్రి 32

సీ॥ కంజాక్షునకుఁ గాని కాయంబు కాయమే, పవనకుంభితచర్మభస్త్రి గాక
వైకుంఠుఁ బొగడని । వక్త్రంబు వక్త్ర మే, ఢమఢమధ్వనితోడి ।ఢక్క గాక
హరిపూజనము లేని ।హస్తంబు హస్తమే, తరుశాఖనిర్మిత । దర్విగాక
కమలేశుఁ జూడని । కన్నులు కన్ను లే, తనుకుడ్యజాలరం ।ధ్రములు గాక

ఆ॥ చక్రిచింత లేని ।జన్మంబు జన్మ మే, తరళసలిలబుద్బు । దంబు గాక
విష్ణుభక్తి లేని । విబుధుండు విబుధుఁడే, పాదయుగముతోడి ।పశువు గాక.

సీ॥ సంసారజీమూత । సంఘంబు విచ్చునే, చక్రిదాస్యప్రభం । జనము లేక
తాపత్రయాభీల । దావాగ్ను లాఱునే, విష్ణు సేవామృత । వృష్టి లేక
సర్వంకషాఘౌఘ । జలరాసు లింకునే, హరిమనీషాబడ । బాగ్ని లేక
ఘనవిపద్గాఢాంధ । కారంబు లడఁగునే, పద్మాక్షనుతిరవి । ప్రభలు లేక.

తే॥ నిరుపమాపునరావృత్తి । నిష్కళంక, ముక్తినిధిఁ గాన వచ్చునే । ముఖ్య మైన
శార్ఙ్గకోదండచింతనాం । జనము లేక, తామరసగర్భునకు నైన । దానవేంద్ర.

ఉ॥ అచ్చపుఁజీఁకటిం బడి గృ । హవ్రతు లై విషయప్రవిష్టు లై
చచ్చుచుఁ బుట్టుచున్ మరల । జర్వితచర్వణు లై నవారికిం
జెచ్చెరఁ బుట్టునే పరులు । సెప్పిన నైన నిజేచ్ఛ నైన నే
మిచ్చిన నైనఁ గానలకు । నేగిన నైన హరిప్రబోధముల్. 35

ఉ॥ కాననివాని నూఁత గొని । కాననివాఁడు విశిష్టవస్తువుల్
గాననిభంగిఁ గర్మములు । గైకొని కొందఱు కర్మబద్ధు లై
కానరు విష్ణుఁ గొంద ఱట । గందు రకించినవైష్ణవాంఘ్రిసం
స్థానరజోభిషిక్తు లగు । సంహృతకర్ములు దానవేశ్వరా. 36

శా॥ శోధింపం బడె సర్వశాస్త్రములు ర । క్షోనాథ వే యేటికిన్
గాథల్ మాధవ శేముషీతరణిసాం । గత్యంబునం గాక దు
ర్మేధన్ దాఁటఁగ వచ్చునే సుతవధూ । మీనోగ్రవాంఛామద
క్రోధోల్లోలవిశాలసంసృతిమహా । ఘోరామితాంభోనిధిన్. 37

హిరణ్య కశిపుండు ప్రహ్లాదుని వివిధోపాయంబుల హింసించుట

ఉ॥ తన్ను నిశాచరుల్ వొడువ । దైత్యకుమారుఁడు మాటిమాటి కో
పన్నగశాయి యో దనుజ । భంజన యో జగదీశ యోమహా
పన్నశరణ్య యోనిఖిల । పావన యంచు నుతించుఁ గాని తాఁ
గన్నుల నీరుఁ దేఁడు భయ । కంపన మేతుఁడు గాఁడు భూవరా. 38

ఉ॥ పాఱఁడు లేచి దిక్కులకు । బాహువు లొడ్డఁడు బంధురాజిలోఁ
దూఱఁడు ఘోరకృత్య మని । దూఱఁడు తండ్రిని మిత్రవర్గముం
జీరఁడు మాతృసంఘము వ । సించుసువర్ణగృహంబులోనికిం
దాఱఁడు కావరే యనఁడు । తాపము నొందఁడు కంటగింపఁడున్ 39

తోటి బాలురకు ప్రహ్లాద బోధ

ఉ॥ బాలకులార రండు మన । ప్రాయపుబాలురు కొంద ఱుర్విపైఁ
గూలుట గంటిరే గురుఁడు । క్రూరుఁ డనర్థచయంబునందు దు
శ్శీలత నర్థకల్పనముఁ । జేసెడి గ్రాహ్యము గాదు శాస్త్రముల్
మే లెఱిఁగిం చెదన్ వినిన । మీకు నిరంతరభద్ర మయ్యెడిన్. 40

సీ॥ కంటిరే మనవారు । ఘనులు గృహస్థు లై, విఫలు లై కైకొన్నవెఱ్ఱితనము
భద్రార్థులై యుండి । పాయరు సంసార, పద్ధతి నూరక । పట్టువడిరి
కలయోనులం దెల్ల । గర్భాద్యవస్థలఁ, బురుషుండు దేహి యై పుట్టు చుండుఁ
ద న్నెఱుంగఁడు కర్మతంత్రుఁ డై కడపట, ముట్టఁడు భవశతములకు నయిన

ఆ॥ దీన శుభము లేదు । దివ్యకీర్తియు లేదు, జగతిఁ బుట్టి పుట్టి । చచ్చి చచ్చి
పొరల నేల మనకుఁ । బుట్టని చావని, త్రోవ వెదకికొనుట । దొడ్డబుద్ధి. 41

క॥ దానవదైత్యభుజంగమ, మానవగంధర్వసురస । మాజములో ల
క్ష్మీనాథుచరణకమల, ధ్యానంబున నెవ్వఁ డయిన । ధన్యత నొందున్. 42

క॥ చిక్కఁడు వ్రతములఁ గ్రతువులఁ, జిక్కఁడు దానముల శౌచశీలతపములం
జిక్కఁడు యుక్తిని భక్తిని, జిక్కినక్రియ నచ్యుతుండు । సిద్ధము సుండీ. 43

క॥ చాలదు భూ దేవత్వము, చాలదు దేవత్వ మధిక । శాంతత్వంబుం
జాలదు హరి మెప్పింప వి, శాలోద్యములార భక్తి । చాలినభంగిన్. 44

ప్రహ్లాదుడు దండ్రితో వినయంబున నిట్లనియె

కII బలయుతులకు దుర్బలులకు, బల మెవ్వఁడు నీకు నాకు । బ్రహ్మాదులకున్
బల మెవ్వం డట్టివిభుఁడు । బల మసురేంద్రా.
బల మెవ్వఁడు ప్రాణులకును, బల మెవ్వం డట్టివిభుఁడు । బల మసురేంద్రా.

కII దిక్కులు కాలముతో నే, దిక్కున లే కుండుఁ గలుగుఁ । దిక్కుల మొద లై
దిక్కుగల లేని వారికి, ది క్కయ్యెడు వాఁడు నాకు । దిక్కు మహాత్మా. 46

సీII కాలరూపంబులఁ । గ్రమవిశేషంబుల, నలఘుగుణాశ్రయుండయినవిభుఁడు
సత్త్వబలేంద్రియ । సహజప్రభావాత్ముఁ, డై వినోదంబున । నఖిలజగము
గల్పించు రక్షించుఖండించు నవ్యయుం, డన్నిరూపములందునతఁడు గలఁడు
చిత్తంబు సమముగాఁజేయుము మార్గంబుఁ, దప్పి వర్తించు చిత్తంబుకంటె.

తేII వైరు లెవ్వరు చిత్తంబు । వైరి గాక
చిత్తమును నీకు వశముగాఁ । జేయ వయ్య
మదయుతాసురభావంబు । మాన వయ్య
యయ్య నీమ్రోల మే లాడ । రయ్య జనులు. 47

ఉII లోకము లన్నియున్ గడియ । లోన జయించిన వాఁడ వింద్రి యా
నీకముఁ జిత్తమున్ గెలువ । నేరవు నిన్ను నిబద్ధుఁ జేయు నీ
భీకరశత్రు లార్వురఁ బ్ర । భిన్నులఁ జేసినఁ బ్రాణికోటిలో
నీకు విరోధి లేఁ డొకఁడు । నేర్పునఁ జూడుము దానవేశ్వరా. 48

మII కల డంభోధిఁ గలండు గాలిఁ గలఁ డా । కాశంబునం గుంభినిం
గలఁ డగ్నిన్ దిశలం బగళ్ల నిశలన్ । ఖద్యోత చంద్రాత్మ లం
గలఁ డోంకారమునం ద్రిమూర్తులఁ ద్రిలిం । గవ్యక్తులం దంతటం
గలఁ డీశుండు గలండు తండ్రి వెదకం । గా నేల యీయాయెడన్ 49

కII ఇందు గలఁ డందు లేఁ డని, సందేహము వలదు చక్రి । సర్వోపగతుం
డెం దెందు వెదకి చూచిన, నందందే కలఁడు దాన । వాగ్రణి వింటే. 50

హిరణ్యకశిపుడు ప్రహ్లాదుని ప్రశ్నించుట

కII డింభక సర్వస్థలముల, నంభోరుహ నేత్రుఁ డుండు । ననుచు మిగుల సం
రంభంబున బలికెద వీ, స్తంభంబునఁ జూపఁ గలవె । చక్రిన్ గ్రక్కిన్. 51

నారదుండు, ధర్మరాజునకు వర్ణాశ్రమ ధర్మంబులు దెలుపుట

క॥ దమమును శౌచముఁ దపమును, శమమును మార్ద వముఁ గృపయుసత్యజ్ఞాన
క్షమలును హరిభక్తియు హ, ర్షము నిజలక్షణము లగ్ర । జాతకి నధిపా. 52

ఉ॥ శౌర్యము దానశీలముఁ బ్ర । సాదము నాత్మజయంబుఁ దేజమున్
ధైర్యము దేవభక్తియును । ధర్మము నర్థముఁ గామమున్ బుధా
చార్యముకుంద సేవలును । సత్కృతియుం బరితోషణంబు స
ద్వీర్యము రక్షణంబుఁ బృథి । వీవరశేఖర రాజచిహ్నముల్. 53

క॥ ధర్మార్థకామవాంఛయు, నిర్మలగురుదేవవిప్ర । నివహార్చనముల్
నిర్మదభావముఁ బ్రమదము, శర్మకరత్వమును వైశ్య । జనలక్షణముల్. 54

ఉ॥ స్తేయము లేనివృత్తియు శు । చిత్వము సన్నుతియున్ నిజేశులన్
మాయలు లేక డాయుటయు । మంత్రము సెప్పక పంచయజ్ఞ ముల్
సేయుటయున్ ధరామరుల । సేవయు గోవులరక్షణంబు న
న్యాయము లేమియున్ మనుజ । నాథ యెఱుంగుము శూద్రధర్మముల్. 55

సీ॥ నిలయము వాటించి । నిర్మల దేహ యై, శృంగార మేప్రొద్దుఁ । జేయవలయు
సత్యప్రియాలాప । చతుర యై ప్రాణేశు, చిత్తంబు ప్రేమ రం । జింపవలయు
దాక్షిణ్యసంతోష । ధర్మ మేధాదుల, దైవత మని ప్రియుఁ । దలఁపవలయు
నాథుఁ డేపద్ధతి । నడచు నాపద్ధతి, నడచి తద్బంధుల । నడప వలయు.

ఆ॥ మార్ద వమునఁ బతికి । మజ్జనభోజన,
శయనపానరతులు । జరప వలయు
విభుఁడు పతితుఁ డైన।వెలఁది పాతివ్రత్య,
మహిమఁ బుణ్యుఁ జేసి।మనుపవలయు 56

క॥ తరుణి దనప్రాణవల్లభు, హరిభావముగా భజించి । యతఁడును దానున్
సిరకై వడి వర్తించును, హరిలోకమునందు సంత । తానందమునన్. 57

క॥ ఉపవాసంబులు వ్రతములుఁ, దపములు వే యేల భర్త । దై వత మని ని
ష్క పటతఁ గొల్చినసాధ్వికి, నృపవర దుర్లభము లేదు । నిఖిలజగములన్.

ఆ॥ పాలఁతి దావవహ్ని।పురుషుఁ డాజ్యఘటంబు, కరఁగ కుండరాదు।కదిసె నేని
బ్రహ్మ యైనఁ గూతుఁ।బట్టక మానఁడు, వడుగు కింతిపొత్తు।వలదు వలదు.

చ॥ శిరమున మేన సంస్కృతులు । సేయక చందనభూషణాద్యలం
కరణము లెల్ల మాని ఋతు । కాలములన్ నిజభార్యఁ బొందుచుం
దరుణులఁ జూడఁ బాఱక ధృ । తవ్రతుఁ డై మధుమాంసవర్జి యై
గురుతరవృత్తితో మెలఁగు । కోవిదుఁ డొక్కగృహస్థు భూవరా. 60

ప్రహ్లాదాజగర సంవాదము

సీ॥ భూమి నుద్యోగి యై । భోగి యై యుండెడి, నరునికై వడి ముని । నాథ నీవు
ఘనశరీరము దాల్చి।కదలవు చిత్ర ము, ద్యమయుక్తునకుఁ గాని।ధనము లేదు
ధనవంతునకుఁ గాని । తగుభోగములు లేవు, భోగికిఁ గాని సం।పూర్ణ మైన
తనువు లే దుద్యోగ।ధనభోగములు లేక, నేల నూరక పడి । నిద్ర వోవు

ఆ॥ నీకు నెట్లు గలిగె।నిరుపమదేహంబు, సముఁడ వార్యుఁడవు వి।శారదుఁడవు
బుద్ధినిధివి జనులఁ । బొగడవు దెగడవు, నిద్ర ప్రతిదినంబు । నిలుప నేల.

సీ॥ ఆంతరంగికదృష్టి ।నంతయు నెఱుఁగుదు, వార్యసమ్మతుఁడ వీ।వసురవర్య
విశ్వజంతువుల ప్ర । వృత్తినివృత్తి ల, క్షణములు నీయెఱుం । గనివి లేవు
భగవంతుఁ డగు హరి । పాయక నీమనో, వీథి రాజిల్లుచు । వెలుఁగుఁజేని
క్రమమున బహుళాంధ।కారంబుఁ బరిమార్చు, బరమసాత్త్వికుఁడవు।భ ద్రబుద్ధి

ఆ॥ వైన నీవు నన్ను । నడిగెదు గావున, విన్నధర్మ మెల్ల । విస్తరింతు
నిన్నుఁ జూడఁ గలిగె । నీతోడిమాటల, నాత్మశుద్ధి గలిగె । ననఘచరిత. 62

మ॥ సరఘల్ గూర్చినతేనె మానవులకున్ । సంప్రాప్త మైనట్లు లో
భరతుల్ గూర్చినవిత్తముల్ పరులకుం । బ్రాపించుఁ బ్రాప్తాశి యై
తిరుగం బోనిమహోరగంబు బ్రదుకున్ । దీర్ఘాంగ మై యుండియుం
జిరకాలం బగువానివర్తనము నేఁ । జింతించి యేకాంతి నై. 63

క॥ అజగరమును జుంటీఁగయు, నిజగురువులుగాఁ దలంచి । నిశ్చింతుఁడ నై
విజనస్థలిఁ గర్మంబుల, గజిబిజి లే కున్నవాఁడ । గౌరవవృత్తిన్. 64

సీ॥ అజినవల్కలదుకూ ।లాంబరంబులు గట్టి, యైనఁ గట్టక యైన ।నలరు చుందు
నాందోళి కారథ।హయనాగముల నెక్కి, యైన నెక్కక యైన।నరుగు చుందుఁ
గర్పూరచందన।కస్తూరికా లేప, మైన భూరజ మైన । నలఁదికొందు
భర్మశయ్యల నైనఁ । బర్ణశిలాతృణ, భస్మంబులం దైనఁ । బండు చుందు

ఆ॥ మానయుక్త మైన ।మానహీనం బైనఁ, దీయ నైన మిగులఁ । దిక్త మైనఁ
గుడుతు సగుణ మైన । గుణవర్జితం బైన, నల్ప మైనఁ జాల।నధిక మైన. 65

క॥ లే దని యెవ్వరి నడుగను, రా దని చింతింపఁ బరులు । రప్పించినచోఁ
గా దని యెద్దియు మానను, ఖేదము మోదమును లేక ।క్రీడింతు మదిన్. 66

క॥ నిందింపఁ బరుల నెన్నఁడు, వందింప న నేకపీడ । వచ్చిన మది నా
క్రందింప విభవముల కా, నందింపఁ బ్ర కామవర్త । నంబున నధిపా. 67

వ॥ ఇట్లు గోరికలు లేక యొక్క సమయంబున దిగంబరుఁడ నై పిశాచంబు చందంబున నుండుచుఁ బెక్కుదినంబులం గోలెఁ బెనుఁబాఁమువర్తనంబుఁ గైకొని నిమీలిత లోచనత్వంబున నేకాంతభావంబు విష్ణునియందుఁ జేర్చి వికల్పంబు భేదగ్రాహక చిత్తవృత్తులఁ జిత్తంబు నర్థరూపవిభ్రమంబు గలమనంబునందు మనంబును నహంకారంబునందు నహంకారంబును మాయయందు మాయను నాత్మానుభూతియందు లయంబు నొందించి సత్యంబు దర్శించుచు విరక్తినొంది స్వానుభవంబున నాత్మస్థితుండ నై యుండుదు. 68

క॥ హరియందు జగము లుండును, హరిరూపము సాధుపాత్ర।మందుండు శివం
కర మగు పాత్రము గలిగిన, నరయఁగ నది పుణ్యదేశ । మనఘచరిత్రా.

ఆ॥ అఖిలలోకములకు । హరి దైవతము చూడ, హరికి దైవతము ధ ।రాధినాథ
పదపరాగలేశ । పంక్తిచేఁ ద్రైలోక్య, పావనంబు సేయు । బ్రాహ్మణుండు. 70

క॥ హరిమహిమ దనకుఁ జెప్పెడి, గురువున్ నరుఁ డనుచుఁ దలఁచి । కుంఠితభక్తిం
దిరుగుపురుషుశ్రమ మెల్లను, గరిశౌచముక్రియ నిరర్థ । కం బగు నధిపా.

ఉ॥ ఈ వనజాతనేత్రుఁ బర । మేశు మహాత్ముఁ బ్రధానపూరుషున్
దేవశరణ్య సజ్జనవి । ధేయు ననంతుఁ బురాణయోగసం
సేవితపాదపద్ముఁ దమ । చిత్తములన్ నరుఁ డంచు లోకు లి
చ్ఛావిధిఁ జూచు చుండుదురు । సన్మతి లేక నరేంద్ర చంద్రమా. 72

మ॥ ధరణీదేవుఁడు సన్న్యసించి యతి యై । ధర్మార్థకామంబులం
బరివర్జించి పునర్విలంబమునఁ ద । త్ప్రారంభి యౌ నేని లో
భరతిం గ్రక్కినకూడు మంచి దనుచున్ । భక్షించి జీవించుదు
ర్భరుచందంబున హాస్యజీవనుఁ డగున్ । నానాప్ర కారంబులన్. 73

ఆ॥ వ్రతము మానఁ దగదు।వడుగుఁగుఱ్ఱనికిని, గ్రియలు మానఁదగదు।గృహగతునికిఁ
దపసి కూర నుండఁ । దగదు సన్న్యాసికి, దరుణితోడిపొత్తు । దగదు తగదు.

సీ॥రథము మే నెల్ల సా।రథి బుద్ధి యింద్రియ,గణము గుఱ్ఱములు ప।గ్గములు మనము
ప్రాణాదిదశవిధ।పవనంబు లిరుసు ధ,ర్మాధర్మగతులు ర । థాంగకములు
బహుళతరం బైన । బంధంబు చిత్తంబు, శబ్దాదికములు సం । చారభూము
లభిమానసంయుతుం।డయినజీవుఁడు రథి, ఘనతరప్రణవంబు । కార్ముకంబు

తే॥ శుద్ధజీవుండు బాణంబు । శుభద మైన, బ్రహ్మ మంచితలక్ష్యంబు।పరులురాగ
భయమదద్వేషశోకలో।భప్రమోహ, మానమత్సరముఖములు।మానవేంద్ర. 75

ఆ॥ విషయశత్రు లెల్ల । విక్రాంతితోడ సా, రథిసమేతుఁ డయిన।రథికుఁ బట్టి
యుగ్రతిమిరమృత్యు।యుత మగుసంసార, కూపమధ్యమందుఁ ।గూల్తు రధిప.

క॥ వాదములు వేయ నేటికి, వేదోక్తవిధిం జరించు । విబుధుఁడు గృహమం
దాదరమున నారాయణ, పాదంబులు గొలిచి ముక్తి । పదమున కేగున్.77

అష్టమ స్కంధము

గజేంద్ర మోక్షము

క॥ నీరాటవనాటములకుఁ, బోరాటం బెట్లు గలిగెఁ । బురుషోత్తము చే
నారాట మెట్లు మానెను, ఘోరాటవిలోనిభ ద్ర । కుంజరమునకున్. 1

క॥ ఏకథలయందుఁ బుణ్య, శ్లోకుఁడు హరి సెప్పఁబడును । సూరిజనముచే
నాకథలు పుణ్యకథ లని, యాకర్ణింపుదురు పెద్ద । లతిహర్షమునన్. 2

క॥ కరిఁ దిగుచు మకరి సరసికిఁ, గరి దరికిని మకరిఁ దిగుచుఁ।గరకరి బెరయం
గరికి మకరి మకరికిఁ గరి, భర మనుచును నతలకుతల । భటు లదిరిపడన్.3

శా॥ పాదద్వంద్వము నేల మోపి పవనున్ । బంధించి పం చేంద్రి యో
న్మాదంబుం బరి మార్చి బుద్ధిలతకున్ । మారాకు హత్తించి ని
ష్ఖేదబ్రహ్మపదావలంబనరతిం । గ్రీడించుయోగీంద్రుమ
ర్యాదన్ నక్రము విక్రమించెఁ గరిపా । దాక్రాంతినిర్వక్ర మై. 4

క॥ అలయక సొలయక వేసట, నొలయక కరి మకరితోడ । నుద్దండత రా
త్రులు సంధ్యలు దివసంబులు, సలిపెం బో రొక్కవేయి।సంవత్సరముల్. 5

మ॥ పృథుశక్తిన్ గజ మాజలగ్రహముతోఁ । బెక్కేండ్లు పోరాడి సం
శిథిలం బై తనలావు వైరిబలముం । జింతించి మిథ్యామనో
రథ మిం కేటికి దీని గెల్వ సరిఁ బో । రం జాల రా దంచు న
వ్యథ మై యి ట్లనుఁ బూర్వపుణ్యఫలది । వ్యజ్ఞానసంపత్తితోన్. 6

శా॥ ఏరూపంబున దీని గెల్తు నిట మీఁ । దేత్రోవఁ జింతింతు నె
వ్వారిం జీరుదు నెవ్వ రడ్డ మిఁక ని । వ్వారిప్రచారోత్తమున్
వారింపం దగువార లెవ్వ రఖిల । వ్యాపారపారాయణుల్
లే రే మ్రొక్కెద దిక్కుమాలినమొ ఱా । లింపం బ్రపుణ్యాత్మకుల్. 7

ఉ॥ ఎవ్వనిచే జనించు జగ । మెవ్వనిలోపల నుండు లీన మై
యెవ్వనియందు డిందుఁ బర । మేశ్వరుఁ డెవ్వఁడు మూలకారణం

బెవ్వఁ డనాదిమధ్యలయుఁ । డెవ్వఁడు సర్వముఁ దాన యైనవాఁ
డెవ్వఁడు వాని నాత్మభవు । నీశ్వరు నే శరణంబు వేఁడెదన్. 8

కII ఒకపరి జగములు వెలి నిడి, యొకపరి లోపలికిఁ గొనుచు।నుభయముఁ దా నై
సకలార్థసాక్షి యగున, య్యకలంకుని నాత్మమూలు । నర్థిఁ దలంతున్. 9

కII లోకంబులు లోకేశులు, లోకస్థులుఁ దెగినఁ దుది న । లోకం బగుపెం
జీఁకటి కవ్వల నెవ్వం, డేకాకృతి వెలుఁగు నతని । నే సేవింతున్. 10

కII నర్తకునిభంగిఁ బెక్కగు, మూర్తులతో నెవ్వఁ డాడు । మునులు దివిజులుం
గీర్తింప నేర రెవ్వని, వర్తన మొరు లెఱుఁగ రట్టి । వాని నుతింతున్. 11

ఆII ముక్తసంగు లైన । మునులు దిదృక్షులు, సర్వభూతహితులు । సాధుచిత్తు
లసదృశవ్రతాఢ్యు । లై కొల్తు రెవ్వని, దివ్యపదము వాఁడు । దిక్కు నాకు. 12

సీII భవముదోషంబు రూ।పంబుఁ గర్మంబు నా,హ్వాయమును గుణమునె।వ్వనికి లేక
జగములఁగలిగించు।సమయించుకొఱకు నై,నిజమాయ నెవ్వఁడి।న్ని యునుదాల్చు
నాపరేశునకు న । నంతశక్తికి బ్రహ్మ, కిద్ధరూపికి రూప । హీనునకును
జిత్రచారునకు సా । క్షికి నాత్మరుచికిని, బరమాత్మునకుఁ బర । బ్రహ్మమునకు

ఆII మాటల నెఱుకల।మనములఁ జేరంగఁ, గాని శుచికి సత్య । గమ్యుఁ డగుచు
నిపుణుఁ డైనవాని । నిష్కర్మతకు మెచ్చు, వాని కే నొనర్తు । వందనములు. 13

సీII శాంతున కపవర్గ । సౌఖ్యసంవేదికి, నిర్వాణభర్తకు । నిర్విశేషు
నకు ఘోరునకు గూఢు । నకు గుణధర్మికి, సౌమ్యున కధికవి।జ్ఞానమయున
కఖిలేంద్రియద్రష్ట । కధ్యక్షునకు బహు, క్షేత్రజ్ఞునకు దయా।సింధుమతికి
మూలప్రకృతి కాత్మ।మూలున కఖిలేంద్రి, యాజ్ఞాపకునకు దుః।ఖాంతకృతికి.

ఆII నెఱి నసత్య మనెడి।నీడతో వెలుఁగుచు, నుండు నెక్కటికి మ।హోత్తరునకు
నిఖిలకారణునకు । నిష్కారణునకు న, మస్కరింతు నన్ను । మనుచుకొఱకు.

కII యోగాగ్నిదగ్ధకర్ములు, యోగీశ్వరు లేమహాత్ము । నొం డెఱుఁగక స
ద్యోగవిభావితమనముల, బాగుగ వీక్షింతు రట్టి । పరము భజింతున్. 15

సీ॥ పావకుం డర్చుల।భానుండు దీప్తుల, నెబ్భంగి నిగిడింతు । రెట్లడంతు
రాత్రియ నాత్మక।రావళిచేత బ్ర, హ్మాదుల వేల్పుల । నఖిలజంతు
గణముల జగముల । ఘననామరూపభే,దములతో మెఱయించి। తగ నడంచు
నెవ్వఁడు మనము బు ।ద్ధీంద్రియంబులుఁ దాన, యై గుణసంప్రవా।హంబు నెఱపు

తే॥ స్త్రీనపుంసకపురుషమూ।ర్తియును గాక, తిర్యగమరనరాదిమూ।ర్తియును గాక
కర్మగుణభేద సదసత్ప్ర।కాశి గాక, వెనుక నన్నియుఁ దా నగు।విభుఁ దలంతు.

క॥ కలఁ డందురు దీనులయెడఁ, గలఁ డందురు పరమయోగి । గణములపాలన్
గలఁ డందు రన్నిదిశలను, గలఁడు కలం డనెడువాఁడు । గలఁడో లేఁడో.

సీ॥ కలుగఁడే నాపాలి।కలిమి సందేహింపఁ, గలిమి లేములు లేక।కలుగువాఁడు
నాకడ్డపడరాఁడె । నలినసాధువులచేఁ, బడినసాధుల కడ్డ । పడెడువాఁడు
చూడఁడే నాపాటుఁ।జూపులఁ జూడక, చూచువారలఁ గృపఁ।జూచువాఁడు
లీలతోనామొఱా।లింపఁడేమొఱఁగుల, మొఱ లెఱుంగుచుఁదన్ను।మొఱగువాఁడు

తే॥ అఖిలరూపము దనరూప । మైనవాఁడు
ఆదిమధ్యాంతములు లేక । యడరువాఁడు
భక్తజనములదీనుల । పాలివాఁడు
వినఁడె చూడఁడె తలఁపఁడె । వేగ రాఁడె. 18

క॥ విశ్వకరు విశ్వదూరుని, విశ్వాత్ముని విశ్వవేద్యు । విశ్వు నవిశ్వున్
శాశ్వతు నజు బ్రహ్మప్రభు, నీశ్వరునిం బరమపురుషు । నే భజియింతున్.19

శా॥ లా వొక్కింతయు లేదు ధైర్యము విలో । లం బయ్యెఁ బ్రాణంబులున్
ఠావుల్ దప్పెను మూర్ఛ వచ్చెఁ దనువున్ । డస్సెన్ శ్రమం బయ్యెడిన్
నీవే తప్ప నితఃపరం బెఱుఁగ మ । న్నింపం దగున్ దీనునిన్
రావే యీశ్వర కావవే వరద సం । రక్షింపు భద్రాత్మకా. 20

క॥ విను దఁట జీవులమాటలు, చను దఁట చనరానిచోట్ల । శరణార్థుల కో
యను దఁట పిలిచిన సర్వముఁ, గను దఁట సందేహ మయ్యెఁ।గరుణావార్ధీ.

ఉ॥ ఓ కమలాప్త యో వరద । యో ప్రతిపక్షవిపక్షదూర కు
య్యో కవియోగివంద్య సుగు । ణో త్తమ యో శరణాగతామరా
నోకహ యో మునీశ్వరమ । నోహర యో విమలప్రభావ రా
వే కరుణింపవే తలఁప । వే శరణార్థిని నన్నుఁ గావవే. 22

వచనము :- అని పలికి మఱియు నరక్షిత రక్షకుండైన యీశ్వరుం డాపన్నుం డైన నన్నుం గాచుఁ గాక యని నింగి నిక్కి చూచుచు నిట్టూర్పులు నిగిడించుచు బయలాలకించుచు నగ్గజేంద్రుండు మొఱ సేయుచున్న సమయంబున. 23

ఆ॥ విశ్వమయత లేమి । వినియు నూరక యుండి, రంబుజాసనాదు।లడ్డపడక
విశ్వమయుఁడు విభుఁడు।విష్ణుండు జిష్ణుండు, భక్తియుతున కడ్డ।పడఁ దలంచె

మ॥ అల వైకుంఠపురంబులో నగరిలో । నామూలసౌధంబుదా
వల మందారవనాంతరామృతసరః । ప్రాం తేందుకాంతోపలో
త్పలపర్యంకరమావినోది యగు నా । పన్న ప్రసన్నుండు వి
హ్వలనాగేంద్రము పాహి పాహి యనఁ గు । య్యాలించి సంరంభి యై. 25

మ॥ సిరికిం జెప్పఁడు శంఖచక్రయుగముం । జేదోయి సంధింపఁ డే
పరివారంబును జీరఁ డభ్రగపతిం । బన్నింపఁ డాకర్ణ్ణి కాం
తరధమ్మిల్లముఁ జక్క నొత్తఁడు వివా । దప్రోత్థిత శ్రీకుచో
పరిచేలాంచల మైన వీడఁడు గజ । ప్రాణావనోత్సాహి యై. 26

మ॥ తనవెంటన్ సిరి లచ్చివెంట నవరో । ధవ్రాతమున్ దానివె
న్కను బక్షీంద్రుఁడు వానిపొంతను ధనుః । కౌమోదకీశంఖచ
క్రనికాయంబును నారదుండు ధ్వజినీ । కాంతుండు రా వచ్చిరో
య్యన వై కుంఠపురంబునం గలుగువా । రాబాలగోపాలమున్. 27

మ॥ తనవేంచేయుపదంబుఁ బేర్కొనఁ డనా । థస్త్రీజనాలాపముల్
వినెనో ముచ్చులు ముచ్చిలించిరొ ఖలుల్ । వేదప్రపంచంబులన్
దనుజానీకము దేవతానగరిపై । దం డెత్తెనో భక్తులం
గని చక్రాయుధుఁ డేఁడి చూపుఁ డని ధి । క్కారించిరో దుర్జనుల్. 28

కII అడిగెద నని కడువడిఁ జను, నడిగినఁదను మగడ నుడువఁడని నడ యుడుగున్
వెడవెడ సిడిముడి తడఁబడ, నడు గిడు నడు గిడదు జడిమఁనడు గిడు నెడలం

కII మకర మొకటి రవిఁజొచ్చెను, మకరము
మఱియొకటి ధనదుఁమాటున డాఁగెన్
మక రాలయమునఁ దిరిగెడు,
మకరంబులు కూర్మరాజుఁమఱువున కరిగెన్. 30

కII మునిపతి నవమానించిన, ఘనుఁ డింద్రద్యుమ్నవిభుఁడుఁగొంజరయోనిం
జననం బందెను విప్రులఁ, గని యవమానింపఁ దగదు । ఘనపుణ్యులకున్.

కII కరినాథుఁ డయ్యె నాతఁడు కరు లైరి భటాదు లెల్ల । గజ మై యున్నన్
హరిచరణసేవకతమునఁ, గరివరునకు నధికముక్తిఁ । గలిగె మహాత్మా. 32

ఆII కర్మతంత్రుఁ డగుచుఁగమలాక్షుఁ గొల్చుచు, నుభయనియతవృత్తిఁనుండె నేనిఁ
జెడును గర్మ మెల్ల । శిథిలమై మెల్లన, ప్రబల మగుచు విష్ణు । భక్తి చెడదు.

కII చెడుఁగరులుహరులుధనములుఁ,జెడుదురు
నిజసతులుసుతులుఁజెడుచెనఁటులకుం
జెడక మనునెఱసుగుణులకుఁ,
జడనిపదార్థములు విష్ణు । సేవానిరతుల్ 34

కII ఎఱుఁగుదు తెఱవా యెప్పుడు, మఱవను సకలంబు నన్నుఁమఱచినయెడలన్
మఱతు నని యెఱిఁగి మొఱఁగక, మఱవక మొఱయిడిరయేనిఁమఱియన్యములన్

కII దేవా దేవరయడుగులు, భావంబున నిలిపి కొలుచు । పని నాపనిగా
కోవల్లభ యే మనియెద, నీ వెంటన వచ్చు చుంటి । నిఖిలాధిపతీ. 36

కII దీనుల కు య్యాలింపను, దీనుల రక్షింప మేలు । దీవనఁ బొందన్
దీనావన నీ కొప్పును, దీనపరాధీన దేవ । దేవ మహేశా. 37

కII గజరాజమోక్షణంబును, నిజముగఁ బఠియించునట్టి । నియతాత్ములకున్
గజరాజవరదుఁ డిచ్చును, గజతురగస్యందనములుఁ । గైవల్యంబున్. 38

కూర్మావతారము

కII తరిగాం(డ్రలోన నొకఁ డఁట, తరిగడవకుఁ గుదురు నాఁకఁ(త్రా డఁట చేరుల్
దరిగవ్వంబును దా నఁట, హరిహరి హరిచిత్రలీల । హరియే యెఱుఁగున్

ఆII గొల్లవారి(బదుకు । గొఱఁ తనవచ్చునె, గొల్లరీతిఁ బాల । కుప్పఁ ద్రచ్చి
గొల్ల లైరి సురలుఁగొల్లయ్యె విష్ణుండు, సేటు లేనిమందు । సిరియుఁ గనిరి.

సీII భూతాత్మ భూతేశ । భూతభావనరూప, దేవ మహాదేవ । దేవవంద్య
యీలోకముల కెల్లఁనీశ్వరుండవు నీవ, బంధమోక్షములకుఁ ।(బభుఁడ వీవ
యార్తశరణ్యుండ । వగుగురుండవు నిన్నుఁ, గోరి భజింతురు ।కుశలమతులు
సకలసృష్టిస్థితి । సంహారకర్తవై, (బహ్మవిష్ణుశివాఖ్య । బరఁగు దీవు

ఆII పరమగుహ్య మయిన(బహ్మంబు సదసత్త, మంబు నీవ శక్తిఁమయుఁడ వీవు
శబ్దయోని వీవ ।జగదంతరాత్మవు, నీవ ప్రాణ మరయ । నిఖిలమునకు. 41

కII నీయంద సంభవించును, నీయంద వసించి యుండు । నిఖిలజగములున్
నీయంద లయముఁ బొందును, నీయుదరము సర్వభూత ।నిలయము రుద్రా.

కII కొందఱు గలఁ డందురు నినుఁ,
గొందఱు లేఁడందు రతఁడుఁగుణి గాఁ డనుచుం
గొందఱు గలఁ డని లే డని,
కొందలమందుదురు నిన్నుఁగూర్చి మహేశా. 43

ఆII మూఁడుమూర్తులకును । మూఁడులోకములకు
మూఁడుకాలములకు । మూల మగుచు
భేద మగుచుఁ దుది న । భేద మై యొప్పారు
(బహ్మ మనఁగ నీవ । ఫాలనయన. 44

కII లంపటము నివారింపను, సంపదఁ గృప సేసి జయము । సంపాదింపం
జంపెడివారి హరింపను, సొం పారఁగ నీక చెల్లు । సోమార్ధధరా. 45

శివుండు దేవప్రార్థితుం డై హాలాహలమును బానము సేయుట

కII ప్రాణేచ్ఛ వచ్చి చొచ్చిన, ప్రాణుల రక్షింపవలయుఁ । (బభువుల కెల్లం
(బాణుల కిత్తురు సాధులు, ప్రాణంబులు నిమిషభంగు । రము లని మగువా.

కII పరహితము చేయ నెవ్వఁడు, పరమహితుం డగును భూత। పంచకమునకుం
బరహితమె పరమధర్మము, పరహితునకు నెదురు లేదు। పర్వేందుముఖీ.47

కII హరి మది నానందించిన, హరిణాక్షి జగంబు లెల్ల। నానందించున్
హరియును జగములు మెచ్చఁగ, గరళము వారించు టొప్పు।గమలదళాక్షీ.

కII మ్రింగెడువాఁడు విభుం డని, మ్రింగెడిదియు గరళ మనియు।మే లనిప్రజకున్
మ్రింగు మనె సర్వమంగళ, మంగళసూత్రంబు నెంత। మది నమ్మినదో. 49

కII హరి సూచిన సిరి సూడదు, సిరి సూచిన
హరియుఁ జూడ ।సిగ్గునఁ బొందున్
హరియును సిరియును దమలో,
సరిఁ జూపులఁ జూడ మరుఁడు।సందడివెట్టెన్. 50

ఆII చావు లేనిమందు । చక్కగ మన కబ్బె,
ననుచుఁ గడవ నసురు । లాఁచికొనిన
వెఱచిసురలు హరికి । మొరలు వెట్టిరి
సుధా, పూర్ణఘటమువోయెఁ।బోయెననుచు 51

హరి దన మోహినీరూపంబుచే నీశ్వరుని మోహింపఁ జేయుట

ఆII కాము గెలువవచ్చుఁ।గాలారి గావచ్చు, మృత్యుజయము గలిగి।మెఱయవచ్చు
నాఁడువారిచూపు। టంపఱ గెలువంగ, వశము గాదు త్రిపుర।వైరి కైన. 52

బలిచక్రవర్తి కడకు వామనమూర్తి యేతెంచుట

కII భిక్షాపాత్రిక నిచ్చెను, యక్షేశుఁడు వామనునకు। నక్షయ మనుచున్
సాక్షాత్కరించి పెట్టెను, భిక్షునకు భవాని పూర్ణ। భిక్ష నరేంద్రా. 53

కII హరిహరి సిరి యురమునఁగల, హరి
హరిహయుకొఱకు దనుజు।నడుగం జనియెన్
బరహితరతమతియుతు లగు, దొరలకు
నడుగుటలు నొడలి।తొడవులు పుడమిన్. 54

శా॥ శంభుండో హరియో పయోజభవుఁడో। చండాంశుఁడో । వహ్ని యో
దంభాకారత వచ్చెఁ గాక ధరణిన్ । ధాత్రీసురుం డెవ్వఁ డీ
శుంభద్యోతనుఁ డీమనోజ్ఞ తనుఁ డం।చున్ విస్మయభ్రాంతు లై
సంభాషించిరి బ్రహ్మచారిఁ గని త । త్సభ్యుల్ రహస్యంబుగన్. 55

క॥ గుజగుజలు వోవువారును, గజిబిజిఁ బడువారు జాలఁ।గలకలపడుచున్
గజిబిజి యైరి సభాస్థలిఁ, బ్రజ లెల్లను బొట్టివడుగు । పాపనిరాకన్. 56

క॥ కొందఱితోఁ జర్చించును, గొందఱతో జటలు సెప్పు । గోష్ఠిం జేయుం
గొందఱితోఁ దర్కించును, గొందఱతో ముచ్చ టాడుఁ।గొందఱ నవ్వున్. 57

మ॥ వడుగా యెవ్వరివాఁడ వెవ్వఁడవు సం । వాసస్థలం బెయ్య ది
య్యెడకున్ నీ వరుదెంచుటన్ సఫల మ । య్యెన్ వంశమున్ జన్మమున్
గడు ధన్యాత్ముఁడ నైతి నీమఖము యో।గ్యం బయ్యె నాకోరికల్
గడతేఱెన్ సుహుతంబు లయ్యె శిఖులుం । గల్యాణ మిక్కాలమున్. 58

మ॥ వరచేలంబులొ మాడలో ఫలములో । వన్యంబులో గోవులో
హరులో రత్నములో రథంబులొ విమృ । ష్టాన్నంబులో కన్యలో
కరులో కాంచనమో ని కేతనములో । గ్రామంబులో భూములో
ధరణీఖండమొ కాక యే మడిగెదో । ధాత్రీసురేంద్రోత్తమా. 59

సీ॥ ఇది నాకు నెల వని।యేరీతిఁ బలుకుదు, నొకచో టనక ఎందుయుండ నేర్తు
నెవ్వనివాఁడ నం । చే మని నుడువుదు, నాయంతవాఁడ నై । నడవ నేర్తు
నీనడవడి యని । యెట్లు వక్కాణింతుఁ బూని ముప్పోకలఁ ।బోవ నేర్తు
నదినేర్తు నిదినేర్తు । నని యేల చెప్పంగ, నేరుపు లన్నియు । నేన నేర్తు.

తే॥ నొరులుగారు నాకు।నొరులకునే నొదు,
నొంటివాఁడఁజుట్ట।మొకఁడు లేఁడు
సిరియుఁ దొల్లి గలదు।చెప్పెద నాటెంకి,
సుజనులందుఁ దఱచు।సొచ్చి యుందు 60

క॥ రాజ్యంబు గలిగెనేనియు బూజ్యులకును యాచకులకు।భూమిసురులకున్
భాజ్యముగ బ్రదుకఁ డేనిం, ద్యాజ్యంబులు వానిజన్మ । ధనగేహంబుల్. 61

ఆ॥ ఒంటివాఁడ నాకు।నొకటి రెం డడుగుల, మేర యిమ్ముసొమ్ము । మేర యొల్ల
గోర్కె దీర బ్రహ్మ । కూఁకటి ముట్టెద, దాన కుతుకసాంద్ర । దానవేంద్ర.

మ॥ వసుధాఖండము వేఁడితో జగములన్ । వాంఛించితో వాజులన్
వెస నూహించితొ కోరితో యువతులన్ । వీక్షించి కాంక్షించితో
పసిబాలుండవు నేరవీ వడుగ నీ । భాగ్యంబు లీపాటిగా
కసు రేంద్రుండు పదత్రయం బడుగ నీ । యల్పంబు నీ నేర్పునే. 63

మ॥ గొడుగో జన్నిదమో కమండలువొ నా।కున్ ముంజియో దండమో
వడుగం డెక్కడ భూము లెక్కడ కరుల్ । వామాక్షు లశ్వంబు లె
క్కడ నిత్యోచితకర్మ మెక్కడ మదా । కాంక్షామితం బైనమూఁ
డడుగుల్ మేరయ త్రోవ కిచ్చు టది బ్ర । హ్మాండంబు నాపాలికిన్. 64

క॥ వ్యాప్తిం బొందక వగవక, ప్రాప్తం బగు లేశ మైనఁ । బదివే లనుచుం
దృప్తిం జెందనిమనుజుఁడు, సప్తద్వీపములనయినఁ జక్కంబడునే. 65

సీ॥సంతుష్టుఁ డీమూఁడు।జగములఁ బూజ్యుండు, సంతోషి కెప్పుడు।జరగు సుఖము
సంతోషి గా కుంట।సంసార హేతువు, సంతసంబున ముక్తి।సతియు దొరకుఁ
బూఁటపూఁటకు జగం।బుల యదృచ్ఛాలాభ, తుష్టిని దేజంబు।తోన పెరుఁగుఁ
బరితోషహీనతఁ।బ్రభ సెడిపోవును, జలధార ననలంబు।సమయునట్లు.

ఆ॥ నీవు రాజ వనుచు।నిఖిలంబు నడుగుట, దగవు గాదు నాకుఁ।దగినకొలఁది
యేను వేఁడికొనిన।యీపదత్రయమును, జాల దనక యిమ్ము ।చాలుఁ జాలు.

సీ॥ దనుజేంద్ర యీతఁడు।ధరణీసురుఁడు గా డు, దేవకార్యంబు సా।ధించుకొఱకు
హరి విష్ణుఁ డవ్యయుం।డదితిగర్భంబునఁ గశ్యపసూనుఁ డై।కలిగినాఁడు
ఎఱుఁగ కీతనికోర్కె । నిచ్చెద నంటివి, దైత్యసంతతి కుప।ద్రవము వచ్చు
నీలక్ష్మిఁ దేజంబు । నెలవు నైశ్వర్యంబు, వంచించి యిచ్చుఁ దా।వాసవునకు

ఆ॥ మొనసి జగము లెల్ల।మూఁడుపాదంబుల, నఖిలకాయుఁ డగుచు।నాక్రమించు
సర్వధనము విష్ణు।సంసర్జనము సేసి, బడుగుపగిది నెట్లు । బ్రతికె దీవు. 67

సీ॥ ఇచ్చెద నని పల్కి । యీకున్న నరకంబుఁ, ద్రోవ నీవును సమ।ర్థుఁడవు గావ
యేదానమున నాశ।మేతెంచు నదియును, దానంబు గా దండ్రు।తత్త్వవిదులు

దానంబు యజ్ఞంబుఁదపముఁ గర్మంబును,దా విత్తవంతుఁ డైతలఁపవలయు
దనయింటఁ గల సర్వధనమును నైదుభా, గములుగా విభజించికామమునకు

ఆ॥ నర్థమునకు ధర్మ । యశముల కాశ్రిత, బృందములకు సమతఁ । బెట్టునట్టి
పురుషుఁ డిందు నందుఁబూర్ణుఁడై మోదించుఁ, దన్ను మానిచేఁతదగవుగాదు

ఆ॥ సర్వ మయినచోట । సర్వధనంబులు, నడుగ లే దటంచు । నన్నృతమాడు
చెనఁటి పంద నేమిసెప్పఁ బ్రాణముతోఁడి, శవమువాఁడు వానిజన్మ మేల

ఆ॥ వారిజాక్షులందు వైవాహికములందుఁ, బ్రాణవిత్తమానభంగమందుఁ
జకితగోకులాగ్రజన్మరక్షణమందు, బొంక వచ్చు నఘమువొంద దధిప. 70

సీ॥ నిజ మాన తిచ్చితి నీవు మహాత్మక, మహినిగృహస్థధర్మంబు నిదియ
యర్థంబుఁ గామంబుయశమును వృత్తియు, నెయ్యది ప్రార్థింపనిత్తు ననియు
నర్థలోభంబునఁ నర్థిఁ బొమ్మను టెట్లు, పలికి లే దనుకంటెఁ బాప మెద్ది
యెట్టిదుష్కర్ముని । నే భరించెదఁ గాని, సత్యహీనుని మోవఁజాల ననుచుఁ

తే॥ బలుకదే తొల్లి భూదేవి । బ్రహ్మతోడ, సమరమం దడ్డు తిరుగకచచ్చుకంటె
బలికిబొంకక నిజమునఁబరఁగుకంటె, మానధనులకు భద్రంబుమఱియుగలదె

క॥ ధాత్రిని హలికునకును సు,క్షేత్రము బీజములు నొకటఁ చేకుఱుభంగిం
జిత్రముగ దాత కీవియు, బాత్రము సమకూరునట్టి భాగ్యము గలదే. 72

శా॥ కారే రాజులు రాజ్యముల్ గలుగవే । గర్వోన్నతిం బొంద రే
వా రేరీ సిరి మూట గట్టికొని పో । వం జాలిరే భూమిపైఁ
బేరైనం గలదే శిబిప్రముఖులుం । బ్రీతిన్ యశఃకాము లై
యీరే కోర్కులు వారలన్ మఱచిరే । యిక్కాలమున్ భార్గవా. 73

క॥ ఉడుగనిక్రతువులఁ దపములఁ, బొడగనఁ
జననట్టిపొడవుపొడవునఁ గుఱు చై
యడిగెడి నఁట ననుబోఁటికి,
నిడ రాదె మహానుభావ । యిష్టార్థంబుల్. 74

శా॥ ఆదిన్ శ్రీసతికొప్పు పైఁ దనువు పై । నంసోత్తరీయంబు పైఁ
బాదాబ్జంబులపైఁ గపోలతటిపైఁ । బాలిండ్లపై నూత్న మ

ర్యాదం జెందు కరంబు గ్రిం దగుట మీఁ । దై నాకరం బుంట మేల్
గాదే రాజ్యము గీజ్యమున్ సతతమే । కాయంబు నాపాయమే. 75

మ॥ నిరయం బైన నిబంధ మైన ధరణీ । నిర్మూలనం బైన దు
ర్మరణం బైన గులాంత మైన నిజమున్ । రా నిమ్ము కా నిమ్ము పో
హరి యైనన్ హరుఁ డైన నీరజభవుం । డభ్యాగతుం డైన నౌఁ
దిరుగన్ నేరదు నాదుజిహ్వ వినుమా । ధీవర్య వేయేటికిన్. 76

ఆ॥ నొడివినంతవట్టు । నుసలక యిచ్చుచో, నేల కట్టు విష్ణుఁడేటిమాట
గట్టెనేనిఁ దాన।కరుణించి విడుచును, విడువ కుండ నిమ్ము ।విమలచరిత.77

క॥ మేరువు దలక్రిం దైనను, బారావారంబు లింకఁ । బాఱిన లోలో
ధారుణి రజ మై పోయినఁ, దారాధ్వము బద్ధ మైనఁ । దప్పక యిత్తున్. 78

మత్తకోకిలము : ఎన్నఁడుం బరు వేఁడఁ బోఁ డట । యేకలుండఁట కన్న వా
రన్నదమ్ములు నైన లే రఁట । యన్నివిద్యలమూలగో
ష్ఠి న్నెఱింగిన ప్రోడగు జ్జఁట । చేతు లొగ్గి వసింప నీ
చిన్ని పాపనిఁ ద్రోసి పుచ్చఁగఁ । జిత్త మొల్లదు సత్తమా. 79

ఆ॥ బ్రదుక వచ్చుఁ గాక।బహుబంధనము లైన,
వచ్చుఁ గాక లేమి।వచ్చుఁ గాక
జీవధనము లైనఁ।జెడుఁ గాక
పడుఁ గాక, మాటఁ దిరుగ లేరు।మానధనులు. 80

ఆ॥ దనుజలోకనాథు । దయిత వింద్యావళి, రాజవదన మదమ । రాళగమన
వటునికాళ్లు గడుగ।వరహేమఘటమున, జలము దెచ్చె భర్త।సన్న యెఱిఁగి

క॥ రమ్మా మాణవకోత్తమ, లెమ్మా నీవాంఛితంబు । లేద న కిత్తుం
దెమ్మా యడుగుల నిటు రా, నిమ్మా కడుగంగవలయు।నేటికిఁ దడియన్. 82

ఆ॥ కమలనాభు నెఱిఁగి । కాలంబు దేశంబు
నెఱిఁగి శుక్రుమాట । లెఱిఁగి నాశ
మెఱిఁగి పాత్ర మనుచు । నిచ్చె దానము బలి
మహి వదాన్యుఁ డొరుఁడు । మఱియుఁ గలఁడె. 83

క॥ క్షితి దాన మిచ్చునతఁడును, నతికాంక్షఁ బరిగ్రహించు।నతఁడును దురిత
చ్యుతు లై శతవత్సరములు, శతమఖలోకమునఁ గ్రీడ । సలుపుదు రెలమిన్.

క॥ ఇదియేమి వేఁడి తని నీ, మది వగవక ధార వోయు।మా సత్యము పెం
పొదవఁగఁ గోరినయర్థం, బిది యిచ్చుట ముజ్జగంబు।లిచ్చుట మాకున్. 85

ఆ॥ పుట్టి నేర్చుకొనెనొ । పుట్టక నేర్చెనో,
చిట్టిబుద్ధు లిట్టి । పొట్టివడుగు
పొట్ట నున్న వెల్ల । బూమెలు నని నవ్వి,
యెలమి ధరణిదాన।మిచ్చె నపుడు. 86

శా॥ ఇంతిం తై వటుఁ డింత యై మఱియుఁ దా । నింతై నభోవీధిపై
నం తై తోయదమండలాగ్రమున క । ల్లం తై ప్రభారాశిపై
నం తై చంద్రుని కంత యై ధ్రువునిపై । నం తై మహర్వాటిపై
నం తై సత్యపదోన్నతుం డగుచు బ్ర । హ్మాండాంతసంవర్ధి యై. 87

సీ॥ చుట్టాలు దొంగలు । సుతులు ఋణస్థులు, కాంతలు సంసార।కారణములు
ధనము లస్థిరములు ।దను వతిచంచల, కార్యార్థు లన్యులు । గడచుఁ గాల
మాయువు సత్వర।మైశ్వర్యమతిశీఘ్రు, మనికాదె తమతండ్రి । నతకరించి
మాతాత సాధుస ।మ్మతుఁడు ప్రహ్లాదుండు, నీపాదకమలంబు।నియతిఁ జేరె

తే॥ భద్రుఁ డతనికి మృతి లేని।బ్రదుకు గలిగె,
వైరు లై కాని తొల్లిమా।వారు గాన
రర్థి వై వచ్చి నీవు న । న్నడుగు టెల్లఁ,
బద్మలోచన నాపుణ్య।ఫలము గాదె 88

సీ॥ ఎవ్వనిఁ గరుణింప । నిచ్ఛయించితి వాని, యఖిలవిత్తంబు నే ।నపహరింతు
సంసారగురుమద।స్తబ్ధుఁ డై యెవ్వఁడు, దెగడి లోకము నన్ను । ధిక్కరించు
నతఁ డెల్ల కాలంబు।నఖిలయోనులయందుఁ, బుట్టుచు దుర్గతిఁ।బొందు బిదప
విత్తవయోరూప । విద్యాబలైశ్వర్య, కర్మజన్మంబుల ।గర్వ ముడిగి.

తే॥ యేకపథమునవిమలుఁడై।యెవ్వఁడుండు,
వాఁడునాకూర్చిరక్షింప।వలయువాఁడు

స్తంభలోభాభిమానసం।సారవిభవ,
మత్తుఁ డై చెడ నొల్లఁడు । మత్పరుండు. 89

ఉ॥ ఎన్నఁడు లోకపాలకుల । నీకృపఁ జూడని నీవు నేఁడు న
న్నున్నతుఁ జేసి నాబ్రదుకు । నోజయు నానతి యిచ్చి కాచి తీ
మన్నన లీదయారసము । మాటల పెద్దఱికంబుఁ జాలవే
పన్నగతల్ప ని న్నెఱిఁగి । పట్టిన నాపద గల్గ నేర్చునే. 90

సీ॥ చతురాననుం డీప్ర । సాదంబు గానఁడు, శర్వుఁ డీలక్ష్ముల । జాడఁ బొందఁ
డన్యుల కెక్కడి । దసురలకును మాకు, బ్రహ్మాదిపూజిత। పదుఁడ వయిన
దుర్లభుండవు నీవు । దుర్గపాలుఁడ వైతి, పద్మజాదులు భవ । త్పాదపద్మ
మకరంధ సేవన । మహిమ నైశ్వర్యంబు, లందిరి కాక యే । మల్పమతుల

తే॥ మధికదుర్యోధులము కుత్సి।తాత్మకులము,
నీకృపాదృష్టిమార్గంబు।నెలవు సేర
నేమి తపమాచరించితి।మెన్నఁ గలమె,
మమ్ముఁ గాచుట చిత్రంబు।మంగళాత్మ. 91

సీ॥ అఖిలకర్మంబుల । కధినాథుఁడవు నీవ, యజ్ఞేశుఁడవు నీవ । యజ్ఞపురుష
ప్రత్యక్షమున నీవు । పరితుష్టి నొందినఁ, గడమలు కల్గునే । కర్మములకు
ధనదేశకాలార్హ ।తంత్రమంత్రంబులఁ, గొఱఁతలు నిన్నుఁ బే ।ర్కొనిన మాను
నయినఁ గావింతు నీ । యానతి భవదాజ్ఞ, మెలఁగుట జనులకు । మేలు గాదె

తే॥ యింతకంటెను శుభము నా । కెచట గలుగు
ననుచు హరిపంపు శిరమున । నావహించి
కావ్యుఁ డసురేంద్రుజన్నంబు । కడమ దీర్చె
మునులు విప్రులు సాహాయ్య । మున జరింప. 92

నవమ స్కంధము

అంబరీషోపాఖ్యానము

ఆ॥ నాకు మేలు గోరు । నాభక్తు డగువాడు, భక్తజనుల కేన।పరమగతియు
భక్తు డెందు జనినఁ ।బఱ తెంతు వెనువెంట, గోవువెంటఁ దగులు।కోడెభంగి.

ఆ॥ తనువు మనువు విడిచి।తనయులఁ జుట్టాల, నాలి విడిచి సంప।దాలి విడిచి
నన్నె కాని యన్య । మెన్నఁడు నెఱుఁగని, వారి విడువ నెట్టి । వారి నైన. 2

క॥ సాధులహృదయము నాయది, సాధులహృదయంబు నేను । జగముల నెల్లన్
సాధుల నేన యెఱుంగుదు, సాధులెఱుంగుదురు నాదు।చరితము విప్రా. 3

క॥ నా తేజము సాధులలో, నాతత మై యుండు వారి । నలఁచు జనులకున్
హేతిక్రియ భీతి నిచ్చుం, జేతోమోదంబుఁ జెఱుచు । సిద్ధము సుమ్మీ. 4

హరిశ్చంద్రుడు వరుణదేవునితో అబద్ధమాడుట

సీ॥పురిటిలోపల వచ్చి।పుత్త్రువేలువు మన్నఁ, బురుడు పోయినఁగాని।పొసఁగ దనియెఁ
బలురాక మును వచ్చి।బాలు వేలువు మన్నఁ, బండ్లు లే కుంట న।భావ్యుఁ డనియెఁ
బండ్లు రాఁ జూచి డిం।భకుని వేలువు మన్నఁ, బడి పండ్లురామి న।భావ్యుఁడనియెఁ
బడి పండ్లు వొడమినఁ।గొడుకు వేలువు మన్నఁ, బోరుల కొదవక । పోలగ దనియెఁ

ఆ॥ దొడరి యిట్లు గొడుకు।తోడిమోహంబునఁ, బ్రొద్దుగడపుచుండఁ।బుత్త్రుఁడపుడు
దండ్రితలఁపుకొలఁదిఁ।దనలోనఁ జింతించి, యింట నుండ క డవి।కేగె వెఱచి.

కల్మషపాదునితో బ్రాహ్మణ స్త్రీ మొర

క॥ మానుషదేహము గలుగుట, భూనాయక దుర్లభంబు । పుట్టినమీఁదన్
దానముఁ బరోపకారము, భూనుతకీర్తియును వలదె । పురుషున కెందున్. 6

శ్రీరామ చంద్రుని వర్ణన

ఆ॥ ఆదిదేవుఁ డైన । యారామచంద్రుని,
కబ్ధి గట్టు టెంత । యసురకోటిఁ

జంపు టెంత కపుల।సాహ్యమది యెంత,
సురలకొఱకుఁ గ్రీడ।సూపెఁ గాక. 7

ఉ॥ నల్లనివాఁడు పద్మనయ । నంబులవాఁడు మహాశుగంబులున్
విల్లును దాల్చువాఁడు గడు । విప్పగువక్షమువాఁడు మేలు పైఁ
జల్లెడువాఁడు నిక్కినభు । జంబులవాఁడు యశంబు దిక్కులం
జల్లెడువాఁడు నై నరఘు । సత్తముఁ డిచ్చుత మా కభీష్టముల్. 8

పరశురాముడికి జమదగ్నికి హితబోధ

క॥ తాలిమి మనకును ధర్మము, తాలిమి మూలంబు మనకు । ధన్యత్వమునం
దాలిమి గల దని యీశుం, డేలించును బ్రహ్మపదము । నెల్లన్ మనలన్. 9

క॥ క్షమ గలిగిన సిరి గలుగును, క్షమ గలిగిన వాణి గలుగు।సౌఖ్యములెల్లన్
క్షమ గలుగఁ దోన కలుగును, క్షమ గలిగిన మెచ్చు శౌరి।సదయుఁడు దంఢ్రీ.

రంతి దేవుని చరిత్రము

సీ॥ రాజవంశోత్తమ।రంతి దేవునికీర్తి, యేల చెప్పఁగ విను।మిందు నందు
నారాజు దనసంచి।తార్థంబు లన్నియు, నెడపక దీనుల।కిచ్చి యిచ్చి
సకుటుంబుఁ డై ధైర్య।సంయుతుం డై పేద, యై కూడు నీరు లే।కధమవృత్తి
నెందేని నలువది।యెనిమిదిదివసముల్, చరియింప నొకదివ।సంబు రేపు.

ఆ॥ నెయ్యి పాయసంబు। నీరును గలిగిన, బహుకుటుంబభార।భయముతోడ
నలసి నీరువట్టు।నాఁకలియును మిక్కి, లొదవఁ జూచి కుడువ।నుత్సహించె.

వ॥ అయ్యవసరంబున. 12

సీ॥ అతిథిభూసురుఁ డొక్కఁ।డాహార మడిగినఁ, గడపక ప్రియముతో।గారవించి
హరిసమర్పణ మంచు।నన్నంబులో సగ, మిచ్చిన భుజియించి।యేఁగె నాతఁ
డంతలో నొకశూద్రుఁ।డశనార్థి యై వచ్చి, పొడసూప లే దనఁ।బోక తనకు
నున్నయన్నములోన।నొకభాగ మిచ్చిన, సంతుష్టుఁ డై వాఁడు । సనిన వెనుక.

ఆ॥ కుక్కగమియుఁ దాను।నొక్కఁ డే తేర నా, యన్న శేష మిచ్చి । సన్నయంబు
లాడి మ్రొక్కి పంప । నోడక చండాలుఁ, డొక్కఁ డరుగుదెంచి । చక్కనిలిచి.

వ॥ రాజున కి ట్లనియె. 14

క॥ హీనుఁడఁ జండాలుండను, మానవకులనాథ దప్పి । మానదు నవలం
బోనేర నీకుఁ జిక్కిన, పానీయము నాకుఁ బోసి । బ్రతికింపఁగదే. 15

వ॥ అనిన వాని దీనాలాపంబులకుఁ గరుణించి రా జి ట్లనియె. 16

ఉ॥ అన్నము లేదు కొన్ని మధు । రాంబువు లున్నవి త్రావు మన్న రా
వన్న శరీరధారులకు । నాపద వచ్చిన వారియాపదల్
గ్రన్నన మాన్చి వారికి సు । ఖంబులు సేయుటకన్న నొండు మే
లున్నదె నాకు దిక్కు పురు । షోత్తముఁ డొక్కఁడ చుమ్ము పుల్కసా. 17

వ॥ అని పలికి. 18

మ॥ బలవంతం బగునీరువట్టున నిజ । ప్రాణాంత మై యున్నచో
నలయం డేమియు వీనిహృజ్జ్వరము నా । యాసంబు ఖేదంబు నా
జలదానంబున నేఁడు మాను ననుచున్ । సర్వేశ్వరాధీనుఁ డై
జలముం బోసెను రంతిదేవుఁడు దయం । జండాలపాత్రంబునన్. 19

క॥ ఎప్పుడు ధర్మక్షయ మగు, నెప్పుడు
పాపంబు వొడము । నీలోకములో
నప్పుడు విశ్వేశుఁడు హరి, దప్పక
విభు డయ్యుఁ దన్నుఁ । దా సృజియించున్. 20

దశమ స్కంధము

కృష్ణ పుట్టుక మూలము

సీ॥ రాజేంద్ర విను తొల్లిౕరాజలాంఛనముల, వేలసంఖ్యలదైత్యౕవిభులు దన్ను
నాక్రమించిన భారౕమాఁగఁ జాలక భూమి, గోరూప యై బ్రహ్మౕజేరఁబోయి
కన్నీరు మున్నీరుౕగా రోదనము సేయఁ, గరుణతో భావించిౕకమలభవుఁడు
ధరణి నూఱడఁ బల్కిౕధాత్రియు వేల్పులుఁ, గదలి రా విష్ణునిౕగాన నేగి.

తే॥ పురుషసూక్తంబుఁ జదివి య । ద్భుతసమాధి
నుండి యొకమాట విని వారి । జోద్భవుండు
వినుఁడు వేల్పులు ధరయు నే । విన్నయట్టి
పలుకు వివరింతు నని ప్రీతిఁ । బలికెఁ దెలియ. 1

క॥ యాదవకులమున నమరులు, మేదినిపైఁ బుట్టఁ జనుఁడు । మీయంశములన్
శ్రీదయితుఁడు వసుదేవున, కాదరమునఁ బుట్టి భార ౕమంతయుఁ బాపున్.

క॥ హరిపూజార్థము పుట్టుఁడు, సురకన్యలు భూమియందు । సుందరతను లై
హరి కగ్రజుఁ డై శేషుఁడు, హరికళతోఁ బుట్టుఁ దత్ప్రి । యారంభుం డై. 3

క॥ కర్మములు మేలు నిచ్చును, గర్మంబులు కీడు నిచ్చుఁ । గర్తలు దనకున్
గర్మములు బ్రహ్మ కైనను, గర్మగుఁ డై పరులఁ దడవఁ । గా నేమిటికిన్. 4

సీ॥ ప్రకృతియొక్కటిపాదుౕఫలములుసుఖదుఃఖ,ములురెండుగుణములుౕమూఁడు వేళ్లు
తగురసంబులు నాల్గుౕధర్మార్థముఖరంబు, లెఱిఁగెడి విధము లైౕదింద్రియంబు
లాఱు స్వభావంబు । లాశోకమోహాదు, లూర్ములు ధాతువుౕ లొక్క యేడు
పైపొర లెనిమిదిౕప్రంగలు భూతంబు, లైదు బుద్ధియు మనోౕహంకృతులును

తే॥రంధ్రములు దొమ్మిదియుఁగోటౕరములు ప్రాణ,పత్రదశకంబుజీవేశౕపక్షి యుగము
గలుగుసంసారవృక్షంబుౕగలుగఁజేయఁ, గావనణగింప రాజ వొక్కరుఁడ వీవ

క॥ ఎఱిఁగినవారల మనుచును, గొఱమాలిన యెఱుకలెఱిఁగి।కొందఱు నీ పే
రెఱిఁగియుఁ దలఁపఁగ నొల్లరు, పఱతు రధోగతులజాడఁ । బద్మదళాక్షా. 6

క॥ సర్వము నీలోనిదిగా, సర్వాత్ముఁడ వాత్మవస్తు । సంపన్నుఁడ వై
సర్వమయుఁడ వగునీకును, సర్వేశ్వర లేవు లోను ।సంధులు వెలియున్. 7

ఆ॥ ఆత్మవలనఁ గలిగి । యమరుదేహాదుల, నాత్మకంటె వేఱు।లవి యటంచుఁ
దలఁచువాఁడు మూఢ ।తముఁడు గావున నీశ, విశ్వ మెల్ల నీవ।వేఱు లేదు.

క॥ ఊరక రారు మహాత్ములు, వా రధములయిండ్లకడకు । వచ్చుట లెల్లం
గారణము మంగళములకు, నీరాక శుభంబు మాకు । నిజము మహాత్మా. 9

శ్రీకృష్ణ బలరాముల బాలక్రీడాభివర్ణనము

క॥ చూడనివారల నెప్పుడుఁ, జూడక లోకములు మూఁడు।చూపులఁ దిరుగం
జూడఁగ నేర్చినబాలక, చూడామణి జనుల నెఱిఁగి । చూడఁగ నేర్చెన్. 10

క॥ బాలురకుఁ బాలు లే వని, బాలెంతలు మొఱలు వెట్టఁ । బకపక నగి యీ
బాలుం డాలము సేయుచు, నాలకుఁ గ్రేపులను విడిచె । నంభోజాక్షీ. 11

క॥ వేలుపులటె నాకంటెను, వేలుపు మఱి యెవ్వరనుచు । వికవిక నగి మా
వేలుపులగోడపై నో, హేలావతి నీతనూజుఁ । డెంగిలిఁ జేసెన్. 12

సీ॥ కలకంఠి మావాడ। గరితలమెల్ల నీ, పట్టి రాఁ గలఁ డని । పాలు పెరుఁగు
లిండ్లలోపల నిడి ।యే మెల్లఁ దనత్రోవఁ, జూచుచో నెప్పుడు ।సొచ్చినాఁడొ
తలుపులముద్రలుఁ ।దాళంబులును బెట్టి, యున్న చందంబున ।నున్న వరయ
నొకయింటిలో నాడు।నొకయింటిలోఁబాడు, నొకయింటిలోనవ్వు।నొకటఁదిట్టు

ఆ॥ నొకట వెక్కిరించు । నొక్కొకచో మృగ, పక్షిఘోషణములు । పరఁగఁ జేయు
నిట్లు సేసి వెనుక । నెక్కడఁ బోవునో, కానరాఁడు రిత్త । కడవ లుండు.

క॥ కడు లచ్చి గలిగె నేనిం, గుడుతురు గట్టుదురు గాక । కొడుకుల నగుచున్
బడుగులవాడలపైఁ బడ, విడుతురె రాకాంత లెందు । విమలేందుముఖీ. 14

క॥ ఓయమ్మ నీకుమారుఁడు, మాయిండ్లను బాలుఁ బెరుఁగు । మననీఁ డమ్మా
పోయెద మెక్కడి కైనను, మాయన్నల సురభులాన । మంజులవాణీ. 15

యశోదకు విశ్వరూప ప్రదర్శనము

ఉ॥ కాంతలు దల్లితోఁ దనవి । కారము లెల్ల గణింప భీతుఁ డై
శాంతునిసొంపునం బరమ । సాధుని పెంపున గోలమాడ్కి వి
భ్రాంతునికై వడిన్ జడుని । భంగిఁ గుమారకుఁ డూర కుండె నే
వింతయు లేక తల్లికుచ । వేదిక నొదల మోపి యాడుచున్. 16

క॥ మ న్నేటికి భక్షించెదు, మన్నియమము లేల నీవు । మన్నింపవు మీ
యన్నయు సఖులును జెప్పెద, రన్నా మ న్నేల మఱి పదార్థము లేదే 17

శా॥ అమ్మా మన్ను దినంగ నే శిశువనో । యాఁకొంటినో వెఱ్ఱినో
నమ్మం జూడకు వీరిమాటలు మదిన్ । న న్నీవు గొట్టంగఁ వీ
రిమ్మార్గంబు ఘటించి చెప్పెదరు కా । దేనిన్ మదీయాస్యగం
ధ మ్మాఘ్రాణము సేసి నావచనముల్ । దప్పైన దండింపవే. 18

మ॥ కలయో వైష్ణవమాయయో యితరసం ।కల్పార్థమో సత్యమో
తలఁపన్ నేరక యున్న దాననొ యశో । దాదేవిఁ గానో పర
స్థలమో బాలకుఁ డెంత యీతనిముఖ । స్థం బై యజాండంబు ప్ర
జ్వల మై యుండుట కేమి హేతువొ మహా । శ్చర్యంబు చింతింపఁగన్. 19

క॥ ప్రబ్బినభక్తిని హరిపైఁ, గబ్బంబులు సెప్పి కవులు । కైవల్యశ్రీ
కబ్బుదు రఁట హరిపోషణ, మబ్బినతలిదండ్రు లెచటి । కబ్బుదురొ తుదిన్.

క॥ చిక్కఁడు సిరికౌఁగిటిలోఁ, జిక్కఁడు సనకాదియోగి । చిత్తాబ్జములం
జిక్కఁడు శ్రుతిలతికావలిఁ, జిక్కె నతఁడు లీలఁ దల్లి । చేతన్ ఱోలన్. 21

క॥ తజ్జనని లోఁగిటం గల, రజ్జుపరంపరల గ్రమ్మ । ఱన్ సుతుఁ గట్టన్
బొజ్జ దిరిగి రా దయ్యె జ, గజ్జాలము లున్న బొజ్జఁ । గట్టన్ వశమే. 22

శా॥ సంపన్నుం డొరుఁ గాన లేఁడు తనువున్ । సంసారమున్ నమ్మి హిం
సింపం జూచు దరిద్రుఁ డెత్తువడిశు ।ష్కీభూతుఁ డై చిక్కి హిం
సింపం డన్యుల నాత్మకున్ సములుగాఁ । జింతించు న ట్లౌటఁ ద
త్సంపన్నాంధున కంజనంబు వినుమీ । దారిద్ర్య మూహింపఁగన్. 23

శా॥ నీ పద్యావళు లాలకించు చెవులున్ । ని న్నాడు వాక్యంబులున్
నీపేరం బనిసేయుహస్తయుగముల్ । నీమూర్తిపైఁ జూపులున్
నీపాదంబులపొంత మ్రొక్కుశిరముల్ । నీసేవపైఁ జిత్తముల్
నీపై బుద్ధులు మాకు నిమ్ము కరుణన్ । నీ రేజపత్రేక్షణా. 24

ఆ॥ ఎల్లపనులు మాని । యేకాగ్రచిత్తుఁ డై, మౌనివృత్తి నితర । మమత విడిచి
వనములోన నిలిచివనజాక్షుపై దృష్టిఁ, జేర్చి బకుఁడు దపసి ।చెలువుఁ దాల్చె.

క॥ ప్రియురాలివలనివార్తలు, ప్రియజనులకు నెల్లప్రొద్దుఁ । బ్రియ మగుభంగిన్
బ్రియుఁ డగుహరిచరితంబులు, ప్రియభక్తుల కెల్లయెడలఁ।బ్రియములు గావే

బ్రహ్మ కృష్ణుని పరీక్షించుట

క॥ మోహము లేక జగంబుల, మోహింపఁగఁ జేయ నేర్చి । మొనసినవిష్ణున్
మోహింపించెద ననియెడు, మోహమున విధాత దాన । మోహితుఁ డయ్యెన్.

సీ॥ నలినాక్ష నీ వాది।నారాయణుండవు, జలము నారము జీవ ।చయము నార
మందు నీ వుంట నీ।యం దవి యుంటను, నారాయణుం డను।నామ మయ్యె
సకలభూతములకు । సాక్షి వధీశుండ, వబ్ధి నిద్రించునా । రాయణుండ
నీమూర్తి యది నీకు।నిజమూర్తి యన రాదు, నళిననాళము।త్రోవ।నడచిమున్ను

తే॥ కడఁగి నూఱేండ్లు వెదకి నేఁ । గాన నయితి,నేక దేశస్థుఁడవు గా వ।నేకరుచివి
జగములోనుందు నీలోన।జగములుండు,నరుదు నీమాయ నెట్లైన।నగుచునుందు.

మ॥ నిను హింసించినపూతనాదులకు మున్ । నీ మేటి సం కేత మి
చ్చిన నీకున్ బురదారపుత్రగృహగో । స్త్రీప్రాణదేహాదు లె
ల్లను వంచింపక యిచ్చు గోపకులకున్ । లక్షింప నే మిచ్చెదో
యని సందేహము దోఁచు చున్నది ప్రప । న్నానీకరక్షామణీ. 29

గోపికా వస్త్రాపహరణము

సీ॥ శృంగారవతులారసి గ్గేల మిముఁ గూడి, పిన్ననాఁటనుగోలెఁ।బెరిఁగినాఁడ
నెఱుఁగనే మీలోన।నెప్పుడు నున్నాఁడ, నేను జూడని మర్మ।మెద్ది గలదు
వ్రతనిష్ఠ లై యుండి।వలువలు గట్టక, నీరు సొత్తురె మీరు ।నియతి దప్పి
కాత్యాయనీదేవిఁ ।గల్ల సేయుట గాక, యీరీతి నోమువా ।రెందుఁ గలరు.

ఆ॥ వ్రతఫలంబు మీరు । వలచినఁ జక్కగ, నింతు లెల్లఁ జేతు । లెత్తి మ్రొక్కి
చేరి పుచ్చుకొనుఁడు । చీరలు సిగ్గు వోనాడ నేల యెగ్గు । లాడ నేల. 30

క॥ పరమేశ్వ రార్పణంబుగఁ, బరజనులకు బిక్ష యిడినఁ । బరమపదమునన్
బరఁగెద రఁట తుది సాక్షా, త్పరమేశుఁడు భిక్ష సేయ । ఫల మెట్టిదియో.

క॥ కర్మమునఁ బుట్టు జంతువు, కర్మముననువృద్ధిఁ బొందుఁ ।గర్మమునఁ జెడున్
గర్మమె జనులకు దేవత, కర్మమె సుఖదుఃఖములకుఁ । గారణ మధిపా. 32

శా॥ బాలుం డీతఁడు కొండ దొడ్డది మహా । భారంబు సైరింపఁగాఁ
జాలండో యని దీనిక్రింద నిలువన్ । శంకింపఁగాఁ బోల దీ
శైలాంభోనిధిజంతుసంయుతధరా । చక్రంబు పైఁ బడ్డ నా
కేలల్లాడదు బంధులార నిలుఁ డీ । క్రిందం బ్రమోదంబునన్. 33

మ॥ నిను బ్రహ్మాదు లెరుంగ లేరు జడతా । నిష్ఠుండ లోకత్రయా
వనదుర్మానగరిష్ఠుఁడన్ విపులదు । ర్వైదుష్యభూయిష్ఠుఁడన్
వినయత్యాగవరిష్ఠుఁడం గుజనగ । ర్విశ్రేష్ఠుఁడన్ దేవ నీ
ఘనలీలావిభవంబు పెంపుఁ దెలియం । గా నెవ్వఁడన్ సర్వగా. 34

ఆ॥ బాంధవమున నైనఁ । బగ నైన వగ నైనఁ,
బ్రీతి నైనఁ బ్రాణ । భీతి నయిన
భక్తి నైన హరికి।బరతంత్రులై యుండు,
జనులు మోక్షమునకు।జనుదు రధిప. 35

సీ॥ ప్రాణేశుఁ డెఱిఁగినఁ।బ్రాణంబునకుఁ దెగు,దండించు నెఱిఁగిన।ధరణివిభుఁడు
మామ యెఱింగిన।మను వెల్లఁ జెడిపోవుఁ, దలవరి యెఱిఁగినఁ।దగులు సేయుఁ
దలిదండ్రు లెఱిఁగినఁ । దల లెత్త కుండుదు, రేరా లెఱింగిన । నెత్తి పొడుచు
నాత్మజు లెఱిఁగిన । నాదరింపరు చూచి, బంధువు లెఱిఁగిన।బహి యొనర్తు

ఆ॥ రితరు లెఱిఁగి రేని।నెంతయుఁ జుల్కఁగా,
జూతు రిందు నందు।సుఖము లేదు
యశము లేదు నిర్భ।యానందమును లేదు,
జారుఁ జేరఁ జనదు।చారుముఖికి. 36

క॥ నడవడి గొఱ గా కున్నను, బడు గైనఁ గురూపి యైనఁ।బామరుఁ డైనన్
జడుఁ డైన రోగి యైనను, విడుచుట మర్యాద గాదు । విభు నంగనకున్. 37

సీ॥ నీపాదకమలంబు। నెమ్మి డగ్గఱఁ గాని, తరలి పోవంగఁ బా।దములు రావు
నీక రాబ్జంబులు ।నెఱి నంటి తివఁ గాని, తక్కినపనికి హ।స్తములు చొరవు
నీవాగమృతధార।నిండఁ గ్రోలఁగఁ గాని, చెవు లన్యభాషలు । సేరి వినవు
నీసుంద రాకృతి।నియతిఁ జూడఁగఁ గాని, చూడ వన్యంబులఁ।జూడ్కి కవలు

ఆ॥ నిన్నె కాని పలుక ।నేరవు మాజిహ్వ, లొల్ల ననుచుఁ బలుక ।నోడ వీవు
మామనంబు లెల్ల । మరపి దొంగిలితివి, యేమి సేయువార।మింకఁ గృష్ణ.

ఉ॥ నల్లనివాఁడు పద్మనయ ।నంబులవాఁడు కృపారసంబు పైఁ
జల్లెడువాఁడు మౌళిపరి । సర్పితపింఛమువాఁడు నవ్వు రా
జిల్లెడుమోమువాఁ డొకఁడు । చెల్వలమానధనంబుం దెచ్చె నో
మల్లియలార మీపొదల । మాటున లేఁడు గదమ్మ చెప్పరే. 39

మ॥ కలలం బోలెడిపుత్త్రమిత్రవనితా । గారాదిసంయోగముల్
జలవాంఛారతి నెండమావులకు నా । సల్ సేయుచందంబునన్
దలఁతున్ సత్యము లంచు మూఢుఁడ వృథా । తత్త్వజ్ఞుఁడన్ నాకు నీ
విలసత్పాదయుగంబు సూపి కరుణన్ । వీక్షింపు లక్ష్మీపతీ. 40

క॥ నాయింటికి విచ్చేయుము, నీయంఘ్రిసరోజరేణు । నికరము సోఁకన్
నాయిల్లు పవిత్రం బగు, శ్రీ యుత నీభటునిఁ బెద్ద । సేయం దగదే. 41

క॥ నీపాదకమలసేవయు, నీపాదార్చకులతోడి । నెయ్యమును నితాం
తాపారభూతదయయును, దాపసమందార నాకు । దయ సేయఁగదే. 42

సభా ధర్మము

ఆ॥ సభకుఁ బోవఁ జనదు।సభవారిదోషంబు,
నెఱిఁగి యూర కున్న।నెఱుఁగ కున్న
నెఱిఁగి యుండి యైన।నిట్టట్టు పలికినఁ,
బ్రాజ్ఞుఁ డైనఁ బొందుఁ।బాపచయము 43

ఉద్ధవుడు యశోదానందులను మరియు గోపికలను ఓదార్చుట

సీ॥ అట్టినారాయణుం డఖిలాత్మభూతుండు, కారణమానవా ।కారుఁ డైనఁ
జిత్తంబు లతనిపైఁ । జేర్చి సేవించితి, రతికృతార్థుల రైతి । రనవరతము
శోభిల్లు నింధన । జ్యోతిచందంబున, నఖిలభూతములందు । నతఁ డతనికి
జననీజనకదార । సఖిపుత్రబాంధవ, శత్రుప్రియా ప్రియ । జనులు లేరు.

ఆ॥ జన్మ కర్మములును । జన్మంబులును లేవు, శిష్టరక్షణంబు । సేయు కొరకు
గుణవిరహితుఁ డయ్యు।గుణి యయి సర్వర, క్షణవినాశకేళి ।సలుపు చుండు.

చ॥ కలఁ గని లేచి మున్ను గలఁ । గన్నసమ స్తవిధంబుఁ గల్లగాఁ
దలఁచినభంగి మానసప । దార్థముచే నిఖిలేంద్రియార్థముల్
బలమునఁ గట్టి తదజ్ఞుడు ప్ర । పంచము లే దనుఁ దన్మనంబుఁ దా
రలయక కట్టుడున్ బుధుల । కవ్వల నొండొక భేద మున్నదే. 45

రుక్మిణీ కళ్యాణము

సీ॥ ప్రాణేశ నీమంజు ।భాషలు విన లేని, కర్ణ రంధ్రంబుల । కలిమి యేల
పురుషరత్నమ నీవు । భోగింపఁగా లేని, తనులతవలనిసౌం । దర్య మేల
భువనమోహన నిన్ను ।బొడగానఁగా లేని, చక్షురింద్రియముల ।సత్త్వ మేల
దయిత నీయధరామృ । తం బానఁగా లేని, జిహ్వకు ఫలరస । సిద్ధి యేల

ఆ॥ నీరజాతనయన । నీవనమాలికా, గంధ మబ్బ లేని । ఘ్రాణ మేల
ధన్యచరిత నీకు । దాస్యంబు సేయని, జన్మ మేల యెన్ని । జన్మములకు. 46

ఉ॥ నమ్మితి నామనంబున స । నాతను లైన యుమామహేశులన్
మిమ్ముఁ బురాణదంపతుల । మేలు భజింతుఁ గదమ్మ మేటిపె
ద్దమ్మ దయాంబురాశివి గ । దమ్మ హరిం బతిఁ జేయు మమ్మ నిన్
నమ్మినవారి కెన్నటికి । నాశము లేదు గదమ్మ యీశ్వరీ. 47

క॥ చంపెడిదోషము గలిగినఁ, జంపఁ
జనదు బంధుజనులఁ।జను విడువంగాఁ
జంపిన దోషము సిద్ధము,
చంపను మఱియేల మున్న । చచ్చినవానిన్. 48

క॥ అజ్ఞానజ మగుశోకము, విజ్ఞానవిలోకనమున । విడువుము నీకున్
బ్రజ్ఞావతికిం దగునే, యజ్ఞానులభంగి వగవ । నంభోజముఖీ. 49

సత్రాజిత్తు పశ్చాతాపము

క॥ పాపాత్ములపాపములం, బాపంగా నోపునట్టి । పద్మాక్షునిపైఁ
బాపము గల దని నొడివిన, పాపాత్మునిపాపమునకుఁ । బారము గలదే. 50

శ్రీకృష్ణ రుక్మిణి సరససల్లాపము

సీ॥ లోకుల నడవడి ।లోనివారము గాము, పరులకు మాజాడ ।బయలు పడదు
బలమదోపేతులు ।పగగొండ్రు మాతోడ, రాజపీఠములకు । రాము తఱుచు
శరణంబు మాకు నీ।జలరాశి సతతంబు, నిష్కించనుల మేము।నిధులు లేవు
కలవారు చుట్టాలు ।గారు నిష్కించన, జనబంధులము ముక్త ।సంగ్రహాలము

ఆ॥ గూఢవర్తనులము ।గుణహీనులము భిక్షు, లైనవారిఁ గాని ।నాశ్రయింప
మిందుముఖులు దగుల ।రిటువంటి మముబోఁటి, వారి నేల దగుల।వారిజాక్షి

క॥ సిరియును వంశము రూపును, సరి యైనవివాహసఖ్య । సంబంధంబుల్
జరగును సరి గా కున్నను, జరగవు లోలాక్షి యెట్టి । సంసారులకున్. 52

క్రిష్ణని కొడుకులు

తే॥ గురుజనంబులు విను మూఁడు।కోట్లమీఁద, నెనుబదెనిమిదివేలపై।నెసఁగ నూర్వు
రన్నఁ దద్బాలకావలి । నెన్నఁ దరమె, శూలికైనను దామర । చూలి కైన.

సీ॥ అవ్యయు ననఘు న।నంతశక్తిని బరు, లైనట్టి బ్రహ్మరు।ద్రామరేంద్ర
వరుల కీశ్వరుఁ డైన ।వాని సర్వాత్మకు, జ్ఞానస్వరూపు స।మానరహితు
వరదుని జగదుద్భ । వస్థితిసంహార, హేతుభూతుని హృషీ । కేశు నభవు
బ్రహ్మచిహ్నంబులై । పరగుసుజ్ఞానశ, క్త్యాదులు నొప్పుబ్ర । హ్మంబు నీశు

ఆ॥ నజు షడూర్మిరహితు । నిజయోగమాయావి, మోహితాఖిలాత్మ।ముఖ్యచరితు
మహితతేజు నాది।మధ్యాంతహీనునిఁ జిన్మ యాత్మ నిను భ।జింతుఁ గృష్ణ.

ఊసరవెల్లిగా శపింపబడిన రాజు శ్రీకృష్ణుని స్తుతియించుట

ఆ॥ కృష్ణ వాసు దేవ । కేశవ పరమాత్మ, యప్ర మేయ వరద । హరి ముకుంద
నిన్నుఁ జూడఁ గంటి।నీకృపఁ గనుగొంటి, నఖిలసౌఖ్యపదవు ।లందఁ గంటి.

ఉ॥ వారిజనాభ భక్తజన । వత్సల దుష్టమదాసురేంద్ర సం
హార సరోరుహాసనపు । రారిముఖామరవంద్యపాదపం
కేరుహ సర్వలోకపరి । కీర్తితదివ్యమహాప్రభావం సం
సారవిదూర నందతను । జాత రమాహృదయేశ మాధవా. 56

క॥ దళ మైనఁ పుష్ప మైనను, ఫల మైనను సలిల మైనఁ । బాయనిభ క్తిన్
గొలిచిన జను లర్పించిన, నెలమిన్ రుచిరాన్నముగనె । యేను భుజింతున్.

విష్ణు సేవా ప్రాశస్త్యము

సీ॥ వసుమతీనాథ యెవ్వనిమీఁద నాకను, గ్రహబుద్ధివొడము నాఘనుని విత్త
మంతయుఁ గ్రమమున నపహరించినవాఁడు, ధనహీనుఁడగుచుసంతాప మంద
విడుతురు బంధు లవ్విధమున నొందిలి, యై చేయునది లేక యఖిలకార్య
భారంబు లుడిగి మ ద్భక్తులతో మైత్రి, నెఱపుచు విజ్ఞాననిరతుఁ డగుచుఁ
తే॥ బిదపవాఁ డవ్యయానందపదమయాత్మఁ, నెరిగి శ్రీవిష్ణులోకసంప్రాప్తి నొందు
గాన మత్సేవ మిగుల దుష్కరమటంచు, వదలి భజియింతు రితరదేవతలనెపుడు

చ॥ సరసిజపత్రనేత్ర రఘు । స త్తమ దుష్టమదాసురేంద్ర సం
హరణ దయాపయోధి జన । కాత్మభవాననపద్మమిత్ర భా
స్కరకులవార్ధి చంద్ర మిహ । కావసుధాధరసూతిసన్నుత
స్ఫురితచరిత్ర భక్తజన । పోషణభూషణ పాపశోషణా. 59

ఏకాదశ స్కంధము

విశ్వామిత్ర వశిష్ఠ నారదాది ఋషులు శ్రీకృష్ణుని స్తుతియించుట

కII శ్రీనాయక నీనామము, నానాభవరోగకర్మ । నాశమునకు వి
న్నాణం బగునౌషధ మిది, కానరు దుష్టాత్మ్ము లకట । కంజదళాక్షా. 1

యాదవులకు కణ్వమహర్షిశాపము

కII వాలాయము యదుకులని, ర్మూలకరం బై నయట్టి । ముసలం బొక టీ
బాలిక కుదయించును బొం, డాలస్యము లే దటంచు ।నటఁ బల్కు టయున్.

కII ధరణీసురశాపమునకు, హరిహరబ్రహ్మాదు లైన । నడ్డము గలరే
నరు లనఁగ నెంతవారలు, కర మరుదుగఁ బూర్వజన్మ । కర్మముఁ ద్రోవన్.

ఋషభకుమారుఁ డగుకవి విదేహునకు సేయు పరమార్థోపదేశము

కII కరణత్రయంబుచేతను, నరుఁ డేకర్మంబు సేయు । నయ్యై వేళన్
హరి కర్పణ మని పలుకుట, పరువడి సుజ్ఞాన మండ్రు।పరమమునీంద్రుల్.

సీII సంతతంబును గృష్ణ । సంకీర్తనంబులు, వీనుల కింపుగా । వినఁగ వలయు
హర్షంబుతోడుత । హరినామకథనంబు, పాటలు నాటలఁ । బరఁగ వలయు
నారాయణునిదివ్య । నామాక్షరంబులు, హృద్వీథి సతతంబు । నినుప వలయుఁ
గంజాక్షులీలలు । కాంతారముల నైన, భక్తియుక్తంబుగాఁ । బాడవలయు.

తేII వెఱ్ఱిమాడ్కిని లీలతో । విశ్వమయుని,
నొడువుచును లోకబాహ్యత।నొందవలయు
నింతయును విష్ణుమయ మని ।
యెఱుఁగవలయు, భేద మొనరింపవలవదు।మేదినీశ. 5

కII వర్ణాశ్రమధర్మంబుల, నిర్ణయకర్మములఁ జెడక । నిఖిలజగత్సం
పూర్ణుఁడు హరి యనునాతఁడె, వర్ణింపఁగ భాగవతుఁడు ।వసుధాధీశా. 6

కII హరిదాసులమిత్రత్వము, మురరిపుకథ లెన్నికొనుచు । మోదముతోడన్
భరితాశ్రుపులకింతు డై, పురుషుఁడు హరిమాయ గెల్చు । భూపవరేణ్యా. 7

క॥ పురుషుం డేయేకర్మము, పరువడిఁ గావించి పుణ్య । పరుఁ డై మనుఁ దా
దురితములఁ దొరగి మురరిపు, చరణయుగం బెట్లు చేరు । సన్మునివర్యా. 8

అవధూత యదు సంవాదము

వ॥ ఇవ్విధంబున భూమివలన సైరణయు, గంధవహునివలన బంధురం బగుపరోపకారంబును, విష్ణుపదంబువలనఁ గాలసృష్టగుణసాంగత్యంబును, నుదకంబువలన నిత్యశుచిత్వంబును, నగ్నివలన నిర్మలత్వంబును, నిశాకరప్రభాకరుల వలన నధికాల్ప సమత్వజీవగ్రహణమోక్షణంబులును, గపోతంబువలనఁ గళత్రపుత్ర స్నేహంబును, నజగరంబువలన స్వేచ్ఛావిహార సమాగతాహారంబును, వననిధివలన నుత్సాహరోషంబులును, శలభంబువలన శక్త్యనుకూల కర్మాచరణంబును, భృంగంబువలన సారమాత్రగ్రహణవిశేషంబును, స్తంబేరమంబు వలనన్ గాంతావై ముఖ్యంబును, సరఘువలన సంగ్రహగుణంబును, హరిణంబు వలనన్ జింతాపరత్వంబును, జలచరంబువలన జిహ్వాచాపల్యంబును, బింగళవలన యథాలాభ సంతుష్టియు, గురరంబువలన మోహపరిత్యాగంబును, డింభకువలన విచారపరిత్యాగంబును, గుమారిక వలన సంగత్యాగంబును, శరకారునివలనన్ దదేకనిష్ఠయు, దందశూకంబు వలనం బరగృహవాసంబును నూర్ణ నాభివలన సంసారపరిత్యాగంబును, గణుందురువలన లక్ష్యగతజ్ఞానం బై విడువ కుండుటయు, ననం గల వీని గుణంబు లెఱింగి

మఱియుఁ గామక్రోధ లోభమోహ మదమత్సర ములను నరిషడ్వర్గంబుల జయించి, జరామరణ విరహితంబుగా వాయువశంబు చేసి గాత్రపవిత్రత్వంబు కొఱకు, షట్కర్మనిరతుం డయి, పురనగరగ్రామంబులు పరిత్యజించి పర్వతారణ్యంబుల సంచరించుచు శరీరధారణార్థంబు నియత స్వల్పభోజనుం డై ఖేదమోదంబులు నరియంకా భావించి లోభ మోహంబులు వర్జించి నిర్జితేంద్రియుండయి నన్నె కాని యొం డెఱుంగక యాత్మనిష్ఠచేఁ బవిత్రాంతఃకరణుం డైన యోగి నాయందుఁ గలయున్ గావున. 9

క॥ దేహము నిత్యము గా దని, మోహముఁ దెగఁ గోసి సిద్ధ । మునివర్తనుఁ డై
గేహము వెలువడి నరుఁ డు, త్సాహమునం జెందు ముక్తి ।సంపద ననఘా.

శ్లో॥ "సర్వధర్మా న్పరిత్యజ్య మామే కం శరణం వ్రజ" యను నుపనిషత్తుల్యం బగుగీతావచన ప్రకారంబున నెవ్వఁడేనియు నాయందు మతి గలిగి వర్తించు వాఁడు నే నని పలుకంబడుఁ బెక్కువిధంబుల వాదంబు లేల యని యెందునుం దగులువడక నామీఁదఁ దలంపు గలిగి వర్తింపుము. 11

క॥ తెలియనివి కొన్ని చెప్పితి, తెలియం గల వెల్ల నింకఁ ।దెలుపుము కృష్ణా
వల నెఱిఁగి మెలఁగ వలయును, నలినాసనజనక భక్త । నతపదయుగళా.

ఆ॥ రూపు లేనినీకు । రూఢిగా యోగులు, రూపు నిల్పి నిన్ను । రుచిరభక్తిఁ
గొల్చి యుండ్రు వారి ।కోర్కుల నిచ్చెద, వేమిలాగు నాకు।నెఱుఁగఁ బలుకు.

ఆ॥ నొకట వెక్కిరించు। నొక్కొకచో మృగ, పక్షిఘోషణములు । పరఁగఁ జేయు
నిట్లు సేసి వెనుక ।నెక్కడఁ బోవునో, కానరాఁడు రిత్త ।కడవ లుండు. 14

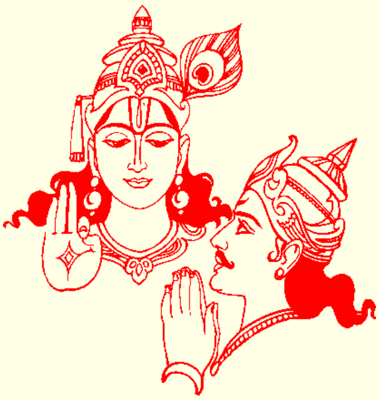

ద్వాదశ స్కంధము

శుకుండు పరిక్షిత్తునకు భవిష్యత్తును తెలుపుట

క॥ దినదినమును ధర్మంబులు, ననయము ధర నడఁగి పోవు । నాశ్చర్యముగా
వినుం వర్ణ చతుష్కములో, నెనయఁగ ధనవంతుఁ డైన । నేలు ధరిత్రిన్. 1

క॥ బలవంతుఁ డైనవాఁడే, కులహీనుం డైన దొడ్డ । గుణవంతుఁ డగుం
గలిమియు బలిమియుఁ గలిగిన, నిలలోపల రా జతండె । యే మన వచ్చున్.

గ్రంథ ప్రాప్తి

ఉ॥ ఏను మృతుండ నౌదు నని । యింతభ యంబు మనంబులోపలన్
మానుము సంభవంబు గల । మానవకోట్లకుఁ చావు నిత్య మౌఁ
గాన హరిం దలంపు మిఁకఁ । గల్గదు జన్మము నీకు ధాత్రిపై
మానవనాథ పొందెదవు । మాధవలోకనివాససౌఖ్యముల్. 3

చ॥ మృతియును జీవనంబు నివి । మేదినిలోపల జీవకోటికిన్
సతతము సంభవించు సహ । జం బిదె చోరహుతాశసర్పసం
హతులను దప్పి నాఁకటను । బంచత నొందెడునట్టిజీవుఁ డున్
వ్యతలను పూర్వకర్మ భవవేదనలొందుచు గుందు నెప్పుడున్. 4

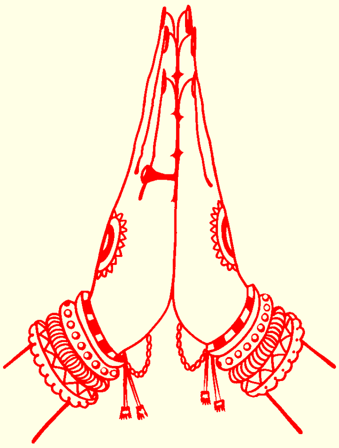

గురుస్తోత్రం

శ్లో॥ గురుబ్రహ్మం, గుర్వోర్విష్ణుః । గురుదేవో మహేశ్వరః
గురు సాక్షాత్ పరబ్రహ్మం । తస్మై శ్రీ గురువే నమః

2. అఖండమండలాకారం వ్యాప్తం యేన చరాచరమ్
తత్ పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవేనమః

3. అజ్ఞానతిమిరాంధస్య జ్ఞానాంజనశలాకయా
చక్షురున్మీలితం యేన తస్మై శ్రీగురవే నమః

4. సప్తసాగర పర్యంత । తీర్థస్నాన ఫలంచయత్
గురోఃపాదోదబిందోశ్చ । సహస్రాంశేన తత్ఫలం ॥

5. ధ్యానమూలం గురోర్మూర్తిః పూజమూలం గురోః పదం
మంత్రమూలం గురోర్వాక్యం ముక్తి మూలంగురోః కృపా॥

6. సప్తకోటి మహామంత్రా । చిత్త విభ్రమ కారాకాః
ఏక ఎవపరోమంత్రో గురురిత్య క్షరద్వయం ॥

7. స్థావరంజంగమం వ్యాప్తం యత్ కించిత్ సచరాచరమ్
తత్ పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవేనమః

8. చిన్మయం వ్యాపి యత్సర్వం త్రైలోక్యం సచరాచరమ్
తత్ పదం దర్శితం యేన తస్మై శ్రీగురవేనమః

9. సర్వశ్రుతిశిరోరత్న విరాజిత పదాంబుజ
వేదాంతాంబుజసూర్యో యో తస్మై శ్రీగురవేనమః

10. చైతన్యః శాశ్వతః శాంతో వ్యోమాతీతో నిరంజనః
బిందునాదకళాతీతః తస్మై శ్రీగురవేనమః

11. జ్ఞానశక్తి సమారూఢః తత్త్వమాలా విభూషితః
భుక్తిముక్తి ప్రదాతా చ తస్మై శ్రీగురవేనమః

12. అనేకజన్మసంప్రాప్త కర్మబంధవిదాహినే
ఆత్మజ్ఞాన ప్రదానేన తస్మై శ్రీగురవేనమః

13. శోషణం భవసింధోశ్చ జ్ఞాపనం సారసంపదః
గురోః పాదోదకం సమ్యక్ తస్మై శ్రీగురవేనమః

14. నగురోరధికం తత్త్వం న గురోరధికం తపః
తత్త్వజ్ఞానాత్ పరం నాస్తి తస్మై శ్రీగురవేనమః

15. మన్నాథః శ్రీజగన్నాథః మద్గురుః శ్రీజగద్గురుః
మదాత్మా సర్వభూతాత్మా తస్మై శ్రీగురువేనమః

16. గురురాది రనాదిశ్చ గురుః పరమదైవతమ్
గురోః పరతరం నాస్తి తస్మై శ్రీగురువేనమః

17. త్వమేవ మాతా చ పితా త్వమేవ
త్వమేవ బంధుశ్చ సఖా త్వమేవ
త్వమేవవిద్యా ద్రవిణం త్వమేవ
త్వమేవ సర్వం మమ దేవ దేవ.

నిర్వాణ షట్కము

శ్లో॥ మనోబుద్ధ్యహంకారచిత్తాది నాహం
న శ్రోత్రం జిహ్వే న చ ఘ్రాణనేత్రే
న చ వ్యోమ భూమిర్న తేజో న వాయు
శ్చిదానన్దరూపశ్శివోహం శివోహమ్॥

శ్లో॥ న చ ప్రాణసంజ్ఞో న వై పంచవాయు
ర్నవా సప్త ధాతుర్న వా పంచకోశాః ।
న వాక్పాణిపాదౌ నచోపస్థపాయు
శ్చిదానన్దరూపశ్శివోహం శివోహమ్॥

శ్లో॥ న మే ద్వేష రాగౌ న మే లోభమోహౌ
మదో నైవ మే నైవ మాత్సర్యభావః
న ధర్మో న చార్థో న కామో న మోక్ష
శ్చిదానన్దరూపశ్శివోహం శివోహమ్॥

శ్లో॥ న పుణ్యం న పాపం న సౌఖ్యం న దుఃఖం
న మన్త్రో న తీర్థం న వేదా న యజ్ఞాః
అహం భోజనం నైవ భోజ్యం న భోక్తా
శ్చిదానన్దరూపశ్శివోహం శివోహమ్॥

శ్లో॥ న మృత్యుర్న శంకా న మే జాతి భేదః
పితా నైవ మే నైవ మాతా న జన్మ।
న బన్ధుర్న మిత్రం గురుర్నైవ శిష్య
శ్చిదానన్దరూపశ్శివోహం శివోహమ్॥

శ్లో॥ అహం నిర్వికల్పో నిరాకారరూపో
విభుత్వాచ్చ సర్వత్ర సర్వేన్ద్రియాణామ్
న చాసంగతం నైవ ముక్తిర్న మే య
శ్చిదానన్దరూపశ్శివోహం శివోహమ్॥

ఇది శ్రీమచ్ఛంకరాచార్య విరచితం నిర్వాణషట్కస్తోత్రం సంపూర్ణం

ఆంధ్రములో ప్రచురింపబడిన కొన్ని భాగవత పుస్తకములు

1. ఉషశ్రీ భాగవతము
2. ముస్సనూరి రామక్రిష్ణ భాగవతము
3. ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ భాగవతకథలు
4. ఏల్చూరి మురళీధర్ భాగవతము (రామక్రిష్ణా మఠమువారు)
5. శ్రీమత్ భాగవతము - అక్షరవాచస్పతి డాక్టరు ధాశరధి రంగాచార్య
6. ఆవంచ సత్యనారాయణగారిచే రచింపబడిన శ్రీ మదాంధ్ర మహాభాగవతము
7. శ్రీ మదాంధ్ర మహాభాగవతము - టి.టి.డి.వారు - ఐదు పుస్తకములు
8. శ్రీ మన్మహాభాగవతము, ఆంధ్రపద్యకావ్యము - పోతనామాత్య ప్రణితము
9. చైతన్య భాగవతము - సుందర చైతన్యానందస్వామి
10. శ్రీ మదాంధ్ర మహాభాగవతము - పిల్లలమఱ్ఱి పినవీరభద్రకవి
11. శ్రీమత్‌భాగవతము-12స్కంధాలు - ఎ.సి.భక్తి వేదాంతస్వామి ప్రభుపాద
    ఇంటర్‌న్నేషనల్ సొసైటీ ఆఫ్ క్రిష్ణ కాన్సియస్‌నెస్ (ISKCON)
12. శ్రీధర భాగవతము - సంస్కృత వ్యాఖ్య
13. శ్రీ మహాభాగవతము - మహాకవి బమ్మెర పోతనామాత్య ప్రణీత
    పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం వారిచే పబ్లిష్ చేయబడినది.

14 శ్రీమద్ భాగవతం (పురాణ శ్రవంతి) తెలుగు అనువాదము
   శ్రీ కె. వెంకటరావు, (ఆంగ్ల మూలము; శ్రీమతి కమలా సుబ్రమణ్యం)

శ్రీ దశావతార స్తుతి

వేదోద్ధార విచారమతే సోమకదానవ సంహరణ
మీనాకారశరీర నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే. 1

మంథానాచలధారణహేతో దేవాసుర పరిపాల విభో
కూర్మాకారశరీర నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే 2

భూచోరకహర పుణ్యమతే క్రీడోద్ధృత భూ దేవ హరే
క్రోడాకారశరీర నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే 3

హిరణ్యకశిపుచ్ఛేదనహేతో ప్రహ్లాదాభయదాయకహేతో
నరసింహాచ్యుతరూప నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే. 4

భవబంధనహర వితతమతే పాదోదకవిహతాఘత తే
వటుపటువేషమనోజ్ఞ నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే. 5

క్షితిపతివంశక్షయకరమూర్తే క్షితిపతికర్తాహరమూర్తే
భృగుకులరామ పరేశ నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే 6

సీతావల్లభ దాశరథే దశరథనందన లోకగురో
రావణమర్దన రామ నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే. 7

కృష్ణానంత కృపాజలధే కంసారే కమలేశ హరే
కాళియమర్దన లోకగురో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే. 8

దానవసతి మానాపహరా త్రిపురవిజయ మర్దనరూపా
బుద్ధజ్ఞాయ చ బౌద్ధ నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే. 9

శిష్టజనావన దుష్టహరా ఖగతురగోత్తమ వాహన తే
కల్కిరూప పరిపాల నమో భక్తం తే పరిపాలయ మామ్.
నామస్మరణా దన్యోపాయం నహి పశ్యామో భవతరణే
రామహరే కృష్ణహరే తవ నామ వదామి సదా నృహరే. 10

అకారాద్యను క్రమణిక

అ

అంచితమైన ధర్మచయ 05
అంధేందూ దయముల్ 31
అకట దిక్కులకెల్లది 23
అఖిల లోకములకు 37
అఖిల కర్మంబుల 51
అచ్చుపు జీకటి 32
అజగరమును 36
అజినవల్కలదుకూ 37
అజ్ఞానజమగుశోకము 62
అట్టినారాయణుం 61
అడిగెదనని 43
అడిచితివో 8
అడుగడ్డునకు మాధవా 31
అణుడోకాక కడున్న 14
అతిరహస్యమైన 04
అతిథి భూసురు 53
అనువొంద సృష్టి 23
అన్నములేదు కొన్ని మధు 54
అన్యకథాకలాపము 17
అన్నా కశ్యపపుత్ర 29
అపచారంబులులేక 05
అపశబ్దంబుల గూడియున్ 05
అడిచితివో భూసురులను 08
అమర ద్రివిక్రమస్ఫురణ 16
అమ్మలగన్నయమ్మ 02
అమ్మా మన్ను దినంగ నే 57
అర్థంబు వేడెడు 23
అలయక సొలయక 39
అలవైకుంఠపురంబులో 42
అలరుజొంపములతో 11
అలుకనైన జెలిమి 27
అలుగరు గలగరు 09
అవిరోధంబున 14
అవ్యయు ననఘు 62
అసురేంద్రాదుల 11

ఆ

ఆంతరంగిక దృష్టి 36
ఆకలిగొన్న క్రేపులు 24
ఆకార జన్మవిద్యార్థ 29
ఆతత సేవజేసెద 01
ఆత్మవలన గలిగి 56
ఆదరమొప్ప మ్రొక్కి 01
ఆదికాలంబున 23
ఆది దేవుడైన 52
ఆదిన్ శ్రీసతికొప్పుపై 48
ఆరయఁదనదు జిహ్వ 22
ఆసన్న మరణార్థి 11

ఇ

ఇంతింతై వటుడింతయై 50
ఇందుగలడందు 34
ఇదియేమి వేడి 50
ఇది నాకు నెలవని 46
ఇచ్చెదనని పల్కి 47
ఇమ్మనుజేశ్వరాధముల 02

ఈ

ఈ పన్నిద్దరు దక్కగ 22
ఈవనజాతనేత్రు 37
ఈశుండు హరి 12
ఈశ్వరుండు విష్ణు 06

ఉ

ఉడుగనిక్రతువుల 48
ఉపవాసంబుల 35

ఊ

ఊరకరారు మహాత్ములు 56

ఎ

ఎకసక్కెమున కైన 22
ఎక్కడనున్నవాడు 29
ఎన్నండు దెలియగ 21
ఎన్నడుంబరు వేడబోదట 49
ఎన్నడు లోకపాలకుల 51
ఎప్పుడు ధర్మక్షయ 54
ఎల్లపనులు మాని 58
ఎల్లపాపములకు 22
ఎల్లశరీరధారులకు 30
ఎవ్వనిచే జనించు 39
ఎవ్వని పదపద్మ 25
ఎవ్వని గరుణింప 50
ఎఱిగెడువాడు కర్మచయ 05
ఎఱిగినవారల 56
ఎఱుక గలుగువార 20
ఎఱుగుదు తెఱవా 43

ఏ

ఏకథలయందు బుణ్య 39

ఏడుదినంబుల ముక్తిం 09
ఏది జయింప 22
ఏదినమున వైకుంఠుడు 09
ఏనరుడే నొక నిముషమం 17
ఏను మృతుండ 67
ఏ పరమేశు పాదయుగ 13
ఏరూపంబున 39
ఏవిభువందనార్చనము 13
ఏవర్తనంబున 07

ఒ

ఒంటివాడ నాకు 47
ఒకపరి జగములు 40
ఒక సూర్యుండు 06
ఒనరన్ నన్నయ 03

ఓ

ఓ కమలాప్త 42
ఓడితివో శత్రువులకు 08
ఓయమ్మ నీకుమారుడు 56

క

కంటి గంటి బవాబ్ధి 17
కంజాక్షునకుగాని 32
కంటిరేమనవారు 33
కడులచ్చి గలిగె 56
కర్మమునబుట్టు 59
కరి దిగుచు మకరి 39
కరినాథుడయ్యె 43
కరణత్రయంబు 64
కర్మతంత్రుడగుచు 43
కర్మము గర్మము చేతను 20
కర్మంబులెల్ల 21
కర్మములు మేలు 55
కమలనాభు నెఱింగి 49
కమలాక్షు నర్చించు 31
కమనీయ భూమి భా 10
కర్మమున బుట్టు 59
కలడంభోధి గలండు 34
కలడందురు దీనుల 41
కలగనిలేచి 61
కలలంబోలెడి 60
కలయో వైష్ణవమాయో 57
కలకంఠి మావాడ 56
కలుగడే నాపాలి 41
కాంతలు దల్లితో 57
కానని వాని 32
కామింపకయును 11
కాము గెలువవచ్చు 45
కామోత్కంఠత 27
కాలరూపంబుల 34
కాలం బెడగని పాపము 20
కారే రాజులు 48
కీటకము దెచ్చి 27
కొందఱితో జర్చించును 46
కొందఱు గల 44
కొందఱు స్వభావ 18
కోరినవారల కెల్లను 21
కృష్ణ వాసుదేవ 62

గ

గజరాజ మోక్షణంబును 43
గాలింగుంభిని 29
గాధిగయాసురే 16
గుజగుజలు 46
గురుజనంబులు 62
గురుమతులు 04
గురుభక్తిం జిత్తము 17
గురుధనము గూర్చ 23
గురువులు ప్రియశిష్యుల 03
గుణనిధియగు 30
గొడుగో జన్నిదమో 47
గొల్లవారి బ్రదుకు 44
గోవిందనామ కీర్తన 10

చ

చంపెడి దోషము 61
చతురాస్యుండవు 15
చతురాననుం డీప్ర 51
చదవనివాడజ్ఞుండగు 30
చదివించిరి నను 31
చాలదు భూ దేవత్వ 33
చావులేని మందు 45
చావు ధ్రువమైన 24
చిక్కడు సిరికౌగిటి 57
చిక్కడు వ్రతముల 33
చుట్టాలు దొంగలు 50
చూడని వారల 56
చెడుగరులు హరులు 43
చెలికాడ రమ్మని 08
చెలులుం దల్లులు 28
చేతులారంగ 03

జ

జగదుత్పాదన బుద్ధి 14
జననము లేక 04
జనులెల్ల నర్థవాం 19

డ

డింభక సర్వస్థలముల 34

త

తండ్రుల కెల్ల దండ్రి 07
తజ్జనని లోగిటం 57
తనకుల ధర్మమున్ 05
తనయందు నఖిలభూ 29
తనవేంచేయు పదంబు 42
తనవెంటన్ సిరి 42
తనుహృద్భాషల 31
తనువు మనువు విడిచి 52
తన్ను నిశాచరుల్ 33
తపము సేసిననో 13
తపమనగ మత్స్యరూపము 16
తప్పితివో యిచ్చెద 08
తోయజ సంభవ నాకీ 15
తరుణి దనప్రాణ 35
తరిగాండ్రలో 44
తలపబ్రాహ్మణుల 17
తాలిమి మనకును 53
తెలియనివి కొన్ని 66

ద

దంతిపురనాథ విను 20
దనుజలోకనాథు 49
దనుజేంద్ర యీతడు 47
దమమును శౌచము 35
దళమైన పుష్ప 63
దానవదైత్య భుజంగమ 33
దాత్రిని హలికునకును 48
దిక్కులు కాలముతో 34
దినదినమును ధర్మం 67
దీనులకు య్యాలింపను 43
దూరమున నాడు 20
దేవాదేవర యడుగులు 43
దేహము నిత్యముగాదని 07 & 65
దేహి సుఖము గోరి 23

ధ

ధనము వీథిబడిన 28
ధరణీ సుర శాపము 64
ధరణీ దేవుడు 38
ధరలోన నెవ్వరేనియు 19
ధరలోన బ్రహ్మంబు 19
ధర్మార్థకామవాంఛయు 35
ధాతవు భారతశ్రుతివి 04
ధాత్రిని హలికునకును 48
ధారణ యేక్రియ 10
ధీరులు నిరపేక్షులు 05

న

నడవడి గొఱు 60
నమ్మితి నామనంబున 61
నల్లనివాడు పద్మనయ 53&60
నలినాక్ష నీవాది 58
నర్తకుని భంగి 40
నాకుమేలు గోరు 52
నాకును సఖ్యము 24
నాకుం జూడగ 15
నా తేజము సాధులలో 52
నాయింటికి విచ్చే 60
నారాయణుని దివ్య 12
నీకెఱుగరాని ధర్మము 05
నిగమములు వేయి 02
నిజమాన తిచ్చితి 48
నిందింపబరుల 37
నిను జింతించుచు 06
నిను బ్రహ్మాదు 59
నిను హింసించిన 58
నిరయంబైన 49
నిలయము వాటించి 35
నీకు వీడెవ్వడు 24
నీదిక్కుగాని వారికి 23
నీపద్యావళు 58
నీపాదకమలసేవ 60
నీపాదకమలంబు 60
నీపాదాబ్జము 07
నీయందు సంభవించును 44
నీరాటవనాటములకు 39
నెనయ నీశ్వరులై 18
నొకట వెక్కిరించు 56 & 66
నొడివినంత వట్టు 49

ప

పద్మనయనుమీది 22
పద్మసంభవుడును 18
పరమభాగవతులు 11
పరమేశ్వరార్పణం 59

పరు లెవ్వరు	28
పరహితము చేయ	45
పరుండై యీశ్వరుడై	12
పలికెడిది భాగవతమట	03
పవనముల జయించి	10
ప్రకృతి యొక్కటి	55
ప్రతినిమేషము బర	09
ప్రబ్బిన భక్తిని హరి	57
పాంచభౌతికమైన	28
పాదద్వంద్వము నేల	39
పానీయంబులు ద్రావు	30
పాపాత్ముల పాపము	62
పావకం డర్చుల	41
పాఱడులేచి	33
ప్రాణేచ్ఛ వచ్చి చొచ్చిన	44
ప్రాణేశ నీమంజు	61
ప్రాణేశు డెరిగిన	59
ప్రారంభాది వివేక	15
ప్రియురాలి వలని	58
పుట్టి నేర్చుకొనెనొ	50
పురిటి లోపల వచ్చి	52
పురుషుండేయే కర్మము	65
పూర్ణుడయ్యును మహా	14
పృధుశక్తిన్	39
పొడిచినదిట్టిన	09
పొలతి దావవహ్ని	36

బ

బలవంతంబగు నీరు	54
బలవంతుడైన వాడే	67
బలయుతులకు	34
బ్రదుక వచ్చుగాక	49
బ్రహ్మహత్యానేక	20
బాంధవమున	59
బాలకులార రండు	33
బాలురకు బాలు	56
బాలుం డీతడు	59

భ

భవము దోషంబు రూ	40
భాగవతము దెలిసి	03
భాగవతము తేట	20
భిక్షాపాత్రిక నిచ్చెను	45
భూతములవలన నెప్పుడు	09
భూతాత్మ భూతేశ	44
భూతజాలమునందు	19
భూపాలకోత్తమ	16
భూపాలకుడు నిద్ర	28
భూమినుద్యోగియై	36

మ

మందారమకరంద	31
మకర మొకటి	43
మన్నాడవు చిరకాలము	03
మచ్చిక వీరికెల్ల	28
మనసారథి మన	08
మనుషదేహము	52
మన్నేటికి	57
మాతామహుండైన	08
మానధనుల్	14
మ్రింగెడువాడు విభుండని	45
ముక్తసంగులైన	40
ముక్తికాంతైకాంత	21
మూడుమూర్తులకును	44
మునిపతి నమమానించి	43
మేరువు దల క్రిందైనను	49
మృతియును జీవనంబు	67
మోహము లేక	58

య

యజ్ఞాంగి యజ్ఞఫలదుడు	15
యవనవ్యాధపుళింద హూణషక	13
యాదవకులమున	55
యోగాగ్ని దగ్ధకర్ములు	40

ర

రథము మేనెల్ల సా	38
రమ్మా మాణవకోత్తమ	49
రక్షకులులేని వారల	11
రాజవంశోత్తమ	53
రాజ్యంబు గలిగె	46
రాజేంద్ర విను	55
రారాబుధులు	15
రూపులేని నీకు	66

ల

లంపటము నివారింపను	44
లలితస్కంధము	02
లావొక్కింతయు	41
లేదని యెవ్వరి	37
లోకంబులు లోకేశులు	40
లోకము లనియున్	34
లోకుల నడవడి	62

వ

వడుగా యెవ్వరివాడ 46
వరచేలంబులో 46
వరమహాద్భుత 21
వర్ణాశ్రమ ధర్మంబు 64
వసుధా ఖండము 47
వసుమతీనాథ యె 63
వ్రతము మానదగదు 38
వాదములు వేయునేటికి 38
వారిజాక్షులందు 48
వారిజనాభ భక్తజన 63
వాలాయము 64
వాలిన భక్తి 1
వాసుదేవ శ్లోక 11
వ్యాప్తింబొందక 47
వినుదట జీవులమాటలు 41
విశ్వమయత లేమి 42
విశ్వాత్ముడు విశ్వేశుడు 15
విశ్వకరు విశ్వదూరుని 41
విషయ శత్రులెల్ల 38
విష్ణుకీర్తనముల 12
వెఱచిన వాని దైన్యమున 06
వెఱ్ఱితనము మాని 09
వేలుపులటె 56
వైకుంఠచింతావి 30

శ

శంబుడో హరియో 46
శాంతున కపవర్గ 40
శిరమున మేన 36
శ్రీ కైవల్య పదంబు 01
శ్రీ కృష్ణాయదుభూషణా 06
శ్రీ నాయక నీనామము 64
శ్రీ వల్లభుడు దన్ను 30
శ్రీపతియు యజ్ఞపతియు 14
శుకుడు గోచియు 04
శుద్ధసాధులందు 29
శ్రుత్యంత విశ్రాంత 22
శృంగార వతులార 58
శోధింపంబడె 32
శౌర్యము దానశీలము 35

స

సంసార జీమూత 32
సంతతంబును గృష్ణ 64
సంతుష్టు డీమూడు 47
సంపన్నుండొరు 57
సతులెవ్వరు సుతులెవ్వరు 24
సద్గుణంబులెల్ల 30
సభకుబోవజనదు 60
సముద్రైయెవ్వడు 04
సరఘల్ గూర్చిన తేనె 36
సరసిజపత్రనేత్ర 63
సర్వజ్ఞుడీశుండు 27
సర్వమయినచోట 48
సర్వము నీలోనిదిగా 56
సర్వధర్మా న్పరిత్యజ్య 66
సర్వాత్ము వాసుదేవుని 12
సాధుల హృదయము 52
సిరికెంజెప్పడు 42
సిరియును వంశము 62
స్తేయములేని వృత్తియు 35

హ

హరికిం బట్టపురాణి 02
హరిచేతను దను 09
హయరింఖాముఖదూళి 06
హరిదాసుల మిత్రత్వము 64
హరిపూజార్థము 55
హరికి నర్థము బ్రాణ 20
హరి నామ కథన దా 03
హరినెఱుంగక 10
హరినెఱుగని 21
హరిపరమాత్ముడీశుడజు 17
హరిభక్తులతో 21
హరిభగవంతుడనంతు 15
హరిమయము 10
హరిమహిమ దనకు 37
హరిమది నానందించిన 45
హరియందు జగము 37
హరియందు నాకాశ 16
హరివార్త లెఱుగువారికి 09
హరిసుతుబరిచరుగా గొని 15
హరిసూచిన సిరిచూడదు 45
హరిహరి సిరి యురమునగల 45
హీనుడజండాలుండను 54

క్ష

క్షమ గలిగిన సిరి 53
క్షితిదానమిచ్చు నతడును 50
క్షోణితలంబునన్ నుదురు 02

శ్లో॥ మనస్యేకం, వచస్యేకం, కర్మణ్యేకం, మహాత్మనామ్
మనస్సన్యం, వచస్యన్యం, కర్మణ్యన్యం, దురాత్మనామ్.

—— హితోపదేశము - నారాయణకవి